

ŞEHİRCİLER BAŞIBÜYÜK VE SULUKULE HALKIYLA BULUŞTU

Özellikle 2000’li yıllarda başlayan ve başta büyük kentlerde olmak üzere ülkenin her bölgesinde karşı karşıya kaldığımız kentsel alanlardaki dönüşüm uygulamalarına karşı, bu uygulamaların meşrulaştırıcısı konumuna düşen ve bu konumdan rahatsız olan şehir plancıları, kentlerdeki dönüşüm uygulamalarına karşı ortak etkinliklerini İstanbul Başibüyük ve Sulukule Mahalleleri’nde gerçekleştirdiler.

Kentlerde yaşanan bu “saldırıları” karşı, kendi kentlerindeki, Odamız şubelerinde ve/veya bağımsız olarak çeşitli mücadele biçimleri geliştirmiş olan şehir plancıları, hem değişik kentlerdeki uygulama ve mücadeleler ile ilgili bilgi ve deneyim paylaşmak hem de bu mücadelenin hep birlikte karşı durmadan kazanılamayacağı şiarı ile gerçekleştirmeye karar verdikleri “Şehirciler Buluşuyor” etkinliğinin ilki olan Başibüyük ve Sulukule Mahalle ziyaretlerini, Odamız Genel Merkezi ve İstanbul Şubesinin de desteğiyle 12 Nisan 2008 tarihinde gerçekleştirdiler.

Etkinlik, üç büyük kentten (İstanbul, Ankara, İzmir) gelen şehir plancıları ve Odamız Genel Merkez Yönetim Kurulu’nun Kadıköy’de buluşması ile başladı. Yaklaşık 50 şehir plancısı buradan, İstanbul’da son ayların en önemli kentsel dönüşüm uygulamasının ve bu uygulamaya karşı önemli bir mücadelenin yaşandığı Başibüyük Mahallesi’ne hareket ettiler. Mahallede yoğun bir kalabalık tarafından alkışlarla karşılanan şehir plancıları;

SULUKULE’DE YAPTIĞIMIZ BASIN AÇIKLAMASI.....	3
BAŞIBÜYÜK’TE YAPTIĞIMIZ BASIN AÇIKLAMASI.....	4
ODAMIZ 25. DÖNEM 1. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI.....	4
DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 2. DÜZENLEME KURULU TOPLANDI.....	5
İSTANBUL ŞUBEMİZ İLE ORTAK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPTIK.....	5
ANKARA ŞUBEMİZ İLE ORTAK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPTIK.....	5
ODAMIZ 25. DÖNEM ÇALIŞMA KOMİSYONLARI KURULDU.....	6
SULUKULE YENİLEME AVAN PROJESİ’NE DAVA AÇTIK.....	6
PLAN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİĞİN 6. MADDESİNE İLİŞKİN VERİLEN YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI İPTAL EDİLDİ.....	10

ŞUBELERDEN HABERLER

Ankara Şube İNCEK 216 PARSEL KORUMA PLANI TOPLANTISINA KATILDIK.....	11
Kayseri İl Temsilciliği 4. ULUSAL ŞEHİR VE BÖLGE PLANAMA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ BULUŞMASINA DESTEK VERDİK.....	28
Antalya Şube MESLEK ODALARI EŞGÜDÜM KURULU TOPLANTISINA KATILDIK.....	31
Çukurova Şube ADANA NAZIM İMAR PLANI İNCELEME TOPLANTISI YAPTIK.....	31
İstanbul Şube 1 NİSAN İSTANBUL SİT ALANLARI ALAN YÖNETİMİ DANIŞMA KURULU TOPLANTISINA KATILDIK.....	33
İzmir Şube DEVİRİMCİ GENÇLİK KÖPRÜSÜ İLGİYLE İZLENDİ.....	41

mahalleli ile beraber tüm mahalleyi gezerek süreçle ilgili bilgi aldılar. Ellerinde; "Kentlerimizde bir yıkım makinesi dolaşiyor", "Barınma ayrıcalık değil haktır", "Gizli gizli talan değil açık açık yerel yönetim" ve "Pazarlama değil plan istiyoruz" gibi dövizler taşıyan plancılar, bir de basın açıklaması yaptılar. Odamız Genel Başkanı Tarık Şengül tarafından okunan basın açıklamasında; kentlerde bir tasfiye sürecinin yaşandığı, sanayisizleşen kentlerde emekçilerin artık istenmedikleri ve İstanbul'a çizilen yeni role uygun nüfusun, Başibüyük gibi değerli alanlara yerleştirilmek istendiği vurgulandı. Bu tür mücadelelerde, merkezi ve yerel yönetimlerin, bu mücadeleyi kırmak için türlü türlü yöntemler deneyeceğine vurgu yapılan açıklamada, bir zaferin ancak bir arada durmakla ve bizleri bölmek için uygulayacakları pazarlık süreçlerine itibar etmemekle olabileceğinin altı çizildi. Daha sonra meydana kurulan çadırda, dernek yöneticileri ve halkla bir sohbet gerçekleştiren şehir plancıları, burada da konuyla ilgili düşüncelerini ve deneyimlerini mahalleli ile paylaştılar.

Başibüyük Mahallesinin ardından, uzun süredir yoğun tartışmalarla devam eden ve İstanbul içinde tarihi, sosyal ve etnik açıdan

önemli bir yer tutan Sulukule'ye hareket ettiler. Yapılan tüm çalışmalara ve yaratılan kamuoyuna rağmen bir kısmı yıkılan mahalleye yapılan ziyaret, özellikle diğer kentlerden gelen şehir plancıları için önemli bir etkinlik oldu. İktidarın, bu tür uygulamalara bahane olarak öne sürdüğü tüm gerekçelerin ortadan kalktığını yerinde gören şehir plancıları, yıkıntılar arasındaki mahallede bir gezi düzenledikten sonra, mahallenin mücadelesinde ön saflarda olan Asım Bey'le, sürece ilişkin görüş alışverişinde bulundu.

Yapılan mahalle ziyaretleri, değişik kentlerdeki plancıların tanışması, bilgi ve deneyim paylaşması ile tek elden yapılan bu saldırılara karşı hep birlikte bir mücadelenin tohumlarının atılması açısından oldukça önemli idi. Tüm ziyaretler boyunca, kendi yerellerinden de bahsederek neler yapılabileceği üzerine sohbet eden Oda yöneticilerimiz ve üyelerimiz, bu etkinliklerin devamının getirilmesi ve bu sayede hem kentlerimize yapılan saldırılara karşı ortak bir mücadelenin kurgulanması hem de mesleğimizin bu süreçte içine düştüğü açmazların ortadan kaldırılması yönünde fikir birliğine vardılar.

TÜRK MÜHENDİSLER VE MİMARLAR ODALARI BİRLİĞİ:

Kentler ve insan yaşamları rant uğruna harcanıyor!

Türk Mühendisler ve Mimarlar Odaları Birliği Şehir Plancıları Odası yönetim kurulu heyeti, 'Kentsel Dönüşüm Projesi' kapsamında yıkılması planlanan Başibüyük ve Sulukule mahallelerini ziyaret ederek, mağdur edilen ve direnişi sürdüren halkın yanında yer alacakları sözünü verdi

ZEYNEP KURAY

Kentsel Dönüşüm adı altında yıkılması planlanan Maltepe Başibüyük ve Sulukule semtlerini ziyaret eden Türk Mühendisler ve Mimarlar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odası yönetim kurulu heyetleri, rant uğruna kent ve insanları ablukaya altına alan hükümet ve sermaye patronlarına karşı pasif kalmayacaklarını ve mağdur edilen halkın yanında yer alacaklarını belirtti.

'BAŞBAKANIN KİMLERİ SEVDİĞİ BELLİ'

İstanbul, Ankara ve İzmir'den katılan heyetler, kentin emekçilerine değil, kentleri bölen ve emekçisinden utanan bu zihniyetin üzerine kırmızı çizgi çekilmesi gerektiğini vurguladılar. Destek ziyaretlerini yıkılma aşamasındaki Başibüyük mahallesinden başlayan heyet, çadırlarda direnişi sürdüren mahalle halkıyla derleştikten sonra burada basın açıklaması yaptı. Heyet adına açıklamayı yapan Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tarık Şengül, "Başbakanın işsizleri, yoksulları, köylüleri ve gecekonduluyu İstanbul'da görmek istemiyor. Atadığı TOKİ başkanı, yoksullardan, gecekonduludan ve gecekondudan kurtulmadan İstanbul'un dünya kenti olamayacağını söylüyor. Büyükşehir Belediye Başkanı onaylıyor. Benzer biçimde Ankara'da havaalanı yoluna yayılan gecekondular 'yabancı konuklardan' utanıldığı için yıkılıyor. Kısacası bu iktidar, yoksulu, işsizi, gecekonduluyu, parası olmayanı sevmiyor" dedi. Bu anlayışın, kimleri sevdiğini anlamak için dönüştürülen alanlara bakmanın yeterli olduğunu belirten Şengül, alanlarda alışveriş ve iş merkezlerinin, milyon dolarlara satılan korunaklı lüks konutların, otellerin yükseldiğini dile getirdi.

Ardından Sulukule'de Roman Kültürünü Geniş-

letme Derneği Başkanı Mehmet Asım Hallaç tarafından karşılanan Heyet, mahalledeki yıkılmış evleri dolaştı. Yaşanan süreç hakkında heyeti bilgilendiren Hallaç, 2005'te Fatih Belediyesi'nin, TOKİ ve Büyükşehir Belediye Başkanı'nın Sulukule halkından habersiz yıkım için bir protokol imzaladığını, bu yıkımdan habersiz olan Sulukule halkının yıkım haberini belediyeden değil basından öğrendiğini dile getirdi. Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir'i ziyaret ettiklerini belirten Hallaç, Demir'in konuşmasından nasıl bir feleketle baş başa kalacaklarını anladığını ifade etti. 2006'nın 3. ayından beri Sulukule halkını bilgilendirdiklerini belirten Hallaç, "Mortgage yasasıyla sözde TOKİ bizlere

TMMOB yönetim kurulu heyetleri, Sulukule ve Başibüyük mahallelerini gezerek yıkımlarla ilgili bilgi aldı.

banka aracılığıyla anahtar teslim edecek sonra da geri çekilip insanları bankaya baş başa bırakacak. Söz ettikleri anahtarın fiyatı 4-5 milyar, Sulukuleliler nasıl karnı doyuracağını düşündüğü bir ortamda bu parayı nasıl verecek" dedi.

Sulukuleliler hakkında meclis ortamında konuşulanlara da sitem eden Hallaç, "Sulukuleliler için 'bunlar her gün karakola düşüyor, insanları gasp ediyorlar, fuhuş yapıyorlar, hırsızlık yapıyorlar' gibi duyumlar alıyoruz. Soruyoruz onlara bu güne kadar 72 çeşitli ülkeden ziyaretimize gelen insanlar, heyetler oldu, kimin burnu kanamış, bu yalanlarla bizi asimetrik emek isteyenler başaramayacaklar" dedi.

SULUKULE'DE YAPTIĞIMIZ BASIN AÇIKLAMASI

BASIN VE KAMUOYUNA (12.04.2008)

SİZ HIÇ ZENGİNLERİN MEKANININ YIKILDIĞINI GÖRDÜNÜZ MÜ?

Siz hiç zenginlerin mekanının yıkıldığını gördünüz mü?

Toplumların tarihi, kentleri, kültürü, hafızası; sermaye ve paranın ise yıkıp yok etme gücü vardır.

Kentlerimizde fütursuz ve ucube bir yıkım makinesi dolaşiyor. Toplumsal hafızamızı, kültürümüz ve yaşam mekanlarımızı hedefleyen bu 'UCUBE'nin son durağı SULUKULE'dir.

Kentsel dönüşüm, yenileme projeleri altında sürdürülen bu yıkım ve yok etme kampanyası bir projenin parçasıdır. Bu proje toplumu işe yaramayanlar ve yaramayanlar diye ikiye ayırmakta; işe yaramayanların ve mekanların üzerine kırmızı bir çizgi atmaktadır. Kentsel dönüşüm ve yenileme bu 'KIRMIZI ÇİZGİ'dir.

Hakim anlayış önce sosyal olarak tecrit ettiklerini mekansal olarak yok etmekte; bu mekanların yerine işe yaramayanların/kentin yeni zenginlerinin UCUBE, tarihsiz, belleksiz mekanlarını koymaktadır.

'SULUKULE'ye konan çarpı, sadece bu alanda yaşayan bir toplumsal kesim üzerine konmamıştır. Üzerine çarpı konan, tüm ülkenin, İstanbul kentinin toplumsal hafızası ve değerleridir.

Sulukule için bir proje gereklidir. Ancak bu proje bugün ortaya konan mevcut toplumsal yapıya ve yaşama duyar-sız, mültecileştirip yok eden anlayış olmamalıdır. İhtiyaç

duyulan, içinde yaşayanlara saygı duyan, sorunlarını çözen, mevcut kültürel ve toplumsal değerleri koruyup geliştiren bir yaklaşım ve projedir.

Yıkım makinesini Acar Kent'e davet ediyoruz!

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

BAŞIBÜYÜK'TE YAPTIĞIMIZ BASIN AÇIKLAMASI

BASIN VE KAMUOYUNA (12.04.2008)

KIRMIZI ÇİZGİ, KENTLERİ BÖLEN, EMEKÇİSİNDEN UTANANLARIN ÜZERİNE ÇEKİLMELİDİR!

Bu ülkenin başbakanı işsizleri, yoksulu, köylüyü ve gecekonduluyu İstanbul'da görmek istemiyor; kente göçü önlemek için vize konulması gerektiğini söylüyor.

Başbakanın atadığı TOKİ başkanı, yoksullardan, gecekondulu ve gecekondudan kurtulmadan İstanbul'un dünya kenti olamayacağını söylüyor; Büyükşehir Belediye Başkanı onaylıyor. Benzer biçimde Ankara'da havaalanı yolunda yayılan gecekondulu alanları "yabancı konuklardan" utanıldığı için yıkılıyor.

Kısaca bu iktidar yoksulu, işsizi, gecekonduluyu, parası olmayanı sevmiyor!

Bu tür bir anlayışın Başibüyük'ü içine sindirmesini beklemek safliktir. Mevcut iktidar kendinden bekleneni yapmaktadır.

TOKİ başkanının mantığına göre; gecekondulu alanları bir suç odağı, uyuşturucunun ve yasadışılığın mekanıdır. Başibüyük Mahallesi'nin ortasında Başibüyük'ülülerin kendi olanakları ile kurdukları yeşil alanı ve anlamını bu bakış açısının anlayamamış olması ve şantiyeye çevirmesi şaşırtıcı değildir.

Yoksulu, gecekonduluyu sevmeyen bu anlayışın, kimleri sevdiği anlamak için dönüştürmeyi başardıkları alanlara bakmak yeterlidir. Bugün bu alanlarda çok uluslu şirketler, alışveriş ve iş merkezleri, milyon dolarlara satılan korunaklı lüks konut alanları, oteller yükselektedir.

Başibüyük'te başarılı olmaları durumunda aynı kader paylaşılacaktır. Buradan sürülecek Başibüyük'ülüler burada yükselecek lüks konut alanlarında inşaat işçisi, bahçıvan, çocuk bakıcısı, temizlikçi, alışveriş merkezlerine kasiyer olarak gelmek durumunda kalacaktır.

Yaratılmak istenen bu toplumsal ucube karşısında kırmızı çizgi çekilmesi gereken gecekondular, kenti emekçileri değildir; kırmızı çizgi kentleri bölen, emekçisinden utananların üzerine çekilmelidir!

Polisten Başibüyük halkına yeni saldırı

Evlerini yitirmek için girişimde Kutsal Dönüşüm Projesi'ne karşı çıkan Başibüyük mahalle sakinlerine polis olan yine azımsanmaz saldırı. İlçenin yarısanında altyapıda bir kuyu ile gırtlama oldu. Sabah saatlerinde TOKİ'nin bir beton dökme aracı mahalle sakinlerine saldırıya başladı. Mahalle sakinleri bu saldırıya karşı gaz bombası ve plastik mermi kullandığı bildirildi. Sakinler, gaz bombalarıyla saldırıya karşı, gaz bombalarıyla saldırıya karşı, gaz bombalarıyla saldırıya karşı...

Evlerini yitirmek için girişimde Kutsal Dönüşüm Projesi'ne karşı çıkan Başibüyük mahalle sakinlerine polis olan yine azımsanmaz saldırı. İlçenin yarısanında altyapıda bir kuyu ile gırtlama oldu. Sabah saatlerinde TOKİ'nin bir beton dökme aracı mahalle sakinlerine saldırıya başladı. Mahalle sakinleri bu saldırıya karşı gaz bombası ve plastik mermi kullandığı bildirildi. Sakinler, gaz bombalarıyla saldırıya karşı, gaz bombalarıyla saldırıya karşı, gaz bombalarıyla saldırıya karşı...

Nisan 2008, Evrensel Gazetesi

ODAMIZ 25. DÖNEM 1. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

25. Dönem 1. Danışma Kurulu toplantısı 28 Nisan 2008 tarihinde Odamız genel merkezinde 37 üyemizin katılımıyla yapıldı. 25. Dönem Çalışma Programı temelinin hazırlanmasına yönelik yapılan toplantıda;

- Yerel yönetim seçimlerinin yaklaştığı bu dönemde, kentlere yönelik tespitlerin yapıldığı, veri toplama ve dokümantasyon çalışması da kapsayan kent raporlarının oluşturulması,
- Komisyonların işleyişi, şubeler ve genel merkezin komisyonlara yönelik çalışmaları, komisyonların kent raporlarına katkı verecek biçimde şekillenmesi,
- Gerek kurumsal yapılanmaları gerekse plan içerik, dil ve lejantları açısından bütünlüklü bir yaklaşımın ortaya konulmadığı üst ölçekli planların her yönüyle tartışılacağı bir çalıştay düzenlenmesi,
- Yaz döneminde, büyük kentler dışındaki üniversitelerde okuyan öğrencilere yönelik eğitim programları düzenlenmesi

konularında yapılan çalışmalar hakkında bilgi verildi. Dünya Şehircilik Günü 32. Kolokyumu düzenleme kurulu toplantılarında alınan kararlar üyelerimize duyuruldu. Yeni idari düzenlemeler sonucu yasal mevzuatta parçalanma yaşanırken Odamızın İmar ve Şehircilik Yasasını sürekli gündemde tutması ve gerekli çalışmanın bir an önce başlatılmasının gerekliliği, toplantıya katılan üyelerimiz tarafından dile getirildi.

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 2. DÜZENLEME KURULU TOPLANDI

4 Nisan 2008 tarihinde Özürlüler İdaresi'nden Deniz Çağlayan Gümüş, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nden Erbatır Çavuşoğlu, Gazi Üniversitesi'nden Özge Yalciner Ercoşkun, ŞPO Ankara Şube'den Çiğdem Ünal, Selçuk Üniversitesi'nden Oğuz Özbek, Ankara Üniversitesi'nden Bilge Kağan Şakacı, TODAİE'den Kıvılcım Ertan, İller Bankasından Ahmet Aşar Şimşek, ODTÜ'den Nil Uzun, Odamız Genel Merkez Yönetim Kurulu adına H. Tarık Şnegül ve Derya Kesik'in katılımı ile gerçekleştirilen Düzenleme Kurulu ikinci toplantısında, Kolokyumun Ankara, İstanbul ve İzmir kentleri dışında hangi illerde gerçekleştirilebileceği, bu konuda üniversitelerin taleplerinin olup olmadığı değerlendirilmiş, Şubelerimiz tarafından önerilmesine rağmen Konya Selçuk Üniversitesi, Kayseri Erciyes Üniversitesi ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesinden kolokyum düzenleme taleplerinin gelmediği belirtilmiştir. Düzenleme Kurulu, Dünya Şehircilik Günü 32. Kolokyumu'nun Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından üstlenme yönündeki talebi ve Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nin bu yöndeki görüşünü değerlendirmiş ve aşağıdaki değerlendirmeler çerçevesinde etkinliğin İstanbul'da yapılmasına, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tarafından üstlenilmesine karar vermiştir.

- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tarafından önerilen iki tema olan Planlama eğitimi ve Gecekondu başlıkları tartışılmış ve daha önce alınan kararlara paralel olarak eğitim sorununun önemine karşın, içinde bulunulan koşullar nedeniyle, ikinci tema olan gecekondu olgusu üzerinden bir değerlendirme yapılması görüşü ağırlık kazanmıştır.
- Kolokyuma katılımın artırılması ve kentlerimizdeki şu anki uygulamalar dikkate alındığında, gecekondu yanında, kentsel dönüşüm ve yenileme gibi gecekondu alanlarının dönüşümüyle yakından ilgili süreçlerinde Kolokyum'un ana teması içinde yer almasının yerinde olacağı bu nedenle, Kentsel Dönüşüm-Yenileme-Gecekondu başlıklarını içeren bir tema tanınımının yapılmasının Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne önerilmesine karar verilmiştir.
- Bu tür bir tema seçiminin önümüzdeki dönemde gündemimizde olan Yerel Seçim Süreçleri açısından meslek alanımızın gündeme etki yapmasını kolaylaştıracağı konusunda da bir fikir birliği oluşmuş ve Dönüşüm-Yenileme-Gecekondu temaları çerçevesinde yerel yönetimlerin yaptığı uygulamaların eleştirel bir bakış açısıyla Kolokyum'da tartışılmasının önemli olduğu görüşü katılımcılarca paylaşılmıştır.
- Kolokyum'da yerel birimlerimizin kendi yerel deneyimlerini aktarabilecekleri bir ortamın oluşturulması ve seçilen konu çerçevesinde yerel deneyimlerin Kolokyum ortamına taşınması etkinliği zenginleştirilecektir.

Düzenleme Kurulu oybirliği ile, bir sonraki Dünya Şehircilik Günü Kolokyum etkinliğinin üç büyük kentimiz dışında gerçekleştirilmesinin önemli olduğu, bu çerçevede Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu'nun büyük kentlerimiz dışındaki Üniversitelerin Şehir ve Bölge Planlama Bölümleri ile temasa geçerek bu etkinliği üstlenebilmesi için gerekli altyapının oluşturulması yönünde çaba göstermesi konusunda tavsiye kararı almıştır.

Ayrıca, Konya Selçuk Üniversitesi'nin önerdiği "Toplumsal Davranış ve Birey" konusunun Konya'da bir panel şeklinde tartışılması yönünde görüş oluşturulmuştur.

İSTANBUL ŞUBEMİZ İLE ORTAK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPTIK

Şehir Plancıları Odası örgütlülüğünün güçlendirilmesi ve bu çerçevede Genel Merkez-Şube-Temsilcilik ilişkilerinin iyileştirilmesi hedefi çerçevesinde Genel Merkez ve İstanbul Şube Yönetim Kurulları İstanbul Şube'de bir araya geldiler.

Bu çerçevede İstanbul Başibüyük'te TOKİ sorumluluğunda yürütülmeye çalışılan kentsel dönüşüm projesine karşı Başibüyük'te yaşayan ve söz konusu uygulamanın mağduru haline getirilenleri desteklemeye yönelik olarak alana bir inceleme gezisi düzenlendi. Etkinliğin organizasyonunda aktif görev alan İMECE grubunun yanı sıra Genel Merkez Yönetim Kurulu ve İstanbul Şube Yönetim Kurulunun katıldığı bu etkinlikte, Genel Başkan H. Tarık Şengül, hazırlanan basın bildirisini Başibüyük yerleşmesinden katılan bine yakın halk ve basın önünde okudu.

Etkinliğin ardından İstanbul Şube'de yapılan ortak yönetim kurulu toplantısında, önümüzdeki dönemin gündemi tartışıldı. Şehir Plancıları Odası'nın bu döneme yönelik yaklaşımı konusunda, Genel Merkez ve Şube Yönetim Kurulu üyeleri görüşlerini dile getirdiler.

Mali durumun da tartışıldığı toplantıda, harcama öncelikleri ve ilkeleri üzerine de değerlendirmeler yapıldı. İstanbul Şube Yönetim Kurulu Planlama Dergisi Yayın Kurulu'nun oluşumuna yönelik olarak şube görüşünün alınması gerektiği konusunda değerlendirmede bulundular. Odanın açtığı davaların da değerlendirildiği toplantıda, süreçlerin hızlandırılmasına yönelik olarak ne tür önlemlerin alınması gerektiği konusunda da görüş alışverişinde bulunuldu.

ANKARA ŞUBEMİZ İLE ORTAK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPTIK

Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu göreve gelirken örgüte ilişkin benimsediği Şubelerle belli aralıklarla ortak yönetim kurulu toplantısı yapma ilkesinin bir parçası olarak Ankara Şube Yönetim Kurulu ile Ankara Şube'de 14 Nisan 2008 tarihinde ortak toplantı yaptı.

Yeni dönemin değerlendirmesi ile başlayan toplantıda, önümüzdeki dönemin kentler açısından olumsuzlukların yoğunlaşacağı bir dönem oldu, yerel seçimlerin de yakın bir zamanda gerçekleşeceği göz önünde alındığında, yoğun bir çalışma döneminin Genel Merkez ve Şubeleri beklediği değerlendirildi.

Ankara'nın diğer kentlerden farklı olarak başkentlik işlevlerinin sorgulanmak istendiği bir dönemde, Şehir Plancılarının kentin savunulmasında özel bir görevlerinin bulunduğu konusunda da ortak bir görüşün olduğu tespit edildi.

Önümüzdeki dönemde Şehir Plancıları Odası'nın içinde bulunduğu mali koşulların da değerlendirildiği toplantıda Genel Merkez Yönetim Kurulu, önceliklerini Şube yönetimi ile paylaştı. Etkinlikler konusunda ağırlığın kentlerin savunulması ve meslek alanımızdaki somut sorunlara yönelik konulara verilmesi yönünde belirlediğini belirtti.

Personel sıkıntısının da tartışıldığı toplantıda, MDU görevlendirmesi konusunda daha sistematik bir çerçevenin kurulması yönünde çabalarını dile getiren Genel Merkez Yönetim Kurulu, bu konudaki personel istihdamının kesintiye uğratılmadan sürdürülmesi, ancak sürekli bir atamanın bu konudaki stratejinin belirlenmesinden sonra yapılmasının daha yerinde olacağı görüşü dile getirildi.

Genel Merkez Şube arasındaki iletişimin iyileştirilmesine yönelik değerlendirmelerin de yapıldığı toplantı söz konusu ortak toplantıların belli aralıklarla sürdürülmesi kararıyla sona erdi.

ODAMIZ 25. DÖNEM ÇALIŞMA KOMİSYONLARI KURULDU

25. Dönem Çalışmaları içinde önemli yer tutacak olan komisyon çalışmaları konusunda ekte tanımlanan komisyonların kurulması yönünde karar alınmıştır. Bu konu daha detaylı olarak en kısa sürede düzenlenecek olan Örgüt Toplantısı'nda da tartışılacaktır. Komisyonların belirlenmesinde, daha önceki dönemde kurulan komisyonlar ve oluşan birikim kadar, yapılan Danışma Kurulunda yürütülen tartışmaların da önemli payı vardır.

Komisyonlarımızın çalışmaları kentlerimizde yaşanan gelişmelerin ve ortaya çıkan çoğu olumsuzluğun tespiti ve bu konularda alternatif stratejilerin geliştirilmesi açısından hayati öneme sahiptir.

Bilindiği gibi, Yerel Seçimlere bir yıldan az bir süre kalmış bulunmaktadır. Odamızın bu süreçte etkin olabilmesi ve mevcut sorunları, alternatif strateji ve çözüm önerilerini ortaya koyabilmesi gündem belirleme açısından önemlidir.

Benzer komisyonların Şubelerimizde de kurulması eşgüdüm ve bütünlüklü ürünlerin elde edilmesi açısından yerinde olacaktır. Bununla birlikte, Şubelerin sorumluluk alanı içindeki kentlerin özgünlüklerinden kaynaklanan farklılaşmaların Şubelerimizin oluşturacakları komisyonların tespitine yansımaları da doğaldır.

Komisyonlarımızın kendi özgünlüklerinden kaynaklanan ve komisyonların kendi belirleyecekleri çalışma konuları yanında, Yerel Seçimler öncesinde hazırlanacak ve topluma ve diğer

meslek grupları ile paylaşılacak olan ve Danışma Kurulunda tartışılan ve benimsenen, Kent Raporlarına da katkı yapması hedeflenmektedir. Bu raporların geçtiğimiz beş yıllık dönemin bir muhasebesi yanında, alternatif stratejileri de içermesi hedeflenmektedir. Komisyonların kendi alanlarında hazırlayacakları raporlar Kent Raporlarının ana gövdesini oluşturacaktır.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 25. DÖNEM ÇALIŞMA KOMİSYONLARI

- Bölgesel gelişme ve üst ölçek plan komisyonu
- Kentsel tasarım ve kentsel proje etki değerlendirme komisyonu
- Halkla iletişim ve etkileşim komisyonu
- Yasal düzenlemeler komisyonu
- Su komisyonu
- Koruma komisyonu
- Afet ve risk komisyonu
- Yerelyönetimler ve kent izleme komisyonu
- Ulaşım ve altyapı komisyonu
- Kıyı, turizm ve çevre komisyonu
- Kentsel toplumsal sorunlar ve politikalar komisyonu
- Çalışma koşulları komisyonu
- Eğitim ve öğrencilerle ilişkiler komisyonu
- Kentsel dönüşüm komisyonu

Tüm üyelerimizin, öğrencilerimizin ve konuya ilgi duyan her kesimin çalışma komisyonlarına katkılarını bekliyoruz.

SULUKULE YENİLEME AVAN PROJESİ'NE DAVA AÇTIK

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI TALEPLİDİR İSTANBUL İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

DAVACI: TMMOB Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)

VEKİLİ: Av. Koray Cengiz – Av. Denizler Şanlı

Hatay Sok. 24/17 Kocatepe Ankara

DAVALI: 1. Kültür ve Turizm Bakanlığı (İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu)

2. Fatih Belediye Başkanlığı

3. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı

DAVA KONUSU: Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 02/11/2007 tarih ve 20 nolu kararı ile uygun bulunan, Fatih Belediye Meclisi'nin 10.12.2007 tarih ve 2007/156 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 17.12.2007 tarih ve 4269 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin hazırlanan Yenileme Avan Projesinin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve takiben iptaline karar verilmesi talebimizdir.

BİLDİRİM TARİHİ: İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 29.01.2008 tarih ve 15 / 70 sayılı yazısı ile karar tarafımıza 08.02.2008 tarihinde tebliğ edilmiştir.

AÇIKLAMALAR:

DAVA AÇMA EHLİYETİ YÖNÜNDEN

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plan-

cuları Odası, 6235 ve 3458 sayılı yasalara göre kurulan TMMOB'ye bağlı, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olup, alanına ilişkin tek meslek odasıdır.

Kanun, oda tüzüğü ve ilgili yönetmeliklerde belirtildiği gibi Şehir Plancıları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür.

TMMOB Şehir Plancıları Odası ilgili bakanlık, kamu kurumları, belediyeler ve diğer kuruluş ve makamlarla ilişki içerisinde ülkenin sağlıklı ve düzenli kentleşmesi, kent planlarının şehircilik esaslarına ve meslek ilkelerine uygun yapılması için; yazışma, görüşme girişimleriyle düzeltilmesini başaramadığı hatalı plan, karar ve uygulamaları yargıya götürmekte, yargı yoluyla çabalarını sürdürmektedir.

TMMOB Şehir Plancıları Odası, kurulduğu günden bu yana, kanunlara, şehircilik bilimine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı mücadelesi çerçevesinde gerektiğinde yasal süreçleri de izleyerek görevini yerine getirmekle yükümlüdür ve somut davayı da bu nedenle açmaktadır.

GÖREVLİ MAHKEME YÖNÜNDEN

2575 s. Danıştay Kanunu'nun 24. maddesinde Danıştay tarafından ilk derece mahkemesi olarak görülecek davalar belirtilmiş olup, (c) bendinde Bakanlıkların "düzenleyici idari işlemlerine" karşı açılacak davalarda Danıştay'ın görevlendirilmiş olduğu açıktır. İşbu dava Bakanlığın düzenleyici değil uygulayıcı idari işleme karşı açılmış olup bu nedenle Mahkemeniz görevli olarak gösterilmiştir.

ESAS YÖNÜNDEN

Dava İstanbul ili, Fatih ilçesi 2484 (bir kısmı) ada, 2489 ada, 2490 ada, 2492 ada, 2493 ada, 2494 ada, 2495 ada, 2497 ada, 2498 ada, 2499 ada, 2525 ada, 2524 adaları kapsayan, İstanbul 1. numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 12.07.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen Kentsel ve Tarihi Sit alanı içerisinde kalan 22.04.2006 gün ve 26147 sayılı Resmi Gazete ve 13.10.2006 gün ve 26318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararlarıyla ilan edilen Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme alanına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 02/11/2007 tarih ve 20 nolu kararı ile uygun bulunan, Fatih Belediye Meclisi'nin 10.12.2007 tarih ve 2007/156 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 17.12.2007 tarih ve 4269 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin hazırlanan Yenileme Avan Projesinin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali talebidir.

1- Dava konusu Yenileme Avan Projesi, üst ölçekli plan olarak kabul edilebilecek ve halen yürürlükte olan koruma amaçlı imar planına aykırılık oluşturmaktadır.

Davali idareler almış oldukları kararlarla, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.01.2005 tarih ve 403 sayılı kararıyla uygun bulunan, usulüne uygun olarak onanmış, ilan edilerek kesinleşmiş ve yürürlükte olan 1/1.000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı kararlarına aykırı işlem tesis etmiştir.

Bölgeye ait koruma amaçlı imar planı kararları değerlendirilmeden ve gözetilmeden Neslişah ve Hatice Hatun (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin Yenileme Avan Projesi hazırlanmış ve sözkonusu proje davalı idarelerin almış oldukları kararlarla uygun bulunarak onaylanmıştır.

5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıklarının Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun'da yenileme alanlarında koruma amaçlı imar planı yapılması gerektiğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak bu hükmün bulunmaması, alanda imar planları yapılmadan ya da var olan bir koruma amaçlı imar planına aykırı proje yapılabileceği anlamına gelmemektedir. Odamız tarafından açılan ve Danıştay 6. Dairesinin 2006/688 E. sayılı dosyası üzerinden devam eden davada 5366 s. Kanunun uygulama yönetmeliğinin iptali talep edilmiş olup söz konusu davanın dilekçesinde belirtilen hususlara değinilmiş, bu kapsamda "yönetmelik metninde yenileme alanlarında koruma amaçlı imar planı yapılması gerektiğine dair bir hüküm bulunmamasının" yaratacağı kural dışı uygulamalara dikkat çekilmiş ve bunun ortaya çıkaracağı olumsuzluklara değinilmiştir. Bunun üzerine söz konusu davaya ilişkin davalılar Başbakanlık, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığının cevap dilekçelerinde, 5366 sayılı Kanun kapsamında belirlenen yenileme alanlarında Koruma Amaçlı İmar Planlarının yapılmayacağı ya da var olanların yürürlükte olmadığını belirten bir düzenleme bulunmadığı, 2863 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda uygulamaları yönlendiren ve belirleyen temel belgenin "koruma amaçlı imar planları" olduğu, ilgili idarelerin yenileme alanı olarak belirlenmiş olsun ya da olmasın sit alanlarına yönelik yapacakları tüm işlemleri 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında gerçekleştirmeleri gerektiği yönünde cevap verilmiştir. Söz konusu cevap dilekçeleri işbu davada iddialarımızı destekler mahiyettedir. Bahsi geçen Danıştay 6. Dairesinin 2006/688 E. sayılı dosyasından verilen 06.12.2006 tarihli ara kararda cevap dilekçelerine paralel olarak yine iddialarımızı desteklemektedir.

Planlar, plan kademelenmesine uygun olarak yapılmalıdır. Günümüzde plan tür ve ölçekleri ile yetki ve görev dağılımları ile ilgili olarak yaşanan karmaşa dikkate alındığında, plan kademelenmesi önemli ve sorunlu bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. İmar Kanununun "Planlama Kademeleri" başlıklı 6. maddesinde "Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından; Bölge Planları ve İmar Planları, imar planları ise Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planları olarak hazırlanır. Uygulama imar planları, gerektiğinde etaplar halinde de yapılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Her ölçek ve türde fiziksel plan, kararlarını türünün ve ölçeğinin gerektirdiği ayrıntıyı içermek üzere belirlenir. Bu husus, planların birbirini yönlendirme özelliği, kısaca planların kademeli birlikteliği ilkesi olarak açıklanabilmektedir. Bu çerçevede önemli olan, yönlendirme ile kastedilendir. En önemlisi, yönlendirmenin birebir ölçek değiştirme ile aktarma olmadığının bilinmesidir. Plan kademelenmesine uygun davranmak, üst ölçek planın arazi kullanım kararlarını daha büyük ölçekte planlara aynen aktarmak anlamına gelmemektedir. Bu planlar, alt ölçekteki planın hazırlanması aşamasında yapılacak araştırmalar ve değerlendirmeler sonucunda detaylandırılacak genel yapıyı ve çerçeveyi belirlerler. Örneğin 1/25.000 ölçekte hazırlanan çevre düzeni planları ile belirlenen kararların, plan ilke ve kabullerine uygun olmak üzere nazım imar planlarında ve uygulama imar planlarında, bu planların gerektirdiği biçimde ve ölçeklerinin gerektirdiği ayrıntıda ifade bulması gerekir.

Bir başka anlatımla planlamada kademelenme ya da planların kademeli birlikteliği ilkesi, üst ölçekte verilmiş olan kararların alt ölçüğe her tür ve ölçüğün (bölge planı, çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planlarının) gerektirdiği içerik ve ayrıntıda sembololoji ile desteklenen kararlar bütününi sağlamayı hedefler.

Söz konusu alanda ise planların kademeli birlikteliği ilkesi olarak bilinen ve yargı denetiminde de önemli olan bu yasal kural, defalarca çiğnenmiştir. Planların kademeli birlikteliği ilkesi somut olayda üst ölçek planı olarak koruma amaçlı imar planının referans alınması ile hayat bulacaktır. Dolayısıyla 2863 sayılı Kanun kapsamında usulüne göre tescil ve ilan edilen sit alanlarında onaylanan projeler, mer'î Koruma Amaçlı İmar Planı kararlarına uygun olmak zorundadır. Neslişah ve Hatice Hatun (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin Yenileme Avan Projesinde mevcut koruma amaçlı imar planlarına uyulmazken, alanda fonksiyon ve yoğunluk değiştirilerek, hem 2863 sayılı Kanuna hem de İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine aykırı işlem tesis edilmiştir. Koruma amaçlı imar planının 6.50 m.den daha yüksek yapı yapılamayacağı hükmü çiğnenmiştir. Planda belirlenen park alanları küçültülmüş, konumları değiştirilmiştir. Sokak ve yol düzeni tamamen değiştirilmiştir. “Avan Proje” adı altında yapılan bu işlem, İmar Kanununa ve Koruma ile ilgili mevzuata aykırılığının yanı sıra, Plan hiyerarşisi ve planlama kurumsal yapısına verdiği tahribat da dikkate alındığında açıkça hukuka aykırılık yaratmaktadır.

2- Avan Proje adı altında uygun bulunan ve onaylanan belgeler, 5366 sayılı Kanun hükümlerine aykırı kapsam ve içeriktedir.

5366 sayılı Kanunun 3. maddesinin son paragrafında “Yenileme projeleri, uygulama alanı içerisinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının rölöve, restitüsyon, restorasyon projeleri ile onarılabilecek veya yeniden inşa edilecek yapıların imar mevzuatında öngörülen projelerinden oluşur” denmektedir.

Bu ifade, İmar Kanununun 22. maddesindeki ve İmar Kanunu gereğince çıkartılmış yönetmeliklerde tanımlanan mimari, statik ve tesisat projeleri ile elektrik projelerini içermektedir. Konu bu kapsamda değerlendirildiğinde 5366 sayılı Kanuna göre onaylanması gereken projeler yukarıda sıralanan ve tanımlanan projelerdir. 5366 sayılı Kanunda yer almamasına karşın 14.12.2005 tarihli, 26023 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 4 maddesi (g) fıkrasında Yenileme Avan Projesi ve tanımlanmasına yer verilmektedir. Kanun maddesi “Yenileme Avan Proje” gibi bir düzenleme getirmemişken, ne İmar Mevzuatında ne de Koruma Mevzuatında bu kapsamda ve içerikte bir projelendirmenin yapılabileceği ve onaylanabileceğine dair bir hüküm bulunmazken, davalı idareler Kanuna aykırı olarak yayımlanmış bulunan anılan Yönetmelikte tanımlanan “Yenileme Avan Proje”sini uygun bularak ve onaylayarak açıkça kanuna aykırı bir hüküm tesis etmişlerdir.

Mahkemenizce de bilindiği üzere normlar hiyerarşisine göre dava konusu idari işlemin mevcut yönetmeliklerden önce kanunlara ve özellikle de 5366 s. Kanuna uygun olması gerekmektedir. Ancak Kanunla düzenlenmemiş bir hususta Yönetmeliğin referans alınması açıkça normlar hiyerarşisine de aykırılık teşkil etmektedir. Bir an için dava konusu işlemin hukuka uygunluğunda 5366 s. Kanun değil de bunun uygulama yönetmeliği dikkate alınsa dahi işlem yine de hukuka aykırı olacaktır. Şöyle ki; Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve

Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 4 maddesi (g) fıkrasında Yenileme Avan Projesi ve tanımlanmasına yer verilmektedir. Anılan yönetmelik maddesine göre, yenileme avan projesi; “yenileme uygulama projelerine esas teşkil edecek, Kanunun 2 nci maddesi uyarınca kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulunca karara bağlanan, mimari avan proje ile statik, tesisat, elektrik, ulaşım ve alt yapı ön raporlarını” olarak tanımlanmaktadır. Halbuki uygun bulunan ve onaylanan avan projenin bu projelerle ilgisi bulunmamaktadır. İdare, yasada tanımlı olmayan bir belgeyi, yasa kapsamında onaylayarak yasa ve yönetmeliğe aykırı işlem tesis etmiştir.

3- Avan Proje adı altında uygun bulunan ve onaylanan belgeler Koruma Yaklaşım ve İlkelerine aykırıdır.

İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu 5366 sayılı Kanun gereğince kurulmuş olmakla birlikte 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu gereğince çalışma esasları belirlenmiştir. Bunun nedeni ise 5366 s. Kanunun çalışma esasları yönünden 2863 s. Kanuna atıfta bulunmuş olmasıdır.

Ancak adı geçen kurul, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 12.07.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen alanda alınmış olan Kentsel ve Tarihi Sit alanı kararı gereğine aykırı olarak karar almıştır. Kurulun 2863 sayılı Kanun gereğince Koruma Yüksek Kurulu İlke Kararlarına uygun karar oluşturması gerekirken almış olduğu kararda söz konusu ilke kararlarına uymamıştır. Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulunun “Kentsel Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları”nın belirlendiği 720 nolu İlke kararında Kentsel Sitler “mimari, mahalli, tarihsel, estetik ve sanat özelliği bulunan ve bir arada bulunmaları sebebiyle teker teker taşıdıkları kıymetten daha fazla kıymeti olan kültürel ve tabii çevre elemanlarının (yapılar, bahçeler, bitki örtüleri, yerleşim dokuları, duvarlar) birlikte buldukları alanlar” olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu İlke Kararında koruma amaçlı imar planı onaylanmış kentsel sit alanlarında koruma amaçlı imar planı ve planın tamamlayıcı eklemlerinde belirtilen koşullar doğrultusunda ilgili idarelerce izin verileceği açık bir şekilde yer almakta iken Koruma Amaçlı İmar Planı kararlarına aykırı ve kentsel sit tanımlanmasında yer alan unsurları zedeleyen “Yenileme Avan Projesi” İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun dava konusu kararı ile uygun bulunmuştur. 2863 sayılı Kanunun amir hükümlerine aykırı ve koruma ilkeleriyle uyuşmayan projede Kentsel Sit alanlarında mutlak korunması gereken sokak dokusunun dahi korunmadığı Koruma Bölge Kurulunun kararında yer alan ifadelerden dahi anlaşılabilir.

Dava konusu idari işlem ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu gereğince koruma kararı alınmış bir yer için yine eşdeğerde/aynı yetkilere sahip başka bir kurul tarafından alınan karar ile eski kararın etkisizleştirilmesi yoluna gidilmektedir ki bu durum hukuka aykırı olup “yasanın dolanılmasıdır.” 2863 s. Kanun uyarınca kurulan kurullar ile 5366 s. Kanun ile kurulan kurullar mevzuat açısından incelendiğinde kurullar arasında hiyerarşik bir üstünlük bulunmadığı anlaşılabilir. Bu durum söz konusu kurulların eşdeğer olduğunu ortaya koymaktadır. Eşdeğer kurullar tarafından verilen kararların birbirinden üstün olmayacağı genel hukuk ilkeleri uyarınca ortadadır. Bu durumda yine genel hukuk ilkeleri uyarınca daha önce verilen ve daha geniş bir alanı kapsayan kararın yürürlükte olacağı da tabiidir. Bu nedenle dava konusu işlemi tesis eden kurul kararı açıkça iptale tabiidir.

Kentsel ve Tarihi Sit Alanı olan proje kapsamındaki alanın büyük bölümü, yürürlükte olan koruma amaçlı imar planına göre “kara surları iç koruma alanında” kalmaktadır. Söz konusu kara surları Dünya Miras Listesinde yer almaktadır.

Birleşmiş Milletlerin Eğitim, Bilim ve Kültür bölümü “UNESCO” çatısı altında faaliyet göstermekte olan Dünya Miras Komitesi’nin resmi danışma organı olan ICOMOS tarafından hazırlanan Operasyonel Kılavuz (Operational Guidelines), Dünya Mirası Listesi’nde yer alan alanların bölgede yetkili tüm merkezi ve yerel otoriteler ile birlikte alanda hak sahibi olanları, üniversiteleri ve ilgili sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek, ortak aklın üretilmesini hedefleyen, çok taraflı, demokratik bir model ile alanın yönetilmesini amaçlayan, uluslararası koruma kuramını şekillendiren tüzüklerde öngörülen yaklaşımlarla koruma-kullanım dengesi sağlamaya çalışan bir yönetim modeli çerçevesinde yönetilebilmesi için kriterleri belirlemektedir. Kılavuz’da belirlenen kriterler doğrultusunda uygulamalar “Dünya Mirası Listesi”nde kalabilmenin koşulu olarak tanımlanmıştır. Halbuki dava konusu kararlarla uygun bulunarak onaylanan “Yenileme Avan Projesi” koruma odaklı söz konusu kriterleri göz önüne almaktansa Dünya Miras Listesi’nde yer alan Karasurlarını tehdit eder niteliktedir.

4- 5366 sayılı Kanunun amir hükümleri gereği projeye katılım konusu bir yana, gerekli bilgilendirilme dahi davalı idareler tarafından yapılmamıştır.

5366 sayılı Kanunun “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde “Bu Kanun, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda oluşturulacak olan yenileme alanlarının tespitine, teknik altyapı ve yapısal standartlarının belirlenmesine, projelerinin oluşturulmasına, uygulama, örgütlenme, yönetim, denetim, katılım ve kullanımına ilişkin usûl ve esasları kapsar” denmektedir. “Alanların belirlenmesi” başlıklı 2 inci maddesinde ise “Yenileme alanlarının teknik altyapı ve yapısal standartların oluşturulması, bu alanların yönetimi ile örgütlenme ve uygulama alanlarında bulunan hak sahiplerinin veya bölge halkının katılımına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir” hükmüne yer verilmektedir.

Anılan Kanun maddesi uyarınca katılım konusunda herhangi bir yönetmelik hazırlanmamıştır. Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde ise “Katılım ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesi” başlığı altında yer alan hüküm katılım konusunu sadece bilgilendirme konusuna indirgemiş, bunu da “ihtiyaç halinde” danışma toplantıları veya bilgilendirme yapabilir şeklinde düzenlemiştir.

Bu kapsamda Yönetmelikle hüküm altına alınması gereken konu katılım iken, hüküm altına alınan zorunlu değil isteğe bağlı bilgilendirmeye yönelik bir düzenleme olmuştur. Katılımın ve bilgilendirmenin yöntem ve düzeyinin idarenin inisiyatifine bırakılması Kanunun amaçları arasında olmayıp, Kanunda kastedilen katılım biçimi “bilgilendirmenin” ötesinde bir düzenlemedir. Bu durumda yine normlar hiyerarşisi uyarınca Yönetmeliğin değil Kanunun dikkate alınması gerekecektir.

Davalı idarelerin kararlarıyla uygun bulunarak onaylanan “Yenileme Avan Projesi”nde bireylerin projeye katılımı, bireylerin projeden haberdar olmaları, yasal ve idari açıdan bilgilendirilmeleri ve projeye katılımları sağlanmamıştır. Zira projeye itiraz veya projenin ilanı yapılmamış ve idari başvuru yolu kapatılmıştır. Nitekim dava konusu İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.11.2007 tarih, 20 sayılı kararı 08.02.2008 tarihinde Odamız İstanbul Şubesine tebliğ edilmiştir. Bölge halkının ise konuya ilişkin bilgilendirilmediği ekte sunulan gazete ve televizyon haberlerinde de yer almaktadır.

YÜRÜTMİYİ DURDURMA İSTEMİ YÖNÜNDEN

5366 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliğin “Yenileme Projelerinin Onaylanması” başlıklı 17. Maddesinde Yenileme uygulama projelerinin yenileme avan projeleri esas alınarak hazırlanacağı ve koruma bölge kurulunca onaylanmasını takiben uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu durumda uygulamaya esas olan ve Kanunda atıfta bulunulan yenileme projeleri kurul tarafından onaylanmadan uygulama yapılması mümkün değildir. Hiçbir koşulda avan proje ile uygulamaya geçilmesi mümkün değildir. Ancak ekte sunulan gazete ve televizyon haberlerine de konu olan proje alanındaki yıkımlar ile ekte yer alan alandaki mülk sahiplerinin proje kapsamında uygulamaya katılımlarının belgesi olan “Muvaffakatname” ile “Anlaşma Komisyonu Tutanakları” yenileme avan projesini esas alarak hazırlanmış ve usulüne uygun olarak onaylanmış uygulama projeleri bulunmaksızın uygulamaya geçildiğinin kanıtlarıdır. Davalı idarelerce uygun bulunarak onaylanan “Yenileme Avan Projesi”ne istinaden yapılan yıkımlar ve kişilerin mülkiyetleri üzerinde tesis edilen işlemler telafisi mümkün olmayan zararlar doğurmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 27.maddesine göre: “Danıştay ve idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç ve imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler.” denilmek suretiyle mahkemelerce yürütmeyi durdurma kararı verilebilmesi için dava konusu işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartlarının birlikte gerçekleşmesini aramıştır.

Her ne kadar idarenin işlemlerinin icrailik niteliği taşıdığı ve aksi yargı kararları ile kanıtlanmaya kadar icra edilebilir olduğu gerçeği göz önünde bulundurulsa da; idari yargılama usulüne has olan yürütmeyi durdurma müessesinin amacı ve varlık nedeni dikkate alındığında, dava sonucu beklenmeden hukuka aykırı davalı idare işleminin icra edilebilir olma niteliğinin ortadan kaldırılmaması ağır sonuçlar doğuracaktır.

DAVA KONUSU İDARİ İŞLEM AÇIKÇA YÜRÜRLÜKTE OLAN KORUMA AMAÇLI İMAR PLANINA VE KAMU YARARINA AYKIRI OLDUĞU İÇİN HUKUKA AYKIRI OLUP, AYNI ZAMANDA DAVA EDİLEN İŞLEME DAYANAK OLARAK YIKIM ÇALIŞMALARINI BAŞLADIĞI İÇİN İLERİDE TELAFİSİ İMKANSIZ ZARARLARA YOL AÇABİLECEKTİR.

ANILAN SEBEPLERLE ÖNCELİKLE DAVALI İDARENİN SAVUNMASI ALINMADAN YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLMESİNİ BU MÜMKÜN OLMADIĞI TAKTİRDE DAVALI İDARELERİN CEVAP SÜRELERİNİN KISA TUTULARAK YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA VE BU KARARIN MEMUR ELİYLE DAVALI İDAREYE TEBLİĞİNE KARAR VERİLMESİ GEREKTİĞİ DÜŞÜNÜLMESİNDEYİZ.

HUKUKİ SEBEPLER: Anayasa, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanunu, 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun, 5366 sayılı yasanın uygulama yönetmeliği, İ.Y.Kanunu ve ilgili mevzuat

DELİLLER:

1. Davalı İdarelerden istenecek işlem dosyaları
2. İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.11.2007 tarih, 20 sayılı kararı
3. a) Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın (Hukuk Müşavirliği) 23.05.2006 tarih, 81138 sayılı yazısı,

- b) Başbakanlık'ın (Hukuk Müşavirliği) 06.06.2006 tarih, 4890 sayılı yazısı,
- c) İçişleri Bakanlığı'nın (Hukuk Müşavirliği) 14.09.2006 tarih, 9156 sayılı yazısı.
- d) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın (Hukuk Müşavirliği) 13.10.2006 tarih, 6287 sayılı yazısı.
4. Danıştay 6. Dairesinin 2006/688 E. sayılı dosya içeriği ve 06.12.2006 tarihli kararı.
5. Dava konusu işlem nedeniyle başlatılan yıkımlara ilişkin muhtelif haberler
6. Bilirkişi incelemesi, keşif ve sair her türlü delil.

SONUÇ VE TALEP: Sayın Mahkeme Yukarıda gerekçelerini sunduğumuz;

Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 02/11/2007 tarih ve 20 nolu kararı ile uygun bulunan, Fatih Belediye Meclisi'nin 10.12.2007 tarih ve 2007/156 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 17.12.2007 tarih ve 4269 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin hazırlanan Yenileme Avan Projesinin ÖNCELİKLE YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI VE TAKİBEN İPTALİNE, karar verilmesini saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz. 08.04.2008

TMMOB Şehir Plancıları Odası vekili Av. Koray Cengiz

PLAN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİĞİN 6. MADDESİNE İLİŞKİN VERİLEN YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI İPTAL EDİLDİ

TMMOB Mimarlar Odası, Plan Yapımını Yükümlenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci cümlesinin, 8. maddesinin f bendinin, 9. maddesinin 4. fıkrasında yer alan “Yükseköğretim kurumlarının Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinden mezun olup da” ibaresinin, geçici 1. maddesinin üçüncü fıkrasının ve geçici 3. maddesindeki “şehir plancısı” ibaresinin iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemiyle dava açmıştı.

TMMOB Mimarlar Odası tarafından açılan dava konusu; anılan Yönetmelikte yer alan planlama işini üstlenecek müelliflerin yükseköğretim kurumlarının Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinden lisans eğitimini tamamlayarak mezun olanlar ile planlama işini şehir plancılarının üstlenmesini öngören hükümlerin iptal edilmesi ile ilgilidir.

3194 sayılı İmar Kanununun 38 inci maddesinin (1) fıkrasında, “Halihazır harita ve imar planlarının hazırlanması ve bunların uygulanmasının fenni mesuliyetini; uzmanlık, çalışma konuları ve ilgili kanunlara göre, mühendisler, mimarlar, şehir plancıları deruhte ederler” hükmü yer aldığından bahisle, Danıştay Altıncı Dairesi 24.07.2007 tarihli ve Esas No:2006/1183 sayılı ara kararında dava konusu yönetmelik maddelerinin bu hükme aykırı ve eksik olarak tanzim edildiği yolunda gerekçeye dayanarak “yürütmenin durdurulmasına” karar vermişti.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 06.11.2007 tarihli, 8323 – 2007/15 sayılı Genelge yayımlayarak konuyu ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına duyurmuş, mahkeme kararı doğrultusunda gereğinin yapılması istenildi. Ayrıca Bakanlık tarafından söz konusu karara karşı itiraz edildi.

İmar planı yapım işinin mesleki bilgi içermesinden dolayı, mimarların planlama işi yapıp yapamayacakları hususu ile planlama meslek bilgisi, tekniği, planlama ile ilgili birikimine yönelik gerekli bilgi ve belgeler incelenmeden, uzmanlardan görüş alınmadan ve YÖK'ten görüş gelmeden mahkeme kararının verildiği, İmar Kanununun 38. maddesi birinci fıkrasında yer alan uzmanlık, çalışma konuları ve ilgili kanunlara göre, mühendisler, mimarlar, şehir plancıları deruhte ederler şeklinde hükmü dikkate alınmadan karar verildiği belirtilerek Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 11.04.2007 tarihli ve E:2005/5827, K:2060 sayılı karar alınmıştı. İmar Kanununun 38. maddesi birinci fıkrası “Halihazır harita ve imar planlarının hazırlanması ve bunların uygulanmasının fenni mesuliyetini; uzmanlık, çalışma konuları ve ilgili kanunlara göre, mühendisler, mimarlar, şehir plancıları deruhte ederler” şeklinde düzenlendiğinden bu maddeden mimarların şehir planlama konusunda yetkili olduklarına ilişkin bir anlamın çıkması durumunda mühendislerin de planlama yapacakları anlamı çıkabileceği, mühendislerin ve harita mühendislerinin böyle bir talebi olmadığı gibi bilimsel ve teknik açıdan da mümkün olmadığı ve telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açabileceği yazımızda yer almıştı.

Odamız bu çerçevede konuyu değerlendirerek davaya müdahil olmuş, müdahillik dilekçesinin dosyaya girmesi sağlanmıştı. Ayrıca konuyla ilgili olarak YÖK'ün mahkemeye ilettiği yazıyı da Odamız takip etmişti. Konu bir üst mahkemede görüşülerek Odamızın da savunduğu görüşler neticesinde sonuçlandı.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 17.01.2008 günlü, 2007/786 sayılı kararı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığını itirazını kabul ederek Danıştay'ın yürütmenin durdurulması kararının kaldırılmasına oy birliği ile karar verdi.

Kararın gerekçelerinde mahkeme; 3194 sayılı İmar Kanununun 38. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzmanlık, çalışma konuları ve ilgili kanunlara göre” ifadesine değinerek, haritacıların, mimarların ve mühendislerin imar planlarının hazırlanması faaliyetini yürütülebileceği anlamının çıkarılmasının, anılan madde ile bağdaşmasına olanak olmadığı, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın görüşünde de imar planlama işlerinin Şehir ve Bölge Planlama mezunları tarafından yerine getirilebileceği sonucuna ulaşıldığı, Danıştay Sekizinci Dairesi'nin de kararı bulunduğu belirtilmiş ve mimarların plan yapımını üstlenecek müellifler arasında gösterilmemesinde hukuka, hizmet gereklerine ve Yönetmeliğin dayanağı yasa kurullarına aykırı bir yön bulunmadığı ifade edildi.

Alınan bu karar ile Yönetmeliğin imar planlarının şehir plancıları tarafından yapılacağı hususu en üst mahkeme tarafından tescillenmiş oldu. Geline süreçte Odamızı yıllardır sınırlandıran yargı kararları da aşılmış oldu.

ŞUBELERDEN HABERLER

Ankara Şube

İNCEK 216 PARSEL KORUMA PLANI TOPLANTISINA KATILDIK

3. Derecede Arkeolojik Sit Alanı olarak belirlenmiş olan Gölbaşı İlçesi İncek 216 parsel koruma amaçlı imar planının hazırlanması amacıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik uyarınca sorunlar, olanaklar, vizyon, hedefler, araçlar, stratejilerin oluşturulması üzerine bir toplantı düzenlendi. Toplantı çağırısı yapılan Şubemiz adına toplantıya Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Ömer Kırıl ve Funda Erkal katıldı.

Toplantıda söz konusu parselin Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 16.06.2000 tarihli kararıyla tarımsal faaliyetlerden dolayı niteliğini kaybettiği, topografyasının bozulduğu gerekçeleriyle 1. derece arkeolojik sit alanından 3. derece arkeolojik sit alanına dönüştürüldüğü belirtilmiştir. Şubemiz tarafından, parselde 3. derece sit alanları ilke kararı gereği sondaj çalışması yapılması gerektiği değerlendirilerek Koruma Kurulu kararına dayanak oluşturan teknik raporların incelenmesi gerektiği vurgulandı. İkinci toplantının tüm veriler toplandıktan sonra yapılması görüşü oluştu.

Koruma Amaçlı İmar Planı müellifinin şehir plancısı olması sorumluluğuyla hareket eden Şubemiz, mevzuatta tanımlı toplantılara katılarak müdahil olmayı sürdürecektir.

Ankara Şube

SAĞLIK İÇİN ALANLARDAYDIK

TBMM'nde görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısı'na karşı DİSK, KESK, TMMOB, TTB, TDB ve TEB'nin aldığı ortak eylem kararı çerçevesinde TBMM Dikmen Kapısı önünde 10 Nisan 2008 tarihinde yapılan basın açıklamasına katıldık.

Örgütler adına yapılan açıklamada özetle sunular dile getirildi:

- Uygulama yılı ötelenmiş olmasına rağmen emeklilik yaşının 65'e yükseltilmesine karşıyız.
- Güncelleme katsayısının belirlenmesinde gelişme hızının yüzde 30'u yerine yüzde 100'ünün dikkate alınmasında ısrarcıyız. Emekli aylıklarının da yıllık artışında, refah payının dikkate alınmasını istiyoruz.
- Bu yasa kapsamında çalışmaya başlayacak olan sigortalıların gelecekte elde

edecekleri gelirin geçinmeye yeterli bir seviyeye gelebilmesi için aylık bağlama oranlarının makul bir seviyede tutulmasını istiyoruz.

• Mevcut yasalar uyarınca fiili hizmet zammından yararlanan çalışanların bu haklardan yararlanmalarını sürdürmelerini, yeni riskli iş gruplarıyla bu kapsamın genişletilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

• Sağlık sisteminin piyasaştırılarak, katkı payı getirilmesine karşıyız.

• Ev kadınlarının sosyal güvenlik sisteminden dışlanmasına, kadınların erkeklere tabi görülmesine karşıyız.

Ankara Şube

ŞUBE-GENEL MERKEZ ORTAK TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

14 Nisan 2008 tarihinde gerçekleştirilen Ankara Şube-Genel Merkez ortak Yönetim Kurulu toplantısına, Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz Erdal Kurttaş, Murat Çevik, Çiğdem Ünal, Gökçen Kunter, Belma Babacan, Kemal Şahin ve Yalçın Demirtaş ile Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri Tarkan Şengül, Serdar Nizamoglu, Derya Kesik ve Pinar Özcan katıldı.

Toplantıda Ankara'da devam eden kentsel dönüşüm uygulamaları, Şubemizce açılmış olan davalar, yaklaşan yerel seçimler, örgüt

yapımız, mesleki denetim konusunun tartışılması gerekliliği, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü etkinlikleri gibi konular görüşüldü. Şubemiz ve Genel Merkezimizin daha sık bir araya gelmesi gerektiği vurgulanarak toplantı tamamlandı.

Ankara Şube

TCDD ANKARA GARINDA MÜCADELE SÜRÜYOR

14 Nisan 2008 Pazartesi günü Gar alanında herhangi bir bilgilendirme yapılmaksızın başlayan inşaatın ardından 15 Nisan 2008 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası'nda, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Şubemiz ve Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikasının katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya Şube Başkanımız Erdal Kurttaş katıldı.

Toplantıda alınan kararlar doğrultusunda, 16 Nisan 2008 tarihinde basın ve milletvekillerinin katılımıyla saha incelemesi, bilgilendirme ve konunun kamuoyunun ve meclisin gündemine taşınması amaçlı bir eylemlilik düzenlendi. Meslek örgütlerinin yanı sıra CHP milletvekilleri Yılmaz Ateş, Nesrin Baytok ve DSP İl Örgütünün katılım sağladığı saha çalışmasına basın büyük ilgi gösterdi.

Saha çalışmasının ardından 17 Nisan 2008 tarihinde bir basın toplantısı düzenlenerek Odaların ve Milletvekillerinin değerlendirmeleri kamuoyuyla paylaşıldı.

Konunun kamuoyu gündeminde tutulmasını sağlamak amacıyla 18 Nisan 2008 tarihinde Gar önünde bir araya gelinerek Ankara İdare Mahkemelerine bir yürüyüş gerçekleştirildi. Yürüyüşün ardından Mahkeme önünde yapılan basın açıklamasıyla, örgütler tarafından hukuki süreç başlatıldı. Şubemizce yapılan itirazın tam metni aşağıdaki gibidir:

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI TALEPLİDİR.

ANKARA İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

DAVACI: TMMOB Şehir Plancıları Odası (Ankara Şubesi)

VEKİLİ: Av. Koray Cengiz - Av. Deniz Şanlı

Hatay Sok. 24/17 Kocatepe Ankara

DAVALI: Ankara Büyükşehir Belediyesi

DAVA KONUSU: Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 11.5.2007 tarih ve 2347 sayılı kararı ile uygun bulunan, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 11.7.2007 tarih ve 1799 sayılı kararı ile onaylanan, T.C.D.D. 1\1.000 ve 1\5.000 ölçekli planlarının düzenleyici idari işlem olarak, halen inşaatı devam etmekte olan TCDD Garı önündeki katlı kavşak inşaatının uygulayıcı idari işlem olarak öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve takiben iptaline karar verilmesi talebidir.

BİLDİRİM TARİHİ: Dava konusu uygulayıcı idari işlem tarafımıza bildirilmemiş olup kamuoyu ile birlikte medya organları vasıtası ile öğrenilmiştir.

AÇIKLAMALAR: DAVA AÇMA EHLİYETİ YÖNÜNDE

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odası, 6235 ve 3458 sayılı yasalara göre kurulan TMMOB'ye bağlı, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olup, alanına ilişkin tek meslek odasıdır.

Kanun, oda tüzüğü ve ilgili yönetmeliklerde belirtildiği gibi Şehir Plancıları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür.

TMMOB Şehir Plancıları Odası, kurulduğu günden bu yana, kanunlara, şehircilik bilimine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı mücadelede çerçevesinde gerektiğinde yasal süreçleri de izleyerek görevini yerine getirmekle yükümlüdür ve somut davayı da bu nedenle açmaktadır.

USUL YÖNÜNDE

Mahkemenizce de bilindiği üzere 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7. maddesinin 4. fıkrası uyarınca: "İlan gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler."

Öte yandan dava konusu 1/5.000 ölçekli nazım imar planının ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planının her ikisi de düzenleyici idari işlem vasfındadır. Danıştay 6. D., 18.01.1994, E. 993/1302-K. 994/97 sayılı kararında; "Nazım imar planı ile bu plan esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren uygulama imar planları imar yönetmeliklerinde önce uygulanması gereken genel düzenleyici işlem

niteliğindedir." şeklinde hüküm tesis edilmiştir. Söz konusu karara göre uygulama imar planları da genel düzenleyici işlem olarak değerlendirilmiştir.

İşbu davada 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7. maddesi uyarınca uygulayıcı idari işlemden yola çıkılarak, düzenleyici idari işlemler olan 1/1.000 ve 1/5.000 ölçekli imar planlarının iptali talep edilmektedir.

Öte yandan işbu davaya özel olarak tarafımızdan uygulayıcı idari işlemin resmi dayanağı bilinmemekte, Mahkemenizce araştırılması talep edilmektedir. Bununla beraber uygulayıcı idari işlemin şu anda "uygulanmakta" olduğu sadece Odamızca değil Ankara'da yaşayan bütün vatandaşlarımız ve tabii yine Ankara'da yaşamakta olan siz Sayın Mahkemenin üyeleri tarafından da bilinmektedir.

İŞBU DAVANIN KONUSU T.C.D.D. ANKARA GARI ÖNÜNDE BUGÜNLERDE YAPILMAKTA OLAN KATLI KAVŞAK ÇALIŞMASININ DAYANAĞI OLAN İMAR PLANLARININ İPTALİ VE TABİ ÖNCELİKLE BU KAVŞAK ÇALIŞMASININ DURDURULMASI YÖNÜNDE MAHKEMENİZCE YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLMESİDİR.

Şu anda inşaatı devam etmekte olan "gar kavşağı inşaatı" başlı başına bir uygulayıcı idari işlem olup örneğin yüklenici firmaya ihale neticesinde işe başlaması için yapılan yer teslimi dahi başlı başına bir idari işlemdir. Söz konusu idari işlemlerden yola çıkılarak düzenleyici idari işlemlerin iptalinin talep edilebileceği kanunen açıktır.

YÜRÜTMİYİ DURDURMA İSTEMİ YÖNÜNDE

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27.maddesine göre: "Danıştay ve idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç ve imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler." denilmek suretiyle mahkemelerce yürütmeyi durdurma kararı verilebilmesi için dava konusu işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartlarının birlikte gerçekleşmesini aramıştır.

Her ne kadar idarenin işlemlerinin icra niteliği taşıdığı ve aksi yargı kararları ile kanıtlanıncaya kadar icra edilebilir olduğu gerçeği göz önünde bulundurulsa da; idari yargılama usulüne has olan yürütmeyi durdurma müessesinin amacı ve varlık nedeni dikkate alındığında, dava sonucu beklenmeden hukuka aykırı davalı idare işleminin icra edilebilir olma niteliğinin ortadan kaldırılmaması ağır sonuçlar doğuracaktır.

Özellikle işbu davanın konusu olan katlı kavşak çalışması Ankara'da birçok örneğinde yaşandığı gibi çok kısa sürede inşaatı tamamlanabilecek bir projedir. Ankara Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanlığı İnşaat Şube Müdürlüğü'nün alıcı olduğu ve ekte örneği sunulan dava konusu kavşak inşaatına ilişkin ihale ilanında açıkça işin süresinin yer tesliminden itibaren 60 takvim günü olduğu belirtilmiştir. Dava konusu kavşak inşaatının 60 gün gibi kısa bir süre içerisinde tamamlanabileceği davalı İdare tarafından baştan itibaren kabul ve talep edilmiştir.

Mahkemenizce yürütmeyi durdurma kararı verilmemesi halinde Ankara'da başkaca örnekleri de yaşanmış olan bir başka hukuka aykırı fiili durum meydana gelmiş olacaktır.

• Akay kavşağı örneği

Ankara İli, Çankaya İlçesindeki Akay Kavşağı ve trafik düzenlemesi ile ilgili Ankara Büyükşehir Belediyesi ilk olarak 30.5.1995 tarihinde 1/5.000 ölçekli nazım imar planı değişikliği yapmıştır. Bu plan değişikliği işlemine karşı açılan davada Ankara 3. İdare Mahkemesi imar mevzuatı, şehircilik ve planlama ilkeleri açısından uygun bulunmayan planı iptal etmiş ve bu karar Danıştay 6. Dairesi'nin kararıyla onaylanarak kesinleşmiştir.

Bunun üzerine Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 25.4.1997 gün ve 187 sayılı meclis kararıyla söz konusu düzenlemeyi 1/2.000 ölçekli nazım imar planı değişikliği ile yapmış, bu plan değişikliği de Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin 26.3.1998 günlü kararıyla iptal edilmiş ve kesinleşmiştir.

Bu yargı kararlarından sonra Ankara Büyükşehir Belediyesi, kentsel nazım ve uygulama imar planı ile ilişkilendirmeden kavşak çözümü öngören 1/500 ölçekli

Akay Kavşağı Projesinin uygulanmasına ilişkin yeni bir işlem tesis etmiştir. Bu işleme karşı Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Çankaya Belediye Başkanlığı ayrı davalar açmışlardır. İmar mevzuatı ile şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun bulunmayan bu işlem Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 1.4.2003 günlü kararıyla iptal edilmiştir. Davalı idarenin temyiz talebi Danıştay 6. Dairesi 2003/5311 E. ve 2005/4269 K. sayılı kararıyla reddedilmiştir.

Bütün bunlara rağmen Akay Kavşağı projesi bugün çoktan hayata geçirilmiş ve kavşağı iptal eden birçok mahkeme kararına rağmen halen Ankara'da söz konusu proje inşaatı tamamlanmış bir halde yerinde durmaktadır.

Mahkemenizce de bilindiği üzere, yakın bir zamanda medya vasıtasıyla kamuoyunun haberdar olduğu "kolej köprülü kavşak" inşaatı, Çankaya Belediye Başkanlığı'nın açmış olduğu dava sonucunda verilen yürütmeyi durdurma kararı ile henüz başlamadan durdurulmuştur. Ekte konuya ilişkin bir gazete kupürü bulunmakta olup söz konusu haber sonucunda "kolej köprülü kavşak" inşaatına ilişkin davanın Çankaya Belediyesi tarafından 25.04.2008 tarihinde Ankara 16. İdare Mahkemesi nezdinde açıldığı bilinmektedir. Her ne kadar tarafımızdan dosya numarası bilinmese de Mahkemenizce Ankara 16. İdare Mahkemesi'nden sorulmak suretiyle dosyanın incelenebilmesi mümkündür.

Sonuç olarak "kolej köprülü kavşak" inşaatına ilişkin yürütmeyi durdurma kararı verilmesi karşısında işbu davada benzer bir kararın verilmemesi adalette birlik, yargı kararları arasındaki istikrar, yargıda güven ilkelerini zedeleyebilecektir. İşbu davada verilecek yürütmeyi durdurma kararı, içtihat birliğinin sağlanabilmesi yönünden ayrıca önem taşımaktadır.

ANILAN SEBEPLERLE DAVALI İDARENİN SAVUNMASI ALINMADAN YA DA DOSYANIN BİLİRKİŞİYE GÖNDERİLEREK TEKNİK RAPOR ALINMADAN YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLMESİNİ VE BU KARARIN MEMUR ELİYLE DAVALI İDAREYE TEBLİĞİNİ TALEP EDİYORUZ.

Durdurma davası

ANKARAM Platformu, Ankara Tren Garı önüne köprülü kavşak yapılmasını önlemek amacıyla Bölge İdare Mahkemesi'ne başvurdu.

Platform Sözcüsü Yunus Akol, yaptığı açıklamada, kavşak projesinin, TCDD'ye ait kamusal alanları talanına yönelik bir proje olduğunu, insan haklarına, kentli haklarına ve yaya haklarını aykırı olduğunu iddia etti.

Ankara Garı'nın, başkentini Anadolu'ya açılan kapısı olduğunu ifade eden Akol, projenin

durdurulması için Bölge İdare Mahkemesine dava açacaklarını ve mevcut davalara müdahil olacaklarını söyledi.

Öte yandan, inşaat çalışmasının yapıldığı bölgenin etrafı tel örgülerle çevrildiği ve uyanıcı levhalar bulunmadığı için vatandaşlar gara giriş ve çıkışlarda zorluk çekiyor. Vatandaşlar, Gar kavşağının trafik yoğunluğunun en az olduğu yerlerden biri olduğunu, buna rağmen buraya köprülü kavşak yapılmasını nedenini anlayamadıklarını belirttiler.

Hızlı tren garına karşı kavşak onayı iddiası

ESAS YÖNÜNDEN

Ankara Garı önü katlı kavşak yapımına Ankara Büyükşehir Belediyesince başlanmış bulunmaktadır. Alanda başlatılan uygulama ve bu uygulamanın dayanağını oluşturan plan, yürürlükteki mevzuata, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine aykırıdır.

Alanda yapılan kavşak inşaatının dayanağını oluşturan imar planı, 11.7.2007 tarihinde 1799 sayılı karar ile onaylanmış ancak söz konusu plan Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 18.01.2008 tarih ve 231 sayılı kararı ile tadil edilmiştir. "Altındağ - Çankaya TCDD, Elmadağ-Temelli Güzergahlarında Kentsel Gelişim ve Dönüşüm Proje Alanı 1/5.000 ölçekli nazım imar ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı" olarak onaylanan planın, Belediyece çok kısa bir süre içerisinde değişiklik konusu edilmesi, alanda yapılması tasarlanan uygulamalar konusunda Belediyece de bir fikir oluşmadan uygulamaya geçildiğinin kanıtıdır. Söz konusu plan değişikliğine karşı dava açma hakkımızı ayrıca saklı tutuyoruz.

Başlanan inşaat nedeniyle aşağıda sıralanan sakinler ortaya çıkmaktadır.

Uygulama, İmar Mevzuatına ve Planlama Esaslarına Aykırı Bir Plana göre başlatılmıştır.

Bu düzenleme ile Gar alanında yapılacak istenen uygulamaların hızlandırılması amaçlanmaktadır. Plan alanı sadece bir köprülü kavşaktan ibaret değildir. Plan alanı GAR alanı olan TCDD arazilerinin bir bölümünü de kapsamaktadır. Bu alan içerisinde, özel proje alanı tanımlanmak-

tadır. Plana göre özel proje alanında ne yapılacağı belirli değildir. Özel proje alanı ile ilgili detaylar projeye bırakılmaktadır. İmar Mevzuatında belirlendiği biçimiyle proje, plan uygulaması ile ilgili bir belgedir. İmar Planı kararları çerçevesinde hazırlanması gerekir. Bu plan işe yapılacak uygulama ile ilgili hiçbir ipucu vermemektedir. Bu alanda yapılacak uygulamaları keyfiliğe bırakılmaktadır. İmar planlarında özel proje alanı ayrılması mümkündür. Ancak bu alanın hangi kullanımlar için ve hangi esaslar çerçevesinde projelendirilmesi gerektiğine dair hükümlere imar planlarında yer verilmesi ve tasarrımın bu çerçevede yapılması gerekmektedir. Bu konuda planda hüküm bulunmaması, yapılacak uygulamaların keyfiliğini ortaya çıkarma riskini barındırır. Bu kapsamda planın özel proje alanları ile ilgili belirsizliği, alanın aslında planlanmadığı anlamına gelmektedir. Konu hakkında Basında yer alan bir haberde şu ifadeler yer verilmektedir.

Türkiye'yi yıl sonunda hızlı trenlerle tanıştırmayı planlayan TCDD Genel Müdürlüğü, Ankara Garı'nı da bu yönde hazırlıyor. Çünkü banliyö işletmeciliği hariç, günde 4 bin yolcuya hizmet veren gar, hızlı trenlerin devreye girmesiyle yetersiz kalacak. İhaleyi kazanan Sudop-Sudopak Ortaklığı'nın haziranda kesinleştiği projesiyle gar tarihi dokusu korunarak yeniden şekillendirilecek ve günde 50 bin yolcuya hizmet verecek. Garın yanın-da içinde alışveriş ve iş merkezlerinin de bulunduğu 30 katlı bir kule yapılacak. (Radikal Gazetesi 17/03/2006)

Plan kararlarındaki belirsizlik bu haber kapsamında düşünüldüğünde, planın özel proje alanı olarak belirlendiği kısımda, yukarıda sözünü ettiğimiz plansızlık ve keyfilik devreye girecektir. Bu durum İmar Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerde belirlenen kurallara da aykırıdır.

Dava konusu imar planı mevzuatta yer alan kurallara uygun olarak gerçekleştirilmemektedir. Bu alanın imar planları bulunmaktadır. Aslında onaylanan plan bir plan değişikliğidir. Plan değişikliğinin gerekçelerine ilişkin detaylı açıklama raporuna rastlanmamaktadır. Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte yer alan tanıma göre plan değişikliği; "Plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, teknik ve sosyal donatı dengesini bozmayacak nitelikte, bilimsel, nesnel ve teknik gerekçelere dayanan, kamu yararının zorunlu kılması halinde yapılan plan düzenlemeleridir". (17 Mart 2001/24345 R.G.) Bu alanda onaylanan planın yazılı kurallarla belirlenen bu hukuka uygun olması zorunludur.

Bu kapsamda ilgili mevzuatın gerektirdiği kurallara uyulmadan yapılan ve onaylanan imar planının ve bu plana göre başlatılan uygulamanın derhal durdurulması ve iptali gerekmektedir.

Uygulama alanı Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Niteliğinde Bir Alana İlişkin Değildir

Plan yapılan alan Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak adlandırılmaktadır. Belediye Kanunu gereği belirlendiği anlaşılan kentsel Dönüşüm ve Gelişim alanı gerçekte dönüşüm konusu edilebilecek bir alan değildir. Zaten plan da bir dönüşüm planı değildir. Sadece alanın planlanmasının Büyükşehir Belediyesince gerçekleştirilmesini sağlamak için kullanılan bir araçtır. Belediye Kanununda "Belediye, kentin gelişimine uygun olarak eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek; konut alanları, sanayi ve ticaret alanları, teknoloji parkları ve sosyal donatılar oluşturmak, deprem riskine karşı tedbirler almak veya kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir." denmektedir. Bu alan eskiyen bir kent kesimi kesinlikle değildir. Bu alan kentin en önemli şehirlerarası ulaşım odaklarından birisidir. Gar alanı dışında her

hangi bir kullanıma konu edilmesi söz konusu olamaz.

AOÇ alanları, AKM alanı ile çevrelenen ve kentin en önemli buluşma alanlarından birisi olan alanın kesintisiz bir araç trafiği ve gar alanında gerçekleşmesi planlanan "özel proje"lere heba edilmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

Ülkemizde planlı kentsel gelişimin ilk örneği olan Ankara, Jansen planından itibaren oluşturulan Sıhhiye Meydanı-Kızılay Meydanı-Güvenpark-Bakanlıklar-TBMM yaya aksı ile yaratılan ve vurgulanan değerler, bu uygulama ile tamamen ortadan kaldırılmaktadır.

Dolayısıyla, Kentsel dönüşüm ve gelişime konu olması olanaksız bu alanda, sırf yetkinin Büyükşehir Belediyesince kullanılması amacıyla yapılan bu plan kapsamında verilen Ankara Gar Meydanının yeniden düzenlenerek ve motorlu taşıt trafiği için bir yönde kesintisiz trafik sağlamak üzere yeraltı geçişi oluşturacak şekilde bir köprülülük kavşak yapılmasına olanak veren idare kararı, şehircilik ve kent planlama ilkelerine aykırıdır. Bu kapsamda hukuka uyarlılığı da bulunmamaktadır.

Uygulama, Ulaşım Politikalarına, Planlama Bilimi ve Kent Merkezi Düzenleme İlkelerine Aykırıdır

Yapılan düzenleme ve uygulama, çağdaş ulaşım politikalarına aykırıdır. Çağdaş ulaşım politikalarının temel ilkesi, araç taşımak değil, insan taşımaktır. Bugün gelişmiş ülkelerin büyük kentlerinde bu yaklaşım dikkate alınmakta ve toplu taşıma sistemleri geliştirilmektedir. Toplu taşıma, kentlerimizin mekânsal sınırlılığı, kamu kaynaklarımızın azlığı ve artan nüfus gerçekliğinde kent içi ulaşımında ucuz, verimli, kalıcı ve akılcı tek çözümdür.

Kent içi ulaşım planlamasındaki temel ilkelerden birisi de, kent merkezlerinin "tüm kentliler tarafından kolay erişilebilen, ancak motorlu taşıtların içinden transit olarak geçişinin zorlaştırıldığı ve kısıtlandığı" bir alan olarak düzenlenmesi gereğidir. Bu ilke ile planlanan ulaşım sistemlerinde kent merkezlerine özellikle toplu ulaşım araçları ile kentlilerin kolayca erişimi sağlandığı için merkezin ekonomik, sosyal ve kültürel canlılığı artmakta, diğer yandan motorlu taşıt trafiğinin, özellikle merkezi kullanmadan transit geçmek isteyen taşıtların

geçişini zorlaştırılıp sınırlamalar getirildiği için taşıt trafiğinin merkez üzerindeki olumsuz etkileri ortadan kaldırılmaktadır.

Ankara gibi büyük kentlerde, kent merkezleri toplu ulaşım sistemleri ve yaya ile bütünleştirilerek geliştirilmelidir. Kent merkezleri geniş yaya alanlarına ve bölgelerine dönüştürülmeli, toplu taşıma dışındaki taşıtların merkeze girişleri kısıtlanmalı, hatta bazı alanlarda tamamen yasaklanmalıdır. Benzer Dünya kentlerinde taşıtların kent merkezi üzerinden transit geçmelerini önleyen düzenlemeler (çevre yolları, alternatif koridorlar) yapılmakta ve hatta merkeze gelmek isteyen taşıtlar bile merkez çevresinde yapılan otoparklarda tutularak merkeze girmeleri önlenmektedir. İnsanı önde tutan tüm dünya kentlerinde özenle uygulanan ulaşım planlama ilkeleri, kent merkezlerini motorlu taşıt trafiğinin en aza indirildiği, yaya ve toplu ulaşım sistemleri ile yaşantının zenginleştirildiği alanlar olarak planlanmakta, az gelişmiş ülkeler de dâhil olmak üzere hiç bir dünya kentinin merkezlerde yayalar yeraltına alınarak taşıtların geçişine göre planlanmamaktadır. Taşıt sahipliği ve trafik yoğunluğu Ankara'dan çok daha yüksek olan kent merkezlerinde örneğin, Londra/Picadilly'de, Londra/Trafalgar Meydanında, Londra/Times Square'de, Paris/Champs Ellys'de yayaların ulaşım hakkının engellenip, ulaşımın sadece taşıt trafiğine açılması kimse düşünmeye bile cesaret edememektedir. Kamuya herhangi bir yük getirmeden, herhangi bir dış enerji tüketmeden, çevreyi kirlenmeden, gürültü yaratmadan, kentsel alanları etkin kullanarak gerçekleştirilen en verimli ve yüksek kapasiteli ulaşım ve erişim biçimi olan yaya ulaşımı, ulaşım planlarının her zaman birinci öncelik verdiği ulaşım türüdür. Bu nedenle yaya ulaşımı desteklenerek ve önde tutularak ulaşım planlaması yapılmaktadır. Oysa ki söz konusu karar, yaya ulaşımını ve yayaların ihtiyaçlarını dikkate almadan, taşıtlara öncelik veren çağdışı bir yaklaşımın sonucu olduğu için ulaşım planlama bilimi ve ilkeleri ile tamamen zıt bir uygulamadır. Bu yaklaşımın Ankara'ya ve Ankaralıya yakışmayan sonuçları, Mahkeme kararlarına rağmen hala yerinde duran, Meşrutiyet

ve Mithatpaşa Caddeleri üzerindeki yaya üst geçitleri ile yol üzerindeki yaya hareketleri ve trafik uygulamaları ile de ortadadır.

Dolayısıyla, Ankara Gar Meydanının yeniden düzenlenerek motorlu taşıt trafiği için bir yönde kesintisiz trafik sağlamak üzere yeraltı geçişi oluşturacak şekilde bir köprülü kavşak yapılmasına olanak veren idare kararı, ulaşım planlama bilimi ve kent merkezi düzenleme ilkelerine aykırın olup, hukuka uyarlılığı bulunmamaktadır.

Uygulama; İnsan Haklarına, Kentli Haklarına ve Yaya Haklarına Aykırıdır

Ankara Gar Meydanı yeniden düzenlenerek motorlu taşıt trafiği için bir yönde kesintisiz trafik sağlamak üzere yeraltı geçişi oluşturacak şekilde bir köprülü kavşak yapılmasına olanak veren söz konusu idare kararı insan haklarına, kentli haklarına ve yaya haklarına aykırıdır.

En temel kentli ve yaşam haklarından biri olan engellenmeden, yavaşlatılmadan ve geciktirilmeden "yürümek hakkı" söz konusu düzenlemelerle engellenmekte ve kısıtlanmaktadır. Düzenlemelerle kentlilerin yaya olarak erişim hakkı taşıtlara öncelik ve ayrıcalık sağlanması amacıyla ortadan kaldırılmaktadır. Bu düzenleme ile Gara ulaşan Ankara dışından gelenlerin kente ulaşımını da kısıtlanmaktadır.

Özellikle yayalar arasındaki dezavantajlı ve hareket engelli grupların (fiziksel ya da psikolojik özürü, hasta, yaşlı, hamile, sakat, bebek arabalı, çocuk ve yük taşıyan, kapalı mekân korkusu bulunan v.b.) erişimi ve hareketleri, merdiven inme-çıkma, yer altındaki kapalı mekânlara zorla yönlendirilme ile zorlaştırılmakta, yolları uzatılmakta, geciktirilmekte ve büyük ölçüde kısıtlamalar getirilmektedir.

Dava konusu işlem nedeniyle hasta, özürü vatandaşlarımızın can güvenliği de tehlikeye girmekte, alt geçitleri çeşitli engelleri nedeniyle kullanamayacak durumdaki (özürü, kalp ve benzeri rahatsızlığı olan, yaşlı, hamile, bebek arabalı, kapalı mekan korkusu olan v.b.) vatandaşların özgürlüğü önemli ölçüde kısıtlanarak, kullanmaya zorlandıkları alt geçitler ve yer altındaki kapalı mekanlarla sağlıkları da tehlikeye atılmaktadır.

Uygulama, İmar Kanununun Genel İlkelerine ve Özürülülerle İlgili Düzenlemelerine Aykırıdır

İmar Yasasının genel ilkeleri arasında sağlıklı çevreler yaratılması yer almaktadır. Anayasal da bir olan sağlıklı çevrede yaşama hakkı, Ankara için ortadan kaldırılmaktadır. başta da belirtilen ve kentte yaya olarak trafiğe katılan vatandaşlar için ciddi sorunlar ve sağlıksız ortamlar yaratan bu plan ve uygulama, özürülüler için de son derece önemli sorunlar yaratmaktadır. 3194 Sayılı İmar Yasası'na eklenen Ek madde 1 ile "Fiziksel çevrenin özürülüler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda Türk Standartları Enstitüsü'nün ilgili standartlarına uyulması zorunludur" hükmü getirilmiştir.

Dolayısıyla, eğer bir yol üzerinde yaya geçidi (eş düzey ya da alt-üst geçit) yapılacaksa, bu yaya geçidinin özürülülerin de kullanımına uygun olması yasal bir zorunluluktur. 572 sayılı KHK'nin yukarıda sözü edilen birinci maddesinde, "fiziksel çevrenin özürülüler için ulaşılabilir kılınması için TSE'nin ilgili standartlarına uyulması" koşulu getirilmiştir. TSE'nin Nisan 1999'da çıkarmış olduğu TS 12576: "Şehir içi yollar -Özürü ve Yaşlılar İçin Sokak, Cadde, Meydan ve Yollarda yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları" isimli standardın 1.3.7. maddesinde "özürülülerin hareketini kolaylaştırmak için yaya geçitleri düz ayak olmalıdır" ifadesi yer almakta, "yoğun trafikli taşıt yollarında hemzemin yaya geçitlerinin yapılmaması halinde, özürülülerin de kullanabileceği şekilde alt - üst geçitlerin

BÜYÜKŞEHİR Belediyesi'nin gar kavşağına yapmayı düşündüğü alt geçide tepkiler büyüyor. CHP Ankara milletvekilleri Yılmaz Ateş, Zekeriya Akıncı, Metin Bingöl ve Nesrin Baytok gar önüne gelerek incelemelerde bulundu. İncelemeye Peyzaj Mimarları Odası, Mimarlar Odası Ankara

Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası, Ankara Barosu, Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası ile Ekoloji Kolektifi Derneği'nden de katılım oldu. Burada gazetecilerin sorularını yanıtlayan Yılmaz Ateş, "Ankara'nın kalbine hançer vurulmaya devam ediliyor" dedi. ■ Oğuz DEMİR

yapılması” açık biçimde belirtilmektedir (TS 12576, s.19).

Ayrıca, aynı standardın 1.3.7.2. maddesinde; “... tekerlekli sandalyeli özürli için gerekiyorsa asansör, merdiven eğiminde hareket eden eğik asansör yapılmalıdır” denilmektedir. Dolayısıyla, ilgili kurumların, 572 sayılı KHK’nın 3194 sayılı İmar Yasası’na getirdiği madde gereği TSE’nin bu standardına uyararak, düzenlemeleri özürliülerin de yararlanabileceği biçimde yapması gerekmektedir.

Ancak, mevcut düzenleme ile, yayaalar içindeki hareket kısıtlılığına sahip kişiler olan özürli, hasta, yaşlı, hamile, bebek arabalı, yük taşıyan kişilerin TCDD Gar Önü Meydanı üzerinde karşıya geçme olanağı ortadan kalkmakta ya da çok güç duruma gelmektedir.

Plan ve uygulama Ankara ulaşım planı karar, hedef ve ilkelerine aykırıdır;

Söz konusu kararla getirilen düzenlemeler, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin Ulaşım Planlama Birimi’nce hazırlanan ve Ankara Ulaşım ve Koordinasyon Merkezi’nin 7.4.1994 tarih ve 130 kararı ile kabul edilen, Ankara Ulaşım Koordinasyon Merkezi’nin 10.3.1994 tarih ve 94/3 sayılı kararı ile de onaylanan ve halen yürürlükte bulunan “Ankara Ulaşım Planı”nın temel kararlarına ve kent merkezine ilişkin önerilerine tamamen aykırıdır.

“Ankara Ulaşım Planı”nın temel kentsel ulaşım ilkeleri arasında; araçlara değil insana öncelik verilmesi açıkça ortaya konmuş tüm ulaşım türleri için ayrı ayrı saptanan politikalar içerisinde de, toplu taşıma-yaya öncelikli stratejiler belirlenmiş,

“...Kent merkezinde yaya bölgeleri sınırlıdır ve kaldırımların araç işgalin-

den kurtararak yeni yaya bölgelerinin açılması gerekmektedir. Günlük toplam yolculukların %30’unu oluşturan yaya yolculuklarının öncelikle eş düzey yaya geçitleri ve yaya bölgeleri yardımıyla artırılarak yaya ulaşımının ve toplu taşımanın geliştirilmesi, merkeze gelen özel araç trafiğinin azaltılarak merkezin yaya öncelikli düzenlenmesi” ve

“... kent merkezinde konforlu bir toplu taşıma hizmeti sunulması, taksi taşımacılığının geliştirilmesi, otopark kısıtlamaları getirilmesi, özel araç kullanımının sınırlandırılması...” ile,

“... çevresinde ticaret ve büro kullanımının da yer aldığı araç ulaşımı ve otopark tesislerinin, çekirdeğinde ise toplu taşıma durakları ile bütünleşmiş yaya yol ve bölgelerinin yer alması.”

ilkeleri karara bağlanmıştır.

Oysa ki, transit taşıma trafiğinin merkezden geçişini destekleyen, merkezdeki yaya hareketlerini geliştirmek yerine kısıtlayan söz konusu karar, yürürlükte bulunan Ankara Ulaşım Planı temel ilke ve kararları ile tamamen çelişmektedir. Dolayısıyla, Ankara Gar Meydanının yeniden düzenlenerek motorlu taşıma trafiği için bir yönde kesintisiz trafik sağlamak üzere yeraltı geçişi oluşturulacak şekilde bir köprülü kavşak yapılmasına olanak veren idare kararı, yürürlükteki Ulaşım Ana Planı’na aykırı olup, hukuka aykırılığı bulunmamaktadır.

Plan ve Uygulama, 2023 Başkan Ankara Planında Belirlenen İlkelere aykırıdır

Ankara Büyükşehir Belediyesince onaylı 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı ile belirlenen Ulaşım ana planı yapılmasına ilişkin plan hükümlerine aykırıdır.

Planı; “Arazi kullanım ve planlama kararları ile ulaşımaya yönelik karar ve

stratejilerin bütünlük içinde hayata geçmesini sağlamak, bu amaçla “ulaşım ana planı” hazırlamak” bir görev olarak yer almaktadır.

Belediye bu konuda hiçbir çalışma yapmadan parçacı çözümlerle yetinmekle, nazım planına aykırı davranmaktadır. Plan kademelenmesi ve plan hükümlerine aykırı bu uygulamanın ve dayanağı olan planın derhal durdurulması ve iptali gereklidir.

HUKUKİ SEBEPLER: Anayasa, İmar Kanunu, İYUK ve ilgili mevzuat

DELİLLER: Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 11.5.2007 tarih ve 2347 sayılı kararı, Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin 11.7.2007 tarih ve 1799 sayılı kararı, dava konusu planlar ve bunlara ilişkin işlem dosyaları, kavşak çalışmasına esas ihale dosyası ve ihale ilanı, keşif, bilirkişi incelemesi ve sair her türlü delil.

SONUÇ VE TALEP: Yukarıda açıklanan ve Mahkemenizce resen belirlenecek nedenlerle,

Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 11.5.2007 tarih ve 2347 sayılı kararı ile uygun bulunan, Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin 11.7.2007 tarih ve 1799 sayılı kararı ile onaylanan, T.C.D.D. 1\1.000 ve 1\5.000 ölçekli planlarının düzenleyici idari işlem olarak, halen inşaatı devam etmekte olan TCDD Garı önündeki katlı kavşak inşaatının uygulayıcı idari işlem olarak öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve takiben iptaline, yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine karar verilmesini saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz.

TMMOB Şehir Plancıları Odası vekili
Av. Koray Cengiz

Herkes kavşağa karşı

ANKARA Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri aşkanlığı, kent halkının itirazlarına rağmen Ankara Garı’nın önünde köprülü kavşak inşaatı başlattı. Belediye’nin başlattığı inşaatı karşı Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası, Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Peyzaj Mimarları Odası harekete geçti. » **ZEHRA ŞAHİNDOKUYUCU 3’TE**

17 Nisan 2008, Birgün Gazetesi

Ankara Şube

İL TEMSİLCİLİK SEÇİMLERİ TAMAMLANDI

İl Temsilcilik seçimlerimiz, Şubemiz 5. Olağan Genel Kurulunda yapılan tartışmalar çerçevesinde, Şubemizin 5. Dönem çalışma programında öngörülen yöntemlerle gerçekleştirildi. Temsilcilik seçimi öncesinde İl Temsilimiz ile irtibata geçilerek Olağan Genel Kurul'da yapılan öneriler doğrultusunda Temsilciliklerde düzenlenebilecek mesleki etkinlikler konusunda ön hazırlık yapılması ve Temsilcilik seçimlerinde tartışılması görüşüldü. Salt bir seçimden öte geçmiş dönem yürütülen çalışmaların değerlendirilerek bir sonraki dönem yapılması gereken faaliyetlerin tartışıldığı toplantılar, Mayıs ayının başında tamamlandı.

Kayseri İl Temsilciliği

19 Nisan 2008 tarihinde Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal ile Genel Merkezden Mine Öksüz ve Ulaş Kılıçkaya'nın gözlemci olarak Kayseri Büyükşehir Belediyesi Meclis Salonu'nda, kayıtlı 45 üyemizden

16'sının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Kayseri Temsilciliğinin Şubeleşme tartışmalarının yoğunlukla yapıldığı toplantıda, bu çalışmaların etkin bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla Temsilci yardımcılığı için bir heyet oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Malatya İl Temsilciliği

20 Nisan 2008 tarihinde Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal'ın gözlemci olarak, kayıtlı 14 üyemizden 7'sinin katılımıyla gerçekleştirilen Malatya İl Temsilciliği toplantısında, Mesleki Denetim Uygulamaları ve belge işlemleri sırasında yaşanan sıkıntılar değerlendirilmiş, Malatya'nın sorunlarına yönelik diğer meslek örgütleriyle ortak bir etkinlik düzenlenmesi konusunda öneriler getirilmiştir.

Gaziantep İl Temsilciliği

Gaziantep temsilcilik seçimlerimiz 19 Nisan 2008 tarihinde Ziraat Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi toplantı salonunda, kayıtlı 16 üyemizden 13'ünün katılımıyla gerçekleşti.

Temsilimiz Şükriye Baysal'ın açılış konuşması ile başlayan temsilcilik toplantısına Şubemiz II. Başkanı Murat

Çevik oturum başkanlığı yaptı. Şubemiz Saymanı S.Gökçen Kunter, IV. Dönem çalışma yönteminden devam eden gelenek ile katılımcı ve stratejik bir yaklaşımla V. dönem çalışma programını oluşturma ve uygulama sürecini anlattı. V. Dönem Ankara Şube Stratejik Çalışma Programı Oda örgütlülüğünde katılımdan, öğrenen ve esnek çözümler sunabilen bir yönetim biçimi olduğu, programın başarısı için üyelerimizin mesleki ve örgütsel amaç ve hedeflerimize daha yoğun katkılar vererek yer alması gerekliliği vurgulandı. Devingen ve sürekli yenilenebilir nitelikte olan stratejik çalışma programı, Gaziantep'deki üyelerimizden olası her türlü araç ile görüş ve önerilerine açık olduğu söylendi. Yapılan toplantı sonucunda, Stratejik Çalışma Programına katkı ve hedef koyan Gaziantepli üyelerimizin talepleri dinlendi. Gaziantep'te yeni yeni başlayan kentsel dönüşüm uygulamaları doğrultusunda, kentin tarihi ve doğal güzellikleri göz önüne alındığında temsilciliğimiz ve yakın çevresi odaklı bir koruma sempozyumu yapılması gerekliliği ortaya çıktığı talep olarak iletildi. Temsilciliklerin daha etkin biçimde Oda örgütlülüğünde yer alması gerekliliği ve Ankara Şube Yönetim Kurulunun her üç ayda bir temsilcilikte yapılması gerekliliği

vurgulandı. Yapılan konuşmalarda, Gaziantep Kent gündeminin çok sıcak olduğu ve çıkarılacak Ankara Şube Bültenine bu gündemi taşımak gerektiği söylendi.

Kahramanmaraş İl Temsilciliği

Kahramanmaraş İl Temsilciliği toplantısı ve seçimi 20 Nisan 2008 tarihinde kayıtlı 12 üyemizden 6'sının katılımıyla gerçekleştirildi. Yapılan toplantıya Şubemiz II. Başkanı Murat Çevik ve Şubemiz Saymanı S.Gökçen Kunter katıldı. Sedat Tacer'in oturma başkanlığında yapılan toplantıda Ankara Şube Stratejik Çalışma Programı anlatıldı ve Kahramanmaraş Temsilciliğinin katkıları ve talepleri konuşuldu. Kahramanmaraş'da yapılan şehircilik çalışmaları, kent gündemi ve yeni çıkan yasa ve yönetmeliklerin konuşulduğu toplantıda Kahramanmaraş'da koruma ve kentsel dönüşüm odaklı etkinliklerin yapılmasına karar verildi. Meslek örgütlülüğünün vurgulandığı toplantıda çevredeki temsilcilik olmayan illerdeki plancılarla iletişime geçip, Ankara Şube Aylık Bülten'ini çıkartma ve her kent gündemini taşıma bu Bülten aracılığı ile meslektaşlarımızla paylaşma konusunda hedef belirlendi.

Diyarbakır İl Temsilciliği

Diyarbakır İl Temsilciliği seçim ve toplantısı 25 Nisan 2008 tarihinde Diyarbakır'da kayıtlı 9 üyemizden 5'inin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyesi Yalçın Demirtaş ve Oda Yönetim Kurulu Üyesi Tutku Doğan katılmıştır.

Adıyaman İl Temsilciliği

Adıyaman İl Temsilciliği seçim ve toplantısı 26 Nisan 2008 tarihinde Adıyaman'da kayıtlı 6 üyemizden 5'inin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyesi Yalçın Demirtaş ve Oda Yönetim Kurulu Üyesi Tutku Doğan katılmıştır.

Şanlıurfa İl Temsilciliği

Şanlıurfa İl Temsilciliği seçim ve toplantısı 27 Nisan 2008 tarihinde Şanlıurfa'da kayıtlı 10 üyemizden 9'unun katılımıyla

gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyesi Yalçın Demirtaş ve Oda Yönetim Kurulu Üyesi Tutku Doğan katılmıştır.

Zonguldak İl Temsilciliği

Zonguldak İl Temsilciliği seçimi 3 Mayıs 2008 Cumartesi günü Şubemiz II. Başkanı Murat Çevik ve Şubemiz Saymanı S.Gökçen Kunter'in katılımı ile Kilimli Belediye Tesislerinde gerçekleştirildi. Zonguldak kent gündeminin değerlendirildiği toplantıda Zonguldak'daki mülkiyet sorunu ve yapılaşma sorunu dile getirildi. Ankara Şube Stratejik Çalışma Programı hakkında üyelerimizden görüş alındı.

KARAGEDİK KENTSEL DÖNÜŞÜM VE GELİŞİM BÖLGESİ PLANLARINA DAVA AÇTIK

Gölbaşı İlçesi Karagedik İlk Kademe Belediyesi çevresinde çok büyük bir projenin hayata geçirilmesi amacıyla, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından bu bölgede bir kentsel dönüşüm ve gelişim alanı tespiti yapıldığı, ardından bu alana dair 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli planların yapıldığı, belediyenin resmi internet sitesinde yayımlanan 1/25.000 ölçekli üst ölçekli planda Üniversite ve Ar-Ge Kullanımları ile değerlendirilmiş bir bölgenin yerleşime konu edileceği yapılan askı incelemelerinden öğrenilmiştir.

Açıkça üst ölçek plana ve şehircilik ilkelere aykırı olan bu uygulamaların önüne geçebilmek amacıyla itirazlarda bulunmuş, itirazlarımızın reddedilmesinin ardından hukuki süreç başlatılmıştır.

YÜRÜTMİYİ DURDURMA

TALEPLİDİR

ANKARA İDARE MAHKEMESİ

BAŞKANLIĞI'NA

DAVACI: TMMOB Şehir Plancıları Odası (Ankara Şubesi)

VEKİLİ: Av. Koray Cengiz – Av. Deniz Şanlı

Hatay Sok. 24/17 Kocatepe Ankara

DAVALI: Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı

DAVA KONUSU: Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nce 16.02.2007 gün ve 491 sayılı karar ile onaylanan ve 12.09.2007 tarih ve 2304 sayılı kararı ile değişikliğe uğrayan 1/5.000 ölçekli "Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı"nın düzenleyici idari işlem olarak ve yine Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nce 14.09.2007 gün ve 2355 sayılı karar ile onaylanan 1/1.000 ölçekli "Gölbaşı/Karagedik Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Uygulama İmar Planı"nın uygulayıcı idari işlem olarak öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve ardından iptaline karar verilmesi talebidir.

BİLDİRİM TARİHİ: Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından askıya çıkarılan 1/1.000 ölçekli uygulama imar planına karşı 09.11.2007 tarihinde 13130(2) evrak no.lu dilekçemizle itiraz edilmiş olup, itirazımızın reddedildiğine dair davalı İdarenin 31.01.2008 tarih ve 468-890 sayılı yazısı 04.02.2008 tarihinde tarafımıza ulaşmıştır.

AÇIKLAMALAR:

DAVA AÇMA EHLİYETİ

YÖNÜNDEN

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odası, 6235 ve 3458 sayılı yasalara göre kurulan TMMOB'ye bağlı, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olup, alanına ilişkin tek meslek odasıdır.

Kanun, Oda Tüzüğü ve ilgili yönetmeliklerde belirtildiği gibi Şehir Plancıları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek; bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür.

TMMOB Şehir Plancıları Odası; ilgili bakanlık, kamu kurumları, belediyeler ile diğer kuruluş ve makamlarla ilişki içerisinde ülkemizin sağlıklı ve düzenli kentleşmesi, kent planlarının şehircilik esaslarına ve meslek ilkelerine uygun yapılması için yazışma ve görüşme girişimleriyle düzeltilmesini başaramadığı

hatalı plan, karar ve uygulamaları yarıya götürmekte, yargı yoluyla çabalarını sürdürmektedir.

TMMOB Şehir Plancıları Odası, kurulduğu günden bu yana kanunlara, şehircilik bilimine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı mücadelesi çerçevesinde gerektiğinde yasal süreçleri de izleyerek görevini yerine getirmekte yükümlüdür ve somut davayı da bu nedenle açmaktadır.

DAVA KONUSU İDARİ İŞLEMLERİN GELİŞİMİ

Söz konusu idari işlemlerin gelişimi kronolojik sırada aşağıda açıklanmıştır. Buna göre:

1. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.02.2007 gün ve 491 sayılı kararı ile, "Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı" adı altında hazırlanan 1/5.000 ölçekli imar planı onaylanmıştır.

2. Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 15.08.2007 gün ve 2035 sayılı kararı ile, işbu dava konusu 1/5.000 ölçekli "Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı"nın 1/25.000 ölçekli Ankara 2023 Nazım İmar Planına "işlenmesine ve bu hususta plan hükmü eklenmesine" karar verilmiştir.

3. Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 12.09.2007 tarih ve 2304 sayılı kararı ile, daha önce 491 sayılı karar ile onaylanan 1/5.000 ölçekli "Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı" değişikliğe uğramıştır.

4. Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 14.09.2007 tarih ve 2355 sayılı kararı ile, "Gölbaşı/Karagedik Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Uygulama İmar Planı" adı altında hazırlanan 1/1.000 ölçekli imar planı onaylanmıştır.

5. Onaylanan 1/1.000 ölçekli imar planına karşı 09.11.2007 tarihinde 13130(2) evrak no.lu dilekçemizle itiraz edilmiştir.

6. İtirazımızın reddedildiğine dair davalı İdarenin 31.01.2008 tarih ve 468-890 sayılı yazısı 04.02.2008 tarihinde tarafımıza ulaşmıştır. Söz konusu yazı ekindeki 17.01.2008 tarih ve 175 sayılı karar ile itirazımızın reddine karar verilmiştir.

Bu durumda anılan plana ilişkin değerlendirme ve itirazlarımızın ciddiyeti ve kent açısından önemi dava açılmasını

gerekliliği kılmiştir. Söz konusu plan onaması, üreteceği sonuçlar itibarıyla telafisi olanaksız zararlar üretecektir.

USUL HUKUKU YÖNÜNDEN

Mahkemenizce de bilindiği üzere ilgili Belediyeler tarafından hazırlanan 1/1.000 ölçekli uygulama imar planları nitelik olarak uygulayıcı idari işlem olarak tanımlanmaktadır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7. maddesinin 4. fıkrası uyarınca: "İlan gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen gündün itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler."

Uygulama imar planları, nazım imar plan esaslarına göre çizilen ve uygulama için gerekli imar uygulama planlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntılarıyla gösteren plan olarak tarif edilmektedir. Gerek bu tanım uyarınca gerekse 2577 s. Kanunun 7. maddesinin 4. fıkrasına göre davalı İdare tarafından 1/5.000 ölçekli nazım imar planının onaylanması işlemi düzenleyici idari işlem olarak ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planının onaylanması işlemi ise uygulayıcı idari işlem olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Gerek usule ilişkin açıkladığımız bu nedenlerle ve gerekse aşağıda esasa ilişkin açıklayacağımız nedenlerle ilgili Belediyece onaylanan uygulayıcı işlem niteliğindeki uygulama imar planının ve bunun dayanağı olan düzenleyici işlem niteliğindeki nazım imar planının iptalini talep etmek gerekmiştir.

ESAS YÖNÜNDEN GEREKÇELERİMİZ

Gölbaşı İlçesi Karagedik İlk Kademe Belediyesi sınırları içerisinde Büyükşehir Belediye Meclisininin 14.9.2007 tarih ve 2355 sayılı kararı ile onaylanan 1/1.000 ölçekli "Gölbaşı/Karagedik Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Uygulama İmar Planı" onayına ilişkin itirazlarımız, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından alınan 17.1.2008 tarih ve 175 sayılı karar ile, "...1/1.000 ölçekli uygulama imar planına şehircilik ilkeleri, kamu yararı ve planlama esasları ile bağdaşmaması gibi soyut bir gerekçe ile itiraz edildiği, somut tarifli yönlendirici bir itiraz yapılmadığından değerlendirilmediği..." açıklamaları kapsamında reddedilmiştir.

Aşağıda sıralanan gerekçelerle 1/5.000 ölçekli "Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı"nın düzenleyici idari işlem olarak ve 1/1.000 ölçekli "Gölbaşı/Karagedik Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Uygulama İmar Planı"nın uygulayıcı idari işlem olarak öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve ardından iptaline karar verilmesini talep ediyoruz.

1. İtirazımızın soyut kavramlara dayandırıldığı gerekçesiyle reddi açıkça hukuka aykırıdır:

3194 sayılı İmar Yasasının temel ilkelere birisi, planlamanın kamu yararına gerçekleştirilmesi gereken bir eylem olmasıdır. Bu konu ile ilgili çok sayıda idare mahkemesi ve Danıştay kararı bulunmaktadır. Örneğin, Danıştay 6. Dairesinin E. 1990/1518, K. 1991/2851 sayılı T. 26.11.1991 kararında;

"İmar planı, insan, toplum, çevre münasebetlerinde kişi ve aile mutluluğu ile toplum hayatını yakından etkileyen fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımların yer seçimlerini ve gelişme eğilimlerini yönlendirmek ve toprağın koruma, kullanma dengesini en rasyonel biçimde belirlemek amacıyla hazırlanır.

İmar planlarının yargısal denetiminde de bütün bu hususlara uyulup uyulmadığının taşınmazın yer, büyüklük, konum ve işlevi açısından imar planında ayrıldığı amaca şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı açısından uygun olup olmadığının incelenmesi gerekmektedir." açıklamalarının yer verilmektedir.

Bu kapsamda ve Danıştay kararı ile de sabit olduğu üzere, itirazımızın kamu yararı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları gibi "soyut" kavramlara dayandırıldığı gerekçe gösterilerek reddi, İmar Kanununun ve planlamanın özde reddi anlamına gelmektedir. İtirazımızın bu gerekçelerle reddedilmiş olması ve planın kamu yararına uygun şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına uygun olduğunun açıklanmasının dahi mümkün olmayacak kadar yasa ve hukuka aykırı olduğu gerekçelerimizi güçlendirmektedir.

2. Dava konusu Planlar koruma havzasına zarar vermektedir:

1/25.000 ölçekli kent bütününi kapsayan ve Belediyenin web sayfasında da Açıklama Raporu ile birlikte yayımlanan üst ölçekli plan; Mogan ve Eymir Göllerinin

bulunduğu alandan oluşan Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesinin kent ve doğa için çok büyük bir önem ve değer taşıdığı ifade ederek, bu "sulak alan"ın korunabilmesi için yasal ve cetvelle çizilmiş sınırların yeterli olamayacağını, göller sisteminin su tutma alanının göz önünde bulundurulması gerektiğini çok net biçimde ortaya koymuştur. Plan Açıklama Raporunun Doğal Yapı ve Açık-Yeşil Alanlar Başlıklı bölümleri içinde ortaya koyulan bu tespitler, Plan Koşulları içinde de, "Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi Sınırı" ile yetinilmeyerek, "Mogan-Eymir Havza Sistemi Sınırı" başlığında bir tanımlama yapılmış ve bu sınır, plan paftaları ve lejantında da açıkça ifadesini bulmuştur.

Anılan üst ölçekli plana ilişkin tüm analiz ve tespitler dikkatlice irdelendiğinde ve plan paftaları üzerinde Mogan-Eymir Havza Sistemi olarak yeni bir koruma statüsü kazandırılması hedeflenen alan dikkate alındığında, Göller Sistemi ve sulak alanın daha geniş bir koruma zonu ile "hassas bölge" olarak özellikle ele alınmasını sağlayan bir yaklaşımın benimsendiği görülmektedir. Bu yaklaşım, bölgeyi yapılaşma baskısı dışında tutan ve Mogan Gölüne su akışı sağlayan açık-sulak alan sistemini korumayı hedefleyen bir dizi tespit ve önceliğe oturmaktadır.

Tüm bu tespitlere karşın 1/5.000 ölçekli plan, üst ölçekli planın yerleşim ve konut dışı tuttuğu ve sınırlı bir üniversite yerleşimi öngördüğü alanda, bu tespit ve kararlarla örtüşmeyen bir biçimde konut alanları, golf tesisleri gibi bir çok kullanım kararı getirerek, bölgeye ciddi bir nüfus ataması gerçekleştirmiştir.

Üst Ölçek Planın tespit ve kararlarına çok açıkça aykırı olan idari işlemler, kamu yararı ve şehircilik ilkeleri ile bağdaşmamaktadır ve iptali gerekir. Dava konusu idari işlem ile gerçekleştirilen plan onaması, Mogan-Eymir Sulak Alan Sistemi ve Ekolojisine tafisi olanaksız zararlar vermektedir. Mogan gölünü besleyen sazlık-bataklık alan ile etkileşim içindeki bir bölgede, üniversite yerleşimi gerçekleştirileceği söylemi içinde, çok önemli yaşam üniteleri, spor tesisleri, golf alanları, sosyal merkezler ve çok yüklü miktarda konut üretilmesine olanak sağlayan bir proje hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Söz konusu proje ve buna dayanak oluşturan onama, bir

çok sorunu beraberinde getirmekte ve Başkent Ankara'nın gelişiminde tafisi olanaksız tahribatları, kente ve doğaya yaşatacak niteliktedir.

Ankara kenti için en önemli sulak alan niteliğindeki Mogan-Eymir-İmrahor sisteminin başlangıç noktası olarak değerlendirilebilecek bu alan, gerek özel çevre koruma bölgesi ile komşu olması, gerek bu özel koruma alanındaki hassas koruma zonlarının devamı niteliğinde olması nedenleriyle, Ankara kentimin gelişme sürecinde hep yapılaşma dışı tutulmuş ve doğal karakteri ile korunabilmesine yönelik hüküm ve kararlar geliştirilmiş bir alandır. Bu alanı gerek konut alanları ve gerekse spor tesisi yapılacağı söylemiyle zemin ve yüzey sularına ve sulak alan sistemine çok büyük zarar verecek yerleşim alanları ve golf tesisleri ile yoğunlaştırmak, Mogan ve Eymir göllerinin tüm ekolojik dengesinin bozulması, su varlığını tükenmesi ve bu bölgenin bitirilmesi anlamına gelmektedir.

Mogan-Eymir-İmrahor Sulak alan sisteminin birbirinin bütünlükleri olarak birlikte yaşam buldukları bilimsel yazında birçok kez ifade edilmiş ve Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi için Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığıca yapılan çalışmalarda da dile getirilmiş bir gerçekliktir. Bu bilimsel ve teknik gerçeğe rağmen, sula alan sisteminin başlangıç noktalarından birinde oluşturulacak böylesi bir yoğunlaşma alanı, sistemin devamı olan Mogan gölüne zarar vererek kalmayacak, Eymir Gölü ve İmrahor Vadisi sisteminin de çok önemli bir zarar görmesine yol açacaktır. Bilindiği gibi, Eymir Gölünün beslenmesi, Mogan gölünden süzülen fazla sular ile mümkün olmaktadır. Mogan gölünün zarar görmesi, Eymir Gölünü de kurutacağından, doğal ve ekolojik çevre açısından tafisi olanaksız zararlar üretecektir. Bu haliyle, anılan plan onaması, kamu yararına, doğa koruma ilkelerine ve Anayasamızın Çevrenin Korunmasına yönelik temel amir hükümlerine açıkça aykırı olduğundan iptali gerekmektedir. Üniversite ve teknopark adı altında, orta büyüklükte bir kent yaratılmakta ve planlama kurumuna zarar verilmektedir. 1/25.000 ölçekli 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı'nın, üniversite alanı olarak sınırlı ve kamusal bir gelişim öngördüğü dava konusu alanda, bu kullanım kararı ile uyumlu olası sağ-

lanması amacıyla, dava konusu planda ifadesini bulan üniversite ve teknopark alanları, ne yazık ki "göstermeliktir". Planın fiziksel şeması irdelendiğinde, hakim kullanımın konut alanlarından oluştuğu ve bölgede yaratılmaya çalışılan ayrıcalıklı prestij konut bölgesinin gereksinimi olan rekreatif ve sosyal tesislerin üretilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu durum, üniversite ve teknopark söylemi içerisinde, başka amaçlara yönelik bir niyet taşıdığı ortaya koymaktadır.

5216 Sayılı Kanun gereği Ankara kent bütünü ve yeni Büyükşehir belediye sınırları içerisinde gerçekleştirilen 1/25.000 ölçekli nazım imar planının onay sürecinde, bu üst ölçekli planla uyum sağlamayan böylesi bir plan onaması, kent bütünü ilkeleri ile ne derece ilişkilendirilip bütünlüğe kavuşturulacağı konusunda çok ciddi tereddütleri barındırmaktadır. Dahası, kamusal bir kullanıma konu olması ve bu haliyle korunabileceği öngörülen bir alanda, prestij konut alanları oluşturulmaya çalışılması, kamu yararını gerçekleştirilmekten çok bir arsa-arazi spekülasyonu sürecinin son halkası gibi durmaktadır. Bu durum, üniversitemizin de, konut ve inşaat sürecinden önemli bir rant elde etme yoluna girdiğinin de bir başka göstergesi olması açısından ilginçtir. Bu haliyle üst ölçek planlama çalışmasının da ölü doğmasına yol açacak bu onama, Başkent'in planlama geleneği ve planlama etiğine aykırı özellikleriyle ön plana çıkmaktadır.

Kamu kurumlarının ve kamusal hizmet gören tüm kuruluşların, böylesi bir yola yönlenmesi üzücüdür. Korunmaya muhtaç olduğu tüm bilimsel tespitlerde ve hatta Ankara Büyükşehir Belediye'nin aynı gün onadığı üst ölçekli planda dahi ifade edilen böylesine özgün bir alanı, konut kullanımları ile yerleşime açmak, ve doğaya önemli zarar verdiği ifade edilen ve su gereksinimi ile bölge ekolojik sistemi için önemli bir tehdit unsuru olan Golf Alanları kullanımlarına konu etmek, kamusal bir amaca hizmet etmekten çok, bu söylem içinde, planlama kurumuna ve kamu yararı kavramına da zarar vermek anlamına gelmektedir. Bu nedenle benzer nitelikli oluşum ve hareketlenmelerin de önünü açabilecek böylesi bir plan onamasının iptal edilmesi, planlama kurumu ve kamu yararı açısından da büyük önem taşımaktadır.

3. Dava konusu idari işlem ile gerçekleştirilen plan onaması, Anayasa ve Uluslararası Sözleşmelerde ortaya koyulan ilke ve koruma yaklaşımlarına aykırıdır.

Yukarıda bilimsel ve teknik gerekçeleri kısaca özetlendiği üzere, böylesi bir plan çalışması şehircilik ilkeleri, kamu yararı ve planlama esasları, koruma yaklaşımları ile bağdaşmamaktadır. Öte yandan dava konusu idari işlem aynı zamanda Anayasanın 56. maddesinde tanımlanan “herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir” ve 63. maddesinde zikredilen; “Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır”. amir hükümlerinin çiğnenmesine yol açan nitelikler taşımaktadır. Bu haliyle dava konusu idari işlem açıkça hukuka aykırıdır.

Ülkemiz ve yeryüzü için çok büyük bir önem taşıyan böylesi bir tabiat varlığı sistemi ve devamının zarar görmesini sağlayacak önlemleri almak yerine, bunlara zarar veren bir plan onaması gerçekleştirilmesi, Anayasa hükümleri ve bu konuda ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle de çelişmektedir. Bölgenin henüz yasal bir koruma statüsü olmadığı noktadan hareketle bölgenin yerleşime konu edilmesi, koruma statüsüne sahip alanlara da zarar vereceğinden, böylesi hassas bir bölgeye bitişik bir alanda, böylesi yerleşim kararları üretilmesini savunmak olanaksızdır.

Kaldı ki, kent bütünü için yapılan üst ölçekli bir plandan da, bölge için özel bir koruma statüsü tanımlama çabası içinde olduğu görülmekte olup, hal böyle iken, böylesi bir bölgeyi, bu nitelikte yerleşime açmak, her türlü koruma ilkesi ve yaklaşımı ile, bu konudaki ulusal ve uluslararası nitelikteki en üst hukuksal metinlerde belirtilen hükümlerle de çok açıkça çelişmektedir.

Bu nedenlerle, öncelikle Ankara kentine, doğaya, ekolojik sisteme, planlama kurumu ve kamu yararına büyük zarar verebilecek böylesi bir yanlıştan dönülmesini yargı eliyle sağlamak kaçınılmaz hale gelmiştir.

4. Dava konusu planlar, doğal denge açısından önemli zararlar vermektedir. Bütün bunlara ilaveten, Kamunun bu alandaki en temel çıkarımın doğanın dengesi bozulmadan, hassas ekolojik bir

çevrenin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlaması olduğunun altını çizmek gereklidir. Mogan Göl Havzası içerdiği endemik bitkiler ve yaşayan canlıları ile çeşitli bilimsel araştırmalara ve Uluslararası sözleşmeye konu olmuştur. Bu alanda temel amaç, “Sulak-Bataklık Alanlar”da bulunan sayısız bitki ve hayvan türünün yaşayabilmesi için, bağımlı olduğu suyu ve birincil üretimi sağlayan, canlı tür ve çeşitliliğin zarar görmemesini sağlamaktır. Mogan- Eymir Gölleri ve sulak-bataklık alanları; “22’si dünyada tehlike altında olan 227 kuş türünün barınma, üreme, konaklama amaçlı kullanılan ve Ülkemizde Ramsar’a aday gösterilen önemli kuş alanlarından. Bu kuş türlerinin 40’i bölgede üremekte, 30’u bütün yıl gözlenmekte diğerleri göç zamanı veya sadece göl çevresinde görülmektedir. Ayrıca, Mogan Gölü Havzasında başta ‘Sevgi Çiçeği’ olmak üzere 52’si endemik (bölgeye özgü) 488 bitki türünün yaşam alanıdır. Bu bitki türlerinde bazıları *Crataegus dikmensis* (Dikmen alıcı), *Ranunculus isthmicus* (Düğün çiçeği), *Papaver rhoeas* (Gelincik) *Amygdalus orientalis* (Badem), *Xeranthemum annuum* (Ölmez otu) ve *Centaurea tchitatcheffii* (Yanar döner peygamber çiçeği)dir. Bunlardan *Centaurea tchitatcheffii* (Yanar döner peygamber çiçeği) sınırlı bir alanda yayılmış göstermekte olup bu alanların mutlak koruma zonu olarak korunması gerekmektedir. Ayrıca, Türkiye’nin taraf olduğu Bern Sözleşmesi Annex II’de (Kesinlikle Korunması Gerekli Türler Listesi) yer alan alaca balıkçıl (*Ardeola ralloides*) ve küçük balaban (*Ixobrychus minutus*), dikkuyruk (*Oxyura leucocephala*) ve küçük kerkenez (*Falco naumanni*) de gene bu havza içerisine yaşayan ve korunması gereken mutlak türlerdir.

Planla önerilen kullanımlardan Komut ve Golf Alanları bu hassas çevreyi olumsuz olarak etkileyecek ve zaten kirlilik tehlikesi altında bulunan Mogan gölü ve havzasını, yer altı sularını daha da kirliletecektir. Bilindiği üzere, Golf alanları alammı biyoçeşitliliğini tehdit etmekte, kullanılan gübre sebebiyle su kirliliğine yol açmakta, sulama amacıyla çok fazla suya ihtiyaç duyması nedeniyle bölgenin çevresel değerlerine yönelik tehdit oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalara göre golf alanlarında, normal bir tarım

arazisinde kullanılan altı katı kadar kimyasal gübre ve su kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle Mogan Havzasını besleyen yüzey sularının ve yeraltı sularının kimyasal kirlilikle karşılaşması riski yanında, kullanılan bitki tohumlarının endemik bitkileri baskı altına alması riski de bulunmaktadır.

5. Dava konusu planlar plan kademelemesine aykırıdır:

Dava konusu idari işlemler ile gerçekleştirilen plan onamaları, üst ölçek plan kararlarına ve bu kararları oluşturan bilimsel tespitlere açıkça aykırıdır. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.02.2007 gün ve 491 sayılı kararı ile onaylanan dava konusu 1/5.000 ölçekli plan, yine Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.02.2007 gün ve 525 sayılı kararı ile onaylanan ve kent bütününi kapsayan bir üst ölçek plan niteliğindeki 1/25.000 ölçekli “2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı”nın temel tespit ve kararlarına açıkça aykırıdır. Planla ilgili onama işlemleri şu şekilde gerçekleşmiştir.

• Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.02.2007 tarih ve 525 sayılı kararı ile 1/25.000 ölçekli “2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı” onaylanmıştır.

• Aynı gün, 16.02.2007 tarih ve 491 sayılı karar ile bu üst ölçekli plan ile tamamıyla uyumsuz 1485 ha. alanı kapsayan 1/5.000 ölçekli (golf alanları-golf villaları, 30 k/ha yoğunluklu konut alanları içeren) plan onaylanmıştır.

• Ancak, bu plan yetersiz bulan Belediye Meclisi 12.09.2007 tarih ve 2304 sayılı kararı ile 1/5.000 ölçekli Plan Değişikliğini yoğunlukları iki katına çıkararak (60 k/ha yoğunlukla) ve İmar Komisyonunca “Alternatif Plan” olarak adlandırılarak onaylanmıştır.

• 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planları ise 14.09.2007 tarih ve 2355 sayılı Meclis kararı ile onaylanmıştır.

• Bu plana da tarafımızdan itiraz edilmiştir.

• İtirazları değerlendiren Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi önceki planda olmayan yeni parselleri de plana dahil ederek 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli plan değişikliklerini onaylar ve 17.01.2008 tarih ve 175 sayılı kararı ile itirazları reddetmiştir.

• Ancak, bu arada 1/25.000 ölçekli üst ölçek plana olan uyumsuzluğun da giderilmesi gerektiğinden, Belediye

Meclisinin 18.05.2007 tarih ve 1365 sayılı kararı ile "...sehven yer almaması olan planların 1/25.000 ölçekli plana işlenmesi..." yönünde karar alınmıştır.

• Daha sonra bu kararın böylesine "önemli" bir proje için yeterli olmaya-çağı Büyükşehir Belediye Meclisinin itirazları değerlendiren 15.08.2007 tarihli kararında açıkça Karagedik Bilkent Kentsel Dönüşüm Gelişim Projesinin 1/25.000 ölçekli plana işlenmesi istenmiştir.

Fakat, bütün bunlar yapılırken planların kademeli birlikteliği ilkesi, planların sadece plan belgesinden ibarat olmadığı ve plan açıklama raporu, plan hükümleri ile bir bütün olduğu hatırlanmaz. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.02.2007 tarih ve 525 sayılı kararı ile onaylanan 1/25.000 ölçekli "2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı" üzerinde çizili olan Mogan Gölü Havza Sınırı varlığını korurken ve bu havza sınırı içerisinde uyulması gereken kural-ları izah eden Plan Açıklama Raporu unutulmaz, aynı havza sınırı içerisinde yer alan Gölbaşı Özel Çevre Koruma Alanında tespit edilen A ve B Koruma Zonları, bu zonlarda ki yapılaşma şartları alanın hassas ekolojik değerleri göz ardı edilerek, alana üst ölçek planında önerilen Üniversite Alanı kararı ile tamamiyle uyumsuz "Konut Alanları", "Golf Alanları", "Golf Villaları" kullanımları getirilir. İşte bütün bu sürecin tamamı hukuka aykırılık içermekte olup, bir taraftan görevi kötüye kullanmayı içermekte, diğer taraftan doğanın el değmemiş parçalarının yağmalanmasına yol açmaktadır. Öncesinde Kamuya ait olan bu alanlar kamusal çıkarlar gözetenmeden tahsis amacı dışında planlamaya konu edilmekte, sadece planın değil aynı zamanda tahsisin de iptalini gerektirmektedir.

Planlar, plan kademelenmesine uygun olarak yapılmalıdır. Günümüzde plan tür ve ölçekleri ile yetki ve görev dağılımları ile ilgili olarak yaşanan karmaşa dikkate alındığında, plan kademelenmesi önemli ve sorunlu bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. İmar Kanununun "Planlama Kademeleri" başlıklı 6. maddesinde "Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından; Bölge Planları ve İmar Planları, imar planları ise Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planları olarak hazırlanır. Uygulama imar

planları, gerektiğinde etaplar halinde de yapılabilir." hükmüne yer verilmiştir. İmar Kanununun bu maddesine, "Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik ve "İmar Planlarının Düzenlenmesi ile İlgili Tıp Şartlaşma" hükümlerine göre, planlar varsa üst ölçek planlara uygun olarak hazırlanmak zorundadır.

Bu maddeler kapsamında ortaya çıkan, planların en üst ölçekten başlayarak birbirine uygun yapımın zorunluluğudur. Bu noktada da "uygunluk" koşulunun nasıl sağlanacağı önem kazanmaktadır. "Uygun" sözcüğünden kaynaklanan ve planlara farklı anlamlar kazandıran davranış biçimlerinin yaygınlaşması, bazı merkezi ve yerel birimlerin ve yargı kararlarının uygunluk koşulunu olması gerekenden farklı ortaya koyması, üst ve alt ölçek planların yapım sürelerinin uzunluğu, merkezi ve yerel talep ve baskıların boyutu plan kademelenmesinde pek çok sorunun da ortaya çıkma nedeni olarak görülebilmektedir. Bu konuların ve sorunların açıklanabilmesi için, planların kademeli birlikteliği ilkesinin ne olduğunu açmak gerekmektedir.

Her ölçek ve türde fiziksel plan, kararlarını türünün ve ölçeğinin gerektirdiği ayrıntıyı içermek üzere belirler. Bu çerçevede genel ilke, kabul ve arazi kullanım kararlarını da içeren planlar, aynı zamanda, alt ölçekte plan yapılacak alanları ve bu planların yapımına dair kuralları da belirlerler. Yani planların birbirini yönlendirme özelliği, kısaca planların kademeli birlikteliği ilkesi olarak açıklanabilmektedir. Bu çerçevede önemli olan, yönlendirme ile kastedilendir. En önemlisi, yönlendirmenin birebir bir ölçek değiştirme ile aktarma olmadığı bilinmesidir. Plan kademelenmesine uygun davranmak, üst ölçek planın arazi kullanım kararlarını daha büyük ölçekte planlara aynen aktarmak anlamına gelmemektedir. Bu planlar, alt ölçekteki planın hazırlanması aşamasında yapılacak araştırmalar ve değerlendirmeler sonucunda detaylandırılacak genel yapıyı ve çerçeveyi belirlerler. Örneğin 1/25.000 ölçekte hazırlanan çevre düzeni planları ile belirlenen kararların, plan ilke ve kabullerine uygun olmak üzere nazım imar planlarında ve uygulama imar planlarında, bu planların gerektirdiği biçimde ve ölçeklerinin gerektirdiği ayrıntıda ifade bulması gerekir.

Bir başka anlatımla planlamada kademelenme ya da planların kademeli birlikteliği ilkesi, üst ölçekte verilmiş olan kararların alt ölçeğe her tür ve ölçeğin (bölge planı, çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planlarının) gerektirdiği içerik ve ayrıntıda sem-boloji ile desteklenen kararlar bütününi sağlamayı hedefler.

Söz konusu alanda ise planların kademeli birlikteliği ilkesi olarak bilinen ve yargı denetiminde de önemli olan bu yasal kural, defalarca çiğnenmiştir. Şöyle ki; Büyükşehir Belediye Meclisinin aynı alana ilişkin 1/5.000 ölçekli planın yapımından ve Belediye Meclisince onayından sonra 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği onaylanmıştır. Yani, itiraz konusu 1/5.000 ölçekli Nazım Plan onaylandığı tarihte yürürlükte olan üst ölçekli plan, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.02.2007 tarih ve 525 sayılı kararı ile onaylanan 1/25.000 ölçekli "2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı"dır. Bu üst ölçekli planda, 1/5.000 ölçekli Nazım ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planları ile yaklaşık 90.000 kişilik nüfus ataması yapılan bölge tümüyle Üniversite Alanı olarak ayrılmıştır.

Bu husus yukarıda mevzuat hükümleri doğrultusunda ayrıntıları ile tarif edilen planların kademeli birlikteliği ilkesine tamamiyle aykırılık taşımaktadır. Yürürlükteki Kanunlar ve üst ölçekli 1/25.000 ölçekli planında "Üniversite Alanı" olarak ayrılan planlama alanının, alt ölçekli planlarda da aynı kullanıma ayrılması gerekirdi. Ancak, idare yürürlükteki 1/25.000 ölçekli Başkent Ankara Nazım İmar Planına aykırı kullanım kararları içeren 1/5.000 planları onayladıktan sonra, üst ölçek plan değişikliği gereği duymuş ve alt ölçeğin gerektirdiği 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliğini onaylamıştır. Bu yaklaşım ayrıca sorgulanmalıdır. alt ölçek plandan yola çıkarak üst ölçek plan kararları üretme yaklaşımı normal planlama sistematiğini tamamiyle tersine çevirmekte, planların kademeli birlikteliği ilkesine de bütünü aykırılık taşımaktadır.

Davamıza konu planlama alanının 1/25.000 ölçekli planda korunmamış olması, üst ölçekte yapılan inceleme, araştırma ve değerlendirmeler sonucunda bu alanda konut gereksiniminin saptanmamış olması ile açıklanabilir.

Aksi işlem, yani bu alanda üst ölçek plan yapımından ve onayından çok kısa bir zaman sonra uygulama imar planı yapımının ve alana yoğun nüfus yüklemesi yapılması, kamusal bir kullanım için ayrılmış bir eğitim alanında konut yapımı amaçlı plan onayı, ve üst ölçek planı bu plana uygun hale getirmek amacı ile işlem yapılması plan kademelenmesine uygunlukla açıklanamaz. Aksine, plan kademelenmesini yozlaştırmak anlamına gelir ki Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 28.11.2007 tarihinde alınan karar bu niteliktedir. Kararda 2 ayrı onama işlemine ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

Birinci açıklama, 1/1.000 ölçekli plana ilişkindir. Plan, belediye Meclisine sunulan şekli ile değil, yoğunluk artışı yapılarak onaylanmıştır. Bunu açıklayan da meclis kararında bahsi geçen alternatif plandır. Bu plan o tarihte yürürlükte olan 16.02.2007 tarih ve 525 sayılı kararı ile onaylanan 1/25.000 ölçekli "2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planında aykırıdır. Zira çevre düzeni planında geçerli kararlar 1/5.000 ölçekli planın kararlarıdır ki bu planla öngörülen nüfus ve yapı yoğunlukları ile onaylanan 1/1.000 ölçekli planın nüfus ve yapı yoğunluğu kararları birbirleri ile uyumsuzdur. Bu nedenle ikinci bir onama da 1/5.000 ölçekli planı 1/1.000 ölçekli plana uyumlu hale getiren onama işlemine ilişkindir.

Bu konuda yapılan açıklama da "Önerilen 1/1.000 ölçekli uygulama imar planının, onaylı nazım imar planı ile belirlenen nüfus ataması ile ana ulaşım sistemine uygun olarak hazırlandığı ancak yoğunlukların kademelenmesi ve site tarzında yapılaşmaya yönelik ada bazı uygulama şeklinde yapılan tasarımın nazım imar planındaki gerek yeşil sistem gerekse yoğunluk kurgusunu güçlendirici nitelikte olması göz önüne alındığında ve planların kademelei birlikteliği ilkesi uyarınca, 1/1.000 ölçekli uygulama imar planının, 1/5.000 ölçekli nazım imar planı değişikliği ile birlikte onaylanmasının uygun olacağı..." şeklindedir. Yani bu alanda plan kademelenmesi tersine bir süreçle alt ölçekten üst ölçeğe doğru işletilerek İmar Kanununun 6. Maddesine aykırı davranılmıştır ki Belediye Meclisinin plana itirazları karara bağlayan 28.11.2007 tarihli ve 2964 sayılı kararında bu husus çok net olarak açıklanmaktadır.

9. Beş yıllık kalkınma planı için hazırlanan Yerleşme-Şehirleşme Özel İhtisas Komisyonu raporunda da bu konuda yapılan açıklamalar son derece önemlidir. Raporla aynen "Ülkesel düzeyde, uluslararası gelişme ağları ve koridorlarıyla bütünleşme politika ve stratejisinin bulunmaması; ulusal fiziki planların, bölge planlarının olmayışı, varolanların da yetersizlikleri ve yaptırımsızlıkları; plan kademeleri arasındaki ilişkilerin sağlıklı geçişlere, yaptırımlara ve etkileşime olanak vermemesi; kentsel gelişmelerin esas yönlendiricisi durumundaki alt ölçekli planların sektörel, parçacı, mevzi planlarla ve kısa dönemli yaklaşımlarla yapılması ve uygulanması, farklı kuruluşların bütünsel planlama yaklaşımından uzak, sektörel yada alan temelli plan yapımı ve uygulamasına ilişkin planlama yetkilerinin yarattığı çelişki ve eşgüdüm eksiklikleri; planlama otoritesini, etkinliğini ve planlı gelişmeyi olumsuz etkileyen başlıca zayıflıklar olarak ortaya çıkmaktadır." Bu kapsamda söz konusu plan, üst ölçek plan kararları ile beslenen bir kademelenmeye dayalı yasal plan değildir. Konu, komisyon raporuna da yansımış ve komisyon raporunda planın uygunsuzluğuna işaret edilerek planın mevzi nitelikli olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle de söz konusu plan, Ankara Kenti Bütünü kapsamında geçerli ve kabul edilebilir bir plan olmayıp, şehirçilik ilkelerine, planlama esaslarına aykırıdır. Yukarıda sıralanan bütün bu gerekçelerde belirtildiği üzere aynı Belediye Meclis kararı ile onaylanan ve birlikte itiraz edilen 1/5.000 ölçekli nazım imar planının ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planının iptali gerekmektedir.

6. Dava konusu planların yapımına ve plan kararlarına dair gerekçeler bulunmamaktadır:

Ayrıca, bu plan kararları ile alana yerleştirilmesi düşünülen yaklaşık 90.000 kişilik nüfusun neden bu alanda konumlandırıldığına gerekçesi, bilinmemektedir. 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı için hazırlanan Konut Özel İhtisas Komisyonu Raporu, "Ülkemizde herkes için yeterli sayıda konut üretebilecek kapasite mevcut olup yapılan araştırmalar bazı kentlerde son yıllarda ihtiyaçtan çok konutun yapıldığını ortaya koymuştur." Ankara, konut fazlası olan kentlerden birisidir. Mevcut konut sayısının gereksinimden fazla olduğu

bilinen bir gerçektir. Ancak, bütün bunlar Devletin, Üniversitelerin ve Üst Ölçek Planların raporlarına yansımış olsa bile, yine de spekulatif amaçlı konut yapımı ve bunu yasallaştırma amaçlı adı mevzi olmayan ancak mevzi nitelikte planların yapımı yoluna gidilmektedir. Söz konusu planda gene bu amaçla hazırlanmış bir plan olduğundan planlama alanındaki nüfus kararlarının hangi gereksinime ve hangi araştırmaya dayalı olarak alındığının belirtilmesine bile gerek duyulmamıştır. Plan açıklama raporunda da analizlere ve belgelere dayalı her hangi bir açıklama yer almamaktadır.

7. Dava konusu Planlarla ilgili belgeler yetersiz ve üst ölçek planla uyumlu değildir:

İmar Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerine göre, planlar, plan açıklama raporları ile bütün belgelerdir. Yani plan sadece çizili paftalardan değil, açıklama raporlarından da oluşur. Raporlar, planın uyulması zorunlu belgeleri arasındadır. Bu kapsamda Ankara Büyükşehir Belediyesince hazırlanan ve onaylanan 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı, (Ölçek: 1/25.000) Plan Açıklama Raporunda yer alan bazı karar ve açıklamaların da incelenmesi gerekmektedir. Raporun söz konusu plan alanını da kapsayan Güney planlama bölgesi başlıklı bölümünde yer alan açıklama aynen şöyledir: "kentnin ağırlıklı Konya Yolu omurgası bağlamında gelişen alanların kapsamaktadır. Çankaya ilçesinin bir bölümü ile, Gölbaşı ve Bala ilçelerini kapsayan bu alan, Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesinin bu alan içinde bulunması nedeniyle koruma değer ve öncelikleri ile öne çıkan özel bir havzadır. Bu alanda, daha önce Kanun ile tanımlanmış özel çevre koruma bölgesi sınırları gerekli ve yeterli görülmemiş, yeni ve havza bütününi koruyacak bir sınır çerçevesinde koruma öncelikli bir planlama çalışması süreci tanımlanmıştır." Bu açıklamadan çok net olarak anlaşılabilir. Dava konusu ettiğimiz plan, Ankara 2023 planının genel kabul ilke ve stratejileri ile uyumsuzdur. Yani bu planın yapımı sırasında bu alana her hangi bir konut ya da bir diğer kentsel kullanım kararı getirilmemiştir. Çünkü, alan Mogan Gölü Havza Sınırı içerisinde yer almaktadır. Alanın Özel Çevre statüsünde olması alanın korunmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle de 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli planlar, üst ölçek plan kararlarına uygun olarak hazırlan-

mamıştır. Bu nedenle söz konusu plan, plan kademelenmesine ve planlama esaslarına aykırıdır. Belediye Meclisi itirazımızın reddine ilişkin kararında; planlama esasları, şehircilik esasları, kamu yararı kavramlarının “soyut” kavramlar olmasından söz etmektedir. Ne var ki bu soyutluğundan söz edilen bu kavramlara-Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin kendi onayladığı 2023 Ankara Nazım İmar Planı, plan açıklama raporunda da yer verilmektedir. Diğer taraftan, Ankara Büyükşehir Belediyesince, 1/25.000 ölçekli plan paftalarında alt ölçek planlara dayalı olarak yaptığı değişiklikler de, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisininin 16.02.2007 tarih ve 525 sayılı kararı ile onaylanan 1/25.000 ölçekli “2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı”nın genel ilkeleri ile uyumsuzdur. 16.02.2007 tarih ve 525 sayılı karar ile onaylanan 1/25.000 ölçekli “2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planında planın yapıldığı bölge, Kanun ile tanımlanmış Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesinin koruma sınırı yeterli bulunmadığı belirtilerek, yerinde bir kararın havza bütününi koruyacak bir sınır belirlenmiş ve bu alan sınırı içerisinde koruma öncelikli bir planlama çalışmasının yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Ancak onaylanan plan, havza sınırı içerisinde koruma öncelikli plan yapılması gerektiği belirtilmesine rağmen alanı yoğun bir konut yerleşimine açmış, açmak içinde yasa ve yönetmelikte belirlenmiş bütün ilke ve gerekliliklere aykırı usulleri uygulamaktan çekinmemiştir.

Bu nedenlerle yapılan işlemlerin tamamı; alanın korunması gerekliliğine rağmen koruma öncelikli plan yapımı şartlarına uyulmaması, özel bir çevreyi yoğun bir yerleşime açması, planların kademeli birlikteliği ilkelerine aykırılığı, hususları dikkate alındığında, planlama ilke ve esaslarına uyulmaması nedeniyle kamu yararına açıkça aykırıdır.

HUKUKİ NEDENLER: T.C. Anayasası, 3194 s. Kanun, bu kanunlara dayanılarak çıkarılmış yönetmelikler ve ilgili diğer tüm mevzuat,

DELİLLER:

- 16.02.2007 gün ve 491 sayılı karar ile onaylanan 1/5.000 ölçekli “Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı”
- 1/5.000 ölçekli planın 1/25.000 ölçekli plana işlenmesine ilişkin 15.08.2007 gün ve 2035 sayılı karar

3. 1/25.000 ölçekli Ankara 2023 Nazım İmar Planı

4. 1/5.000 ölçekli plana ilişkin değişikliği gösterir 12.09.2007 tarih ve 2304 sayılı karar

5. 1/1.000 ölçekli planın onaylandığı 14.09.2007 tarih ve 2355 sayılı karar

6. Onaylanan 1/1.000 ölçekli imar planına karşı yapmış olduğumuz 09.11.2007 tarih ve 13130(2) evrak no.lu itirazımız.

7. İtirazın reddine dair davalı İdarenin 31.01.2008 tarih ve 468-890 sayılı yazısı ve ekinde 17.01.2008 tarih ve 175 sayılı karar.

8. İşbu davayla ilgili ve bu dilekçede belirtilen/belirtilmeyen her türlü belge ve doküman ve sair belgeler, bilirkişi incelemesi, keşif, ilgili mevzuat, hukuki mütalaalar, emsal kararlar, sair her türlü kanuni deliller, mukabil deliler.

SONUÇ VE İSTEM: Açıklanan ve Mahkemenizce resen saptanacak nedenlerle;

1. Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi’nce 16.02.2007 gün ve 491 sayılı karar ile onaylanan ve 12.09.2007 tarih ve 2304 sayılı karar ile değişikliğe uğrayan 1/5.000 ölçekli “Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Nazım İmar Planı”nın düzenleyici idari işlem olarak öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline,

2. Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi’nce 14.09.2007 gün ve 2355 sayılı karar ile onaylanan 1/1.000 ölçekli “Gölbaşı/Karagedik Güney Bilkent Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Uygulama İmar Planı”nın uygulayıcı idari işlem olarak öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline,

3. Yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine, karar verilmesini saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz.

TMMOB Şehir Plancıları Odası vekili
Av. Koray Cengiz – Av. Denizler Şanlı

Ankara Şube

AYLIK GÜNÇESİ

2 Nisan 2008: Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Üyelerimiz Ömer Kırıl ve Funda Erkal, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Gölbaşı Belediyesi İncek 216 parsel koruma amaçlı imar planı toplantısına katıldı.

4 Nisan 2008: 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü Kolokyum Düzenleme Kurulu toplantısına Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal ve Şube YK Üyemiz Belma Babacan katıldı.

7 Nisan 2008: Şubemizce Kültür ve Turizm Bakanlığına karşı Ankara Tarihi Kent Merkezi Koruma Amaçlı İmar Planlarının Yenileme Kurulu tarafından onaylanması işleminin iptali istemiyle açılan davada bilirkişi keşfi yapıldı. Keşfe Oda Avukatımız Koray Cengiz ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal katıldı.

10 Nisan 2008: TBMM’nde görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısı’na karşı DİSK, KESK, TMMOB, TTB, TDB ve TEB’nin aldığı ortak eylem kararı çerçevesinde TBMM Dikmen Kapısı önünde yapılan basın açıklamasına katıldık.

11 Nisan 2008: Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Anadolu Ajansı ile Ankara’nın kent sorunları hakkında bir araya geldi.

14 Nisan 2008: Şube ve Genel merkez ortak Yönetim Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi.

15 Nisan 2008: Şube Başkanımız Erdal Kurttaş, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ve Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası’nın katılımıyla gerçekleştirilen ve TCDD Ankara Garı hakkında yapılan toplantıya katıldı.

16 Nisan 2008: Şubemiz, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Ankara Milletvekilleri ve basın mensuplarının katılımıyla, TCDD Ankara Garı Kavşağı önünde yapımına başlanan katlı kavşak projesi alanında inceleme ve değerlendirmelerde bulunuldu.

17 Nisan 2008: Şubemiz, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara

Şubesi ve Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası ile TCDD Ankara Garı Kavşağı önünde yapımına başlanan katlı kavşak projesi hakkında basın toplantısı düzenledi. Toplantıya Ankara Milletvekilleri de katılım sağladı.

18 Nisan 2008: Şubemiz, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ve Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası ile TCDD Ankara Garı katlı kavşak projesinin durdurulması istemiyle Gar önünde bir araya gelerek, Ankara İdare Mahkemesine kadar yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyüşün ardından açıklama yapan örgütler tarafından hukuki süreç başlatıldı.

19 Nisan 2008: Kayseri İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal katıldı.

19 Nisan 2008: Kayseri Erciyes Üniversitesinde düzenlenen Ulusal Şehir Planlama Öğrenci Buluşmasına Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal katıldı.

19 Nisan 2008: Gaziantep İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube II. Başkanımız Murat Çevik ve Şube Saymanımız Gökçen Kunter katıldı.

20 Nisan 2008: Malatya İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal katıldı.

20 Nisan 2008: Kahramanmaraş İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube II. Başkanımız Murat Çevik ve Şube Saymanımız Gökçen Kunter katıldı.

25 Nisan 2008: Diyarbakır İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Yalçın Demirtaş katıldı.

26 Nisan 2008: Adıyaman İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Yalçın Demirtaş katıldı.

26 Nisan 2008: TMMOB 39. Dönem 4. Danışma Kurulu toplantısına Yönetim Kurulu Üyemiz Belma Babacan katıldı.

27 Nisan 2008: Şanlıurfa İl Temsilcilik toplantı ve seçimleri gerçekleştirildi. Toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Yalçın Demirtaş katıldı.

29 Nisan 2008: Şube Başkanımız Erdal Kurttaş, Ankara Kale Derneği tarafından düzenlenmesi planlanan kale festivali hazırlık toplantısına katıldı.

30 Nisan 2008: Şube Başkanımız Erdal Kurttaş ve Şube II. Başkanımız Murat Çevik, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce Atatürk Orman Çiftliği Koruma planları hakkında yapılan toplantıya katıldı.

Ankara Şube

BASINDA ŞUBE

17 Nisan 2008: BirGün Gazetesi "Ankara Garının Önünde Kargaşa Var" başlıklı haberinde, Şubemizin Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ile birlikte yaptığı açıklamaya yer verdi.

17 Nisan 2008: Hürriyet Ankara Gazetesi "Gar Alt Geçidine Tepkiler Büyüyor" başlıklı haberinde Şubemizin milletvekilleri ve diğer odalarla birlikte gar alanında incelemede bulunduğu değindi.

17 Nisan 2008: Sabah Ankara Gazetesi "CHP'lilerden Gar Köprüsü Protestosu" başlıklı haberinde Şubemizin milletvekilleri ve diğer odalarla birlikte gar alanında incelemede bulunduğu değindi.

18 Nisan 2008: BirGün Gazetesi "Kent Ortasına Otobana Tepki" başlıklı haberinde Şube Başkanımız Erdal Kurttaş'ın gar alanı ile ilgili açıklamalarına yer verdi.

19 Nisan 2008: BirGün Gazetesi "Başkent Ankara'nın Ortasına Otoban Mahkemelik Oldu" başlıklı haberinde Ankara Garı önünde başlatılan köprülü kavşak inşaatının durdurulması için odamızın; Ankara Barosu, Çevre Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası, Birleşik Taşıma-

cılık Çalışanları Sendikası ile birlikte açtığı davaya yer verdi.

19 Nisan 2008: Hürriyet Ankara Gazetesi "Hızlı Tren Garına Karşı Kavşak Onayı İddiası" başlıklı haberinde Şube Başkanımız Erdal Kurttaş'ın açıklamalarına yer verdi.

19 Nisan 2008: Hürriyet Ankara Gazetesi Köşe Yazarı Yalçın Bayer, "Ankara Garı'na Karşı Tarihi Suç İşleniyor" başlıklı yazısında "Gar Önü Katlı Kavşak Projesi" özelinde herkesi kentine ve tarihine sahip çıkmaya yaptığı çağrısında Şubemizin imzasına yer verdi.

29 Nisan 2008: Sabah Ankara Gazetesi "Prestij Projesi Dökülüyor" başlıklı haberinde odamızın "Gökkuşluğu Yolu" ismiyle açılan tesise karşı açtığı davaya yer verdi.

ANKARA Büyükşehir Belediyesi tarafından Ankara Garı önünde başlatılan köprülü kavşak inşaatına tepkiler sürüyor. İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şube Başkanı Nevzat Ersan, düzenlediği basın toplantısında, "Başkent Ankara'nın en önemli simgelerinden biri olan TCDD Garı ve Meydanı, bir katlı kavşak projesi ile hem delik deşik edilmek istenmekte, hem de ısrarla bir otobana çevrilmeye çalışılmaktadır" dedi.

Ersan, "Kent'in tarihi ve kamusal yararlar adına yaptığımız tüm uyarılara rağmen inşaat başlatılmıştır. Bu inşaat çalışması asla bir yol çalışması değil, tam tersine hem Cumhuriyetin simgesel ve tarihi değerlerine hem de kamu ve kamusal olan her şeye karşı girişilen bir talan teşebbüsüdür" diye konuştu. Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından kente, tarihe ve topluma dair tüm değerlerin eritilerek toplumsal hafızanın silinmeye çalışıldığını öne süren Ersan, inşaatın insan haklarına, imar yasasına, şehircilik ve kent planlama ilkelerine aykırı olduğunu savundu. Peyzaj Mimarları Odası Genel Sekreteri Redife Kolçak ise, tepkisini TCDD Garı, Ankara'nın kalbidir. Kavşakla yok etmeyelim" sözleriyle dile getirdi. Şehir Plancılar Odası Ankara Şube Başkanı Erdal Kurttaş ise, eleştirilerinin ideolojik değil teknik olduğunu söyledi. Toplantıya, Çevre Mühendisleri ve Mimarlar Odası temsilcileri ile CHP Milletvekili Yılmaz Ateş ile DSP milletvekilleri Hasan Macit ile Mustafa Vural da katıldı. **Zehra Şahindokuyucu Ankara**

Kayseri İl Temsilciliği

4. ULUSAL ŞEHİR VE BÖLGE PLANAMA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ BULUŞMASINA DESTEK VERDİK

4. ULUSAL ŞEHİR VE BÖLGE PLANAMA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ BULUŞMASI

Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin düzenlediği Ulusal Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrenci Buluşması'nın dördüncüsü Genel Merkezimiz, Ankara Şubemiz ve Temsilciliğimizin de desteği ile Kayseri'de yapıldı.

Amaç ve İçerik

Birincisi Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde düzenlenen ve geleneksel olarak her yıl sürdürülen Ulusal Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrenci Buluşması'nın dördüncüsü bu sene Kayseri'de, Erciyes Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü bünyesinde gerçekleştirildi. Buluşmanın amacı; ilk olarak mesleğimizin ülke geleceği için önemini kavrayan ve kamu yararı bilincini benimseyen kişiler olarak, bu yolun başında bulunan arkadaşlarımıza, şehir ve bölge planlama disiplininin önemini benimsetmek ve eğitim alanındaki bilgi ve deneyimlerimizi aktırarak, karşılırlarına

çıkacak olan zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olma. Bu platformun devamlılığının sağlanması ve giderek artan bir katılımın olması, temel amaç ve beklentilerimiz arasındadır.

Günümüz dünyasında, giderek şeffaflaşan kültürel farklılıkların tek bir çatı altında toplanılmak istenmesi, bizi biz yapan değerlerin unutulması, toplumsal ve bireysel güvenin azalmasıyla karşımıza çıkmaktadır. Bu sonuç ise, bir ulusun birlik oluşturamamasının en büyük nedenidir. Toplumlarda insanlar birbirlerine yabancılaşırken, var olan mekânsal ve toplumsal değerler ise tükenmeye başlamıştır. Etrafımıza baktığımızda her mekân benzer gözükmemekte, her düşünce tekdüze olmakta ve her insan eylemi aynı

doğrultuda gerçekleşmektedir. Aynılıkların artmasıyla yeni kazanımlar sağlanamamış ve bununla birlikte, var olanlar da bir bitişe sürüklenmiştir. Şehirlerimizin kendine özgü tarihi, kültürü, mimarisi, insan doğası, demografik yapısı yok olmakla yüz yüzedir. İşte tam bu noktada, koca bir sıfır bizi karşılar ve bu bitişin simgesi haline gelir. Ama bardağın dolu tarafını görerek, sıfırı bir başlangıç noktası kabul etmemiz de olasıdır. Bizim için sıfır noktası bir inilat olmalıdır.

'Sıfır Noktası'nı tema alan bu buluşma, 'Uyanış'tan sonra bir başlangıcı, bir nareketi temsil etmektedir. Ana tema altında; hareket, mekân, planlama, planlı kavramları 'Sıfır Noktası' penceresinden ele alındı. Bu kavramlar, ülke genelinde yer alan Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinden gelen öğrenciler tarafından hazırlanan sunumlarla irdelendi. Programda sunumların ardından gün içi etkinlikler, tema bağlamında atölye çalışmaları, sokak sergisi, Kayseri-Kültepe-Ağırnas gezisi ve eğlence/tanışma organizasyonları yer almıştır.

Buluşmamız

Bu buluşma; 12 farklı üniversiteden 200'ün üzerinde misafir öğrencinin ve toplamda 300 ün üzerinde öğrenci, Şehir Plancıları Odası üyelerinin ve öğretim görevlilerinin katıldığı; Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi'nde gerçekleştirilen konferanslar, Ağırnas- Kültepe teknik gezileri ve Ürgüp ve Erciyes Dağı'na düzenlenen gezilerle 4 gün süren unutulmaz bir etkinlik ve tanışma organizasyonudur.

Etkinlik süresince öğrencilerin sıkılmaması ve katılımın azami düzeyde tutulması için sunumlar sabah-öğlen vakitlerinde, gezi ve diğer faaliyetler öğleden sonra gerçekleştirilmiştir. Buluşmanın birinci gününde ilk olarak neden buluşmamız gerektiğini, geçen sene neden buluşamadığımızı, bu buluşmanın gerçekleşmesini sağlayan ara toplantıları ve ana temamız olan "Sıfır Noktası"nın bulunuş sürecini irdeledik. Bunların içinde değinilmesi gereken en önemli nokta belki de ara toplantılarımızdır. 31. Kolokyum'da karar verdiğimiz üzere ilk olarak 1-2 Aralık 2007 tarihinde Ankara'da, Gazi Üniver-

sitesi ve ODTÜ'lü arkadaşlarımızın ev sahipliğinde toplandık ve buluşmanın nerede ve ne zaman yapılacağına ve ana temanın ne olacağına dair konuştuk. Sıfır Noktası kavramını ilk olarak ODTÜ ortaya attı. Fakat bunun ne olduğuna, herkes tarafından anlaşılıp anlaşılamayacağına, tamamının bu olup olmayacağına karar verebilmemiz iki gün süren hararetli tartışmalar sonucunda gerçekleşti. Ve biz de bu buluşmanın Kayseri'de yapılacağına oy birliğiyle karar vermiştik. Sadece 4. buluşmadan değil, öğrenciler olarak nerede durduğumuzu, ne olacağımızı ve aslında neler yapabileceğimizi de konuşmuştuk bu çok önemli ara toplantılarda. İkincisi 26-27 Ocak 2008 tarihlerinde Konya'da, Selçuk Üniversitesi'nden arkadaşlarımızın ev sahipliğinde ve son toplantımız da 22-23 Mart tarihlerinde Trabzon'da KTÜ'den arkadaşlarımızın ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Ara toplantıların, daha önceki buluşmalarda yapılmamış olması ve buluşmanın gerçekleşme sürecinde ne kadar önemli bir yere sahip olduğu ortadadır ve bu toplantılarla çok daha verimli bir şekilde hazırlanan 4. Öğrenci Buluşması diğer buluşmalardan ayrılmakta ve bir adım daha ileriye taşınmaktadır.

Ara toplantıların düzenli olarak gerçekleştirilmesi, hem biz farklı şehir ve üniversitelerde eğitim gören öğrencileri birbirine yakınlaştıracak, hem de bilgi alışverişinde bulunmamızı ve gerçekleştireceğimiz faaliyetleri çok daha verimli olarak gerçeğe dönüştürmemizi sağlayacaktır. Bu sebeple "Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrenci Kulüpleri Birliği" adı altında, bu 12 üniversitenin de tek çatı altında bulunup karar alabileceği bir kulüp kurma gerekliliği duyduk. Çünkü bu çalışmalar, kişisel özverilerin bir sonucu olarak ortaya çıkmış fakat, sürekliliğinin olabilmesi için kurumsallaşma gerektiren ve bizden sonra gelen öğrencilerin de bu yolda devam edebilmesine olanak sağlayan bir yapıya sahip olmalıdır. "ŞBPBÖKB" nin akıbeti daha sonraki aşamalarda vuku bulacaktır, fakat 4. buluşma bu kulübün emekleri sonucunda gerçekleşmiştir.

Sunumlar (Neler Konuştuk)

Ara toplantılarda konuştuğumuz üzere her üniversite ana temayla ilgili sunumlar hazırladı ve 2. ve 3. gün kendi sunumları-

mıza, birinci gün ise farklı disiplinlerden arkadaşlarımızın hazırladığı sunumlara yer vermiştik. İzmir Genç İMO'dan "Deprem" adlı sunum ilk gün katılımcılara sunuldu.

2.ve 3. günkü sunumlarımız ise;

- *Bozok Üniversitesi >> Sahte Kimlik, Sahte Kent*
- *Dokuz Eylül Üniversitesi >> Planlamada Yetki - Otorite - Sınır Çatışması*
- *Gazi Üniversitesi >> Planlama Meslek Alanında Sıfır Noktası "Rant Dağıtım Mekanizması"*
- *Erciyes Üniversitesi >> Mekanın Sıfır Noktasında Saban Sembolünün Yeri ve Önemi*
- *İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü >> Kent Mekanında Sıfır Noktası ve Plancının Rolü*
- *Karadeniz Teknik Üniversitesi >> Toplumdaki Farklı Meslek Grupları Açısından Kent Olgusunun Değerlendirilmesi*
- *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi >> Planlamanın Sıfır Noktası ve Plancının Kimliği Üzerine...*
- *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi >> Kent ve Erk*
- *Orta Doğu Teknik Üniversitesi >> Kolektif Kişilik ve Kent Mekanındaki İzleri*
- *Orta Doğu Teknik Üniversitesi >> Geşalt Psikolojisi*
- *Selçuk Üniversitesi >> Planlamada Etik Kavramı*
- *Yıldız Teknik Üniversitesi >> Ütopya İstanbul*

Bütün sunumların ortak noktası; biz bu meslek alanında gelecekte söz sahibi

olmaya aday kişiler olarak nerede olduğumuzu anlamaya çalışmak ve şehir plancısı kimliğinin hakkını vermek için elimizden geleni yapmak olarak değer kazanmıştır.

Özellikle Dokuz Eylül Üniversitesi'nin, İYTE'nin, Gazi Üniversitesi'nin ve Selçuk Üniversitesi'nin sunumlarında ortaya konulan planlama sorunsallarında, kafamızdaki sorular ve içimizdeki korku ve endişeler biraz da olsa cevap bulunmuş oldu. Çünkü okurken karşılaştığımız sorunlar dışında asıl, mezun olduktan sonra ne ile karşı kaşıya kalacağımızı bizi korkutan olguydu. Gerçekte nasıl bir yetkiye sahip insanlar olarak bu piyasanın içine gireceğimizi bilmek, en önemlisiydi belki de. Diğer sunumlar da nereden nereye geldiğimizi ve nereye gideceğimizi bir kez daha gözler önüne sermişti. Bilhassa KTÜ'nün sunumunda güncel bir araştırma yapılmış ve halkın bizim bölümümüzle nasıl bir ilişki içinde olduğu ve bizlerden neler beklediği ortaya konulmuştur.

Buluşmanın son günü gerçekleştirilen forum kısmına kadar yaptığımız sunumlar, bizlere neler yapabilecek insanlar olduğumuzu bir kez daha hatırlattı. Forum bölümünde ise buluşmanın sonuç bildirgesinin hazırlanması için yaptığımız tartışmalar, ne kadar üst seviye bir disiplinin eğitimini aldığımızı tekrar tekrar vurguladı bizlere.

4. Ulusal Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrenci Buluşması'nın bize kazandırdıklarını ve daha ne kadar çok şey yapmamız gerektiğini sonuç bildirgesi sayesinde aktarmaya çalıştık. Bu buluşmanın en büyük ürünü olarak sonuç bildirgesi:

Sonuç Bildirgesi

Bu bildiri; Bozok Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencileri olarak gerçekleştirdiğimiz 4.Ulusal Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrenci Buluşması sonucunda ortaya çıkmıştır.

Bu bildiride, buluşmanın ana teması olan "Sıfır Noktası: Devinim - Mekan; Planlama-Plancı; KİMLİK" konusu üzerinden yapılan tartışmalar sonucunda tespit edilen sorunlar, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ve ulaşılan sonuçlar yer almaktadır.

1. Bugün, Türkiye'nin yaşadığı şehirleşme sürecinde "Şehir Plancısı" ve "Şehir ve Bölge Planlama mesleği" atıl bir konumdadır.

- Planlama mesleği kamuoyunda yeterince tammamamaktadır.
- Şehir Plancısı sadece İmar Planı yapan bir tekniker olarak görülmektedir.
- Planlama mesleği sosyal boyutlarından yoksunlaştırılmaktadır.

2. Şehir plancısı, bu plansız kentleşme sürecinde gerekli mücadeleyi ortaya koymamaktadır.

- Siyasi otorite ve sermaye egemenliği, Planlama Meslek Alanı'nda planların hazırlanması ve uygulanmasında bir engel oluşturmanın yanı sıra,

sürekli yeni Şehir ve Bölge Planlama Bölümleri'nin açılması da dayatarak piyasada mesleğini doğrulukla yapmaya çalışan planlıların boğulmasına sebep olmaktadır.

- Mevcuttaki yetersiz hukuki yapı, planlamaya ve plancıya yeterli dayanağı sağlamaktan uzaktır. Planlamaya ve uygulamalara dair gerekli denetleme mekanizması meydana getirilmemiştir. Planlama eyleminde "uzmanlığın" sözü geçmemektedir.
- Topluma bilinçli olarak aşılana tüketim alışkanlıkları ve toplumsal yapının giderek bir tüketim kimliği edinmesi ile oluşan toplumsal eğilimler de planlamanın karşısında yine bir engel oluşturmaktadır.
- Planlama disiplini doğrultusunda alınan kararlar, anti-demokratik olarak ilan edilmekte ve toplumun tüketim hakkı karşısında bir engel olarak gösterilmektedir.

3. Ülkemizdeki planlama eğitimleri arasındaki çeşitliliğin, ortak bir dil üzerinden sağlanamaması eğitimde olumsuz farklılıklara sebep olmaktadır.

- Şehircilik, mimarlık ve ilgili diğer meslekler arasında yaratılan yapay gerilim, meslek alanlarına zarar vermektedir. Bu durum, meslek eğitimini de olumsuz etkilemektedir.

Biz, yukarıdaki tespitlerden hareket ederek şu önerileri getiriyoruz:

1. Denetim mekanizması: Tıpkı koruma alanlarında olduğu gibi, yapılacak her türlü planlama eylemini denetleyecek ve uzmanlardan oluşacak özerk üst kurumların oluşturulması gereklidir.

2. Sosyal güvence ve bütüncül bir hukuki altyapı: Gerekli güvenceye sahip olmayan plancı, doğal olarak meslek alanında yaşanan olumsuzluklar karşısında gerekli duruşu da sergileyememektedir. Planlamada yetki karmaşası yaratan, sosyal güvenceyi sağlayamayan, denetim ve yaptırım konusunda yetersiz kalan hukuki yapıya karşı, bütüncül ve açık tek bir kanuna ihtiyaç vardır.

3. Eğitimin ortaklaştırılması: Planlama bölümleri kendi aralarında ortak bir dil oluşturmaktadır. Planlama mezur bir bilim olarak, uygulamada olacağı gibi, eğitim aşamasında da ilgili mesleklerle ortak projelerde buluşmalıdır.

Okullar arasındaki ortaklıktan söz edebilmek adına öğrenci hareketliliğinin maksimum düzeyde tutulması gerektiği ve TUPOB'da öğrenci temsilcilerinin de bulunması gerekliliği ortadadır.

Sonuç Olarak

1. Plancının meslek alanında işini ahlaki olarak yapmasına olanak sağlayacak bir piyasa, hukuk, eğitim sistematiği oluşturulmasını; yetersiz eğitim düzeyinde bulunan bölümlerin yeterli eğitim seviyesine getirilmesini veya kapatılmasını ve yeni bölüm açılmadan önce Türkiye Planlama Okulları Birliği'ne ve Şehir Plancıları Odası'na danışılmasını istiyoruz.

2. Planlama ile ilgili kişi ve kurumlar (Üniversiteler, başta TMMOB olmak üzere diğer meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları vb.) tarafından ortak olarak hazırlanan ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı resmi internet sitesinde 6 ay kadar yayınlanan "İmar ve Şehirleşme İle İlgili Kanun Tasarısı Taslağı" yukarıda değindiğimiz konularda gerekli önlemleri alan bir içeriğe sahiptir. Bu bağlamda:

- a. Söz konusu kanun tasarısı taslağının yaklaşımına ve içeriğine sahip bir kanunun en kısa zamanda yürürlüğe girmesini,
- b. Bunun akademik eğitimde de ele alınmasını istiyoruz.

3. Kimliksiz kentleri oluşturan sistem, aynı zamanda kimliksiz şehir plancıları üretmeye yönelmektedir. Bu duruma karşı mücadele vermek adına, meslek odamızın taşıdığı "ANTIEMPERYALİST" kimliği, öğrenciler olarak sahipleniyoruz.

Antalya Şube

MESLEK ODALARI EŞGÜDÜM KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

14 Nisan 2008 tarihinde yapılan toplantıya; Odamız adına, Antalya Şube Başkanı Mine Tak, Yönetim Kurulu Üyeleri Hakan Bilgi ve Nida Bilal Kurt katılmıştır.

Toplantıda; Antalya 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/50.000 ölçekli çevre düzeni planı konuları görüşüldü. Planlar hakkında yapılması gerekenler konuşuldu.

Antalya Şube

KÖPRÜLÜ KANYON İLE İLGİLİ TOPLANTIYA KATILDIK

14 Nisan 2008 tarihinde yapılan toplantıya; Odamız adına, Yönetim Kurulu Üyesi Funda Yörük katılmıştır.

Toplantıda; Köprülü Kanyon Strateji Planının tanıtımı yapıldı. Mili Parklar Köprülü Kanyon Yönetim Planı katılımcılara anlatıldı. Katılımcıların konu ile ilgili öneri ve görüşleri değerlendirildi.

Çukurova Şube

ADANA NAZIM İMAR PLANI İNCELEME TOPLANTISI YAPTIK

Büyükşehir Belediyesi'ne yazılı talebimiz üzerine, 08 Nisan 2008 tarihinde Adana Büyükşehir Belediyesi'nde Adana Nazım İmar Planı inceleme toplantısı, üyelerimizin ve belediye yetkililerinin katılımıyla yapılmıştır.

İnceleme sonrasında şube görüşü oluşturmak için üyelerimizin katılımıyla şube toplantısı gerçekleştirdik. Toplantı sonunda ortaya çıkan şube görüşümüzü

yazılı olarak Adana Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı'na bildirdik. Yazılı olarak bildirdiğimiz görüş aşağıda yer almaktadır.

İdarenizce dışardan hizmet alımı şeklinde yaptırılan halen askı sürecinde bulunan 1/5.000 ölçekli Adana Nazım İmar Planı taslağı, yazılı başvurumuz sonucunda, belediyenizce hazırlanan bir bilgilendirme toplantısında tartışılmıştır.

Meslektaşlarımızla birlikte yapılan incelemeler sonucunda elde edilen şubemiz görüşleri ise aşağıda yer almaktadır;

1-) PLANIN TEKNİK AÇIDAN İRDELENMESİ

1.a-) Planın Hedef ve Sorun Saptamaları

- Planın Analitik Etüt Raporu ve/veya Plan Açıklama Raporu elde mevcut olmadığından incelenememiştir

- Dolayısı ile yapılan nüfus projeksiyonlarının yıllara ve mekana göre dağılımının belirsizliği ve buna bağlı olarak da kentin gelişmesindeki öncelikler, sorunlar, potansiyeller ile geleceğe yönelik hedefleri açık değildir.

- Özetle söz konusu Nazım Planın bir vizyon ortaya koyamaması ve bu doğrultuda planlama kararlarını içeren bir bütünlüğün sağlanmamış olması dikkat çekmektedir. Bu anlamda yapılmış olan Nazım İmar Planı mevcuttaki muhtelif alt ölçekli imar planlarının birleştirilmiş halidir.

- Ayrıca yine Nazım Planda, mevcut yapılaşmış bölgede sosyal gelişimin sağlanması yönünde gerekli olan plan kararlarının da üretilmediği görülmektedir.

1.b-) Merkez Hiyerarşisi

- Nazım İmar Planı'nda kent halen tek merkezli olarak düşünülmüş, alt merkezler hiyerarşisi kurulmamıştır (Örneğin Kuzey Yüreğir tarafındaki gelişme alanlarında yine yol boyu ticaret kullanımı önerilmiştir).

- Nazım İmar Planı'nda, kuzeybatı (Karaisalı Yolu) istikametinde ise aksine kentsel gelişimin öngörüldüğü ve ilçe merkezi olabilecek büyüklükte ticaret ve resmi kurum alanı önerilmiş olmakla birlikte yine mevcut yaklaşım olan yol boyu ticaret kullanımı devam etmektedir.

- Nazım İmar Planının güneyinde (D-400 karayolu güneyinde) kalan alanlarda hiçbir değişikliğin olmadığı görülmektedir. Mevcut kent merkezini de barındıran bu alanda yaşayan ve Adana merkez nüfusunun neredeyse yarısını oluşturan insanların geleceği sanki Nazım Plan dışına itilmiş gibidir.

1.c-) Ulaşım

- Mevcut Kent Merkezinin çevresinde 1. ring ve 2. ring biçiminde bir ulaşım ağı oluşturulması çabası olumlu görülmele birlikte genelde ulaşım ağı hiyerarşisi bozulmuştur. Yolların şehir merkezine gidildikçe daralması doğru bir yaklaşım değildir. Kent merkezi değiştirilmeyecekse (en azından bu planda korunmaktadır) o halde maliyetli de olsa yukarı kararları alınarak mevcut yollar genişletilmeli ve Kentsel Dönüşüm Projeleri yoluyla bu bölgenin sıkışık dokusu rahatlatılmalıdır.

2-) NAZIM İMAR PLANI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME

- Nazım Planın ihalesinde adeta çok ucuz bedellerin teşvik edilmesi, bizce yukarıda belirtilen hususların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

- Plana göre yapılacak her türlü köprü, raylı sistem gibi fiziki kullanım projelerine; ve hatta kentin peyzajına bile çok büyük yıllık bütçeler ayrılırken kentin ve kentlinin 20 yıllık geleceğini şekillendiren ve kentsel rantı yönlendiren Nazım İmar Planı nerede ise orta sınıf bir otomobil bedeline yapılmıştır.

Bu bağlamda; Adana Nazım İmar Planı'nın daha kapsamlı ve detaylı bir şekilde tarafımızca incelenmesi için

askıda bulunan planın yanı sıra, analitik etütler ile plan açıklama raporunun birer kopyalarının tarafımıza iletilmesine kuvvetle gerek duyulmaktadır. Bu konuda gereğinin yapılarak işbirliğine gidilmesi hususunu saygılarımızla arz ederiz.

Çukurova Şube

EGEMEN GAZETESİ ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

Egemen gazetesi temsilcisinin talebi üzerine 30.04.2008 tarihinde Adana Kenti'nin kimliği konusunda şube başkanımız Cüneyt Kamil Erginkaya ile söyleşi gerçekleştirilmiştir.

Adana kentinin bir tarım kenti mi, turizm kenti mi ya da sanayi kenti mi olduğu/ olması gerektiği üzerinde konuşulan söyleşide, kentin başlı başına tarım kenti olma özelliğini yitirdiğini, tarım bitkisinin değişmesiyle (tarımın sanayiye olan girdisi pamuktu, şimdi ise mısır) üretim tipinin değiştiği vurgulandı.

Adana'nın turizm kenti olabilmesi için ise, tarihi ve kültürel mirasın iyi korunması ve sergilenmesi, rahat - düzenli toplu taşımanın ve turizm altyapısının sağlanması, tüm

bunlar için bir Turizm Master Planının hazırlanması gerektiği dile getirildi.

Her üç kent tipinin Adana için geçerli ve kaçınılmaz kılan, kentimizin sahip olduğu ulaşım imkanları (bölgedeki tek havaalanının varlığının yanı sıra demiryoluna sahip olması) ve Türkiye'nin en büyük Organize Sanayi Bölgesi unsurlarının varlığı hatırlatılmıştır. Aynı zamanda Adana'nın çok amaçlı kullanımları içeren bir bölge kenti olduğu da ifade edilmiştir.

Çukurova Şube

İMAR YÖNETMELİĞİ İPTAL KARARINA YÖNELİK DİĞER ODALARLA YAPTIĞIMIZ ORTAK BASIN AÇIKLAMAMIZ BASINDA YER ALDI

Adana Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nin bazı maddelerine açılmış olan davaların Adana 2. İdare Mahkemesince iptal kararı ile sonuçlanmasıyla basın açıklaması yapılmıştır. Yönetmeliğin 7.006 maddesinin G bendinin 3. paragrafının 1. cümlesi, 7.003/B/2 maddesinin a bendi,

6.005 maddesinin A-B-C bendleri 7.005/İ maddesinin son fıkrası, 7.003 maddesinin E bendinin 2. cümlesi Adana 2. İdare Mahkemesi'nin 31.01.2008 tarihli kararlarıyla iptal edilmiştir.

Gerek dava sürecinde gerekse İptal edilen maddelere ilişkin basın açıklamasında şubemiz aktif olarak yer almıştır. Söz konusu bu gelişmelere bazı yerel gazetelerde yer verilmiştir.

Çukurova Şube

ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ HAKKINDA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ŞUBEMİZDEN GÖRÜŞ TALEP ETTİ

Adana Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nin bazı maddelerine açılmış olan davalar, Adana 2. İdare Mahkemesi'nce iptal kararı verilmişti. İptal edilen maddelerin yeniden belediye meclisinde görüşülmesi ve öneri yönetmelik maddesinin hazırlanması sürecinde şubemizden görüş talep etmişlerdir. Şube yönetim kurulumuzun yapmış olduğu toplantı sonunda şube görüşü oluşturulmuş ve Adana Büyükşehir Belediyesi'ne aşağıda yazılı olan metin yazılı olarak iletilmiştir.

Konu: Adana Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği Değişikliği hk.

İlgi: 30.04.2008 tarih 14 / 2 – 6962 – 01 / 4139 sayılı yazımız

**T.C. ADANA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı

İlgi yazımızla, Adana Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 17.03.2006 tarih ve 80 sayılı kararı ile kabul edilen İmar Yönetmeliği'nin bazı maddelerine açılmış olan davalar ve bu davalara yönelik Adana 2. İdare Mahkemesi tarafından 31.01.2008 tarihinde verilen kararla iptal edilen toplam 5 adet yönetmelik maddesi hakkında bilgi vermiş olup;

yeniden Büyükşehir Belediye Meclisine sunulacak değişiklik önerileri için tarafımızdan görüş talep etmekteyiz.

Bilindiği üzere, Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği (TMMOB) kuruluş ilke ve amaçları arasında yer alan kamu yararı, Birliğin çatısı altında yer alan diğer odaların da kuruluş ilke amaçlarını oluşturmaktadır. Bu anlamda Şehir Plancıları Odası kuruluş amaçlarından bazılarına aşağıda yer verilmiştir.

- Ülke ve kamu çıkarları çerçevesinde şehir ve bölge planlaması mesleği ile ilgili bütün konularda mesleğin ve meslektaşların görev ve yetkilerini düzenlemek,
- Oda üyelerinin birbirleri ile ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak, meslek haklarına sahip çıkmak, kent planlama ve bilimini geliştirmek,
- Ülkenin ve kamunun çıkarlarının korunması doğrultusunda meslek alanına giren konularda doğal kaynakların ve kamusal varlıkların korunması ve geliştirilmesi, ülkenin sanatsal ve teknik gelişmesi için gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak.

Kurumunuzun hazırlamış olduğu Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nin 7.003. maddesinin E bendinin 2. cümlesi, 6.005 maddesinin A, B ve C bentleri, 7.006. maddesinin G bendinin 3. paragrafının 1. cümlesi, 7.003 / B / 2. maddesinin (a) bendi; mesleğimizin ve odamızın faaliyet alanına yönelik hükümler içermesi nedeniyle incelenmiş ve ilgili mevzuata aykırı görülen bölümler İdare mahkemesine taşınmıştır.

Adana Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nin yukarıda anılan maddelerinin yasal olmadığı konusundaki

hakkımızca, Anayasamızın 9. maddesine göre Türk Milleti adına yargılama yetkisi bulunan Bağımsız İdare Mahkemesi'nin kararı ile açıkça tescil edilmiştir.

Hal böyle iken, ilgi yazımızda aynen "idare mahkemesinin iptal ettiği İmar Yönetmeliği hükümlerinin dayanağı odalarımızın iddiaları olduğuna göre..." ifadesini kullanmak suretiyle bu kararların içeriğini ve hakkımızca hafifletmektedir.

Bu anlamda; Adana 2. İdare Mahkemesinin almış olduğu iptal kararının gerekçelerine istinaden; Adana Büyükşehir Belediyesi'ne yeniden sunulacak olan değişiklik önerilerinde "kamu yararı"nın göz ardı edilmemesi ve yürürlükteki 3194 sayılı İmar Mevzuatına aykırı bazı dolaylı imar ve inşaat hükümlerinin getirilmemesi gerekliliği net ve açık olarak görülmektedir.

Odamızdan istediğimiz mesleki görüşleri üretmek ise ancak, belediyenin yargı konusu maddeleri neden ve hangi sorunların çözümü için ortaya attığını açıkça ve yazılı bildirmesi halinde mümkün olacaktır. Bilindiği gibi; yasalarımıza göre yerel yönetimler sorunlara yasal çareler üretmekle, meslek örgütleri de kamu yararına yönelik olması gereken bu çözümleri talep ve takip etmeyle yükümlü kılınmışlardır.

Sonuçta imarla ilgili sorunların kökten çözümü için kullanılacak yegane yasal mekanizmanın mevcut yönetmeliklere göre çeşitli kademelerde imar planları üretilmesi ve belediye meclisi eliyle de onaylanması olduğunu belirtirken, 1 / 5.000 ölçekli Adana Nazım İmar Planı'nın henüz askıdan inmediği ve bazı konuları bu planla çözebilme fırsatının da kaçırılmaması gerektiğini hatırlatır saygılar sunarız.

Istanbul Şube

1 NİSAN İSTANBUL SİT ALANLARI ALAN YÖNETİMİ DANIŞMA KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine ilişkin Esaslar hakkında yapılan toplantıya Şubemizi temsilen Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman katıldı.

Istanbul Şube

3 NİSAN MALTEPE BELEDİYESİ İLE BAŞIBÜYÜK MAHALLESİ SÜRECİ HAKKINDA 3.TOPLANTIMIZI YAPTIK

Maltepe Başibüyük'te TOKİ ve Maltepe Belediyesi'nin toplu konut projesi kapsamında gerçekleştirdiği inşaat faaliyetleri nedeniyle yaşanan olaylar ve polis müdahalesi üzerine Maltepe Başibüyük Mahallesi Derneği tarafından Şubemize aktarılan olaylar üzerine Maltepe Belediyesi'nde başlatılan toplantıların üçüncüsüne katıldık.

Istanbul Şube

4 NİSAN MAHALLE DERNEKLERİ PLATFORMU ODAMIZI ZİYARET ETTİ

4 Nisan 2008'de Mahalle Dernekleri Platformu ile Şubemizde gerçekleştirdiğimiz toplantıya Gülsuyu-Gülensu (Maltepe), Ferahevler (Sarıyer), Okmeydanı, Fatih Sultan Mehmet Mahallesi, Derbent, Başibüyük, Karanilköy ve Ayazma'dan

gelen temsilciler katıldı. Toplantıda birlikte hareket etmenin daha tanımlı hale gelmesi için sürecin iyi kurgulanması gerektiği konuşuldu.

 İstanbul Şube

10 NİSAN SERBEST ÇALIŞAN MESLEKTAŞLARIMIZLA TOPLANTI YAPTIK

Serbest çalışan meslektaşlarımızla Şubemizde yaptığımız toplantıda meslek alanımızın ilkeleri kapsamında planların yapılması gerekliliği konuşularak Mesleki Denetim Uygulaması standartları üzerinde duruldu.

 İstanbul Şube

10 NİSAN ATAŞEHİR TOPLU KONUT ALANININ FİNANS MERKEZİ HALİNE GETİRİLMESİNE İTİRAZ ETTİK

**KADIKÖY BELEDİYE
BAŞKANLIĞINA,**

Konu: Kadıköy İlçesi, Ataşehir Toplu Konut Alanı 1/1.000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı Değişikliği'ne itirazımız

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 18.01.2008 tarih ve 254 sayılı kararı doğrultusunda Büyükşehir Belediye Başkan tarafından 15.02.2008 tarihinde onanarak Kadıköy Belediye'sinde 12.03.2008 tarihinde askıya çıkarılan Ataşehir Toplu Konut Alanı 1/1.000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı Değişikliği'ne ilişkin itirazlarımız aşağıda yer almaktadır.

İtiraz konusu İmar Planı Değişikliği esas itibarıyla merkezi iş alanı oluşturmaya yönelik bir plan kararı niteliğindedir. Plan değişikliği ile, Ataşehir Toplu Konut Alanı kapsamında kalan ve Ana-

dolu Otoyolu kuzeyinde yer alan konut alanı olarak planlı alanlar, merkezi iş alanı kullanımlarına dönüştürülmektedir. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan planın hazırlanması sürecinde, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın 5162 Sayılı Kanununun 2'nci maddesine göre plan değişikliği teklifini hazırlayarak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ilettiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği gibi, 5162 Sayılı Kanununun 2'nci maddesi, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 4'üncü maddesini değiştiren bir yasal düzenlemedir. Söz konusu Kanun maddesi ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'na verilen plan yapma ve onama yetkisi, "gecekondu dönüşüm alanları", "konut uygulama alanları" ve "Valilikçe belirlenen toplu konut iskan sahaları" ile ilgilidir. Oysa itiraz konusu Plan Değişikliği, yukarıda da açıklandığı gibi, konut uygulaması amacını taşımamakta olup, merkezi iş alanı oluşturulmasına yöneliktir. Bu bakımdan, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın Kanun tarafından tanımlanan görev ve yetkilerinin dışında bir plan değişikliği teklifi hazırlayarak onadığı açık bir biçimde ortadadır.

İtiraz konusu Plan Değişikliği, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 22.03.2007 tarihinde onanan Ataşehir Toplu Konut Alanı 1/1.000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı'nın önemli bir bölümünü kapsamaktadır. 22.03.2007 onama tarihli İmar Planı, Kadıköy İlçesi genel yapı yoğunluğu olan E: 2.07 katsayısını dikkate alarak kullanım ve yoğunluk kararlarını tanımlamış olup, donatı alanlarının nüfus ile olan dengesini gözetmiştir. Bu tarihten önce onanan imar planlarında nüfus ve yapı yoğunluğu ile sosyal ve teknik altyapı (donatı) alanları arasında imar mevzuatının tanımladığı denge sağlanmadığından idari yargı yerinde verilmiş çeşitli iptal ve yürütmeyi durdurma kararları bulunmaktadır.

İtiraz konusu yapılan İmar Planı Değişikliği ile yoğunluğun yeniden E: 2.50 düzeyine yükseltildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu yapı yoğunluğu, 22.03.2007 tarihinde onanlı 1/1.000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı'nın alan bütünündeki yoğunluk ve donatı dengelerini tümüyle ortadan kaldırmaktadır. Bunun

sonucu olarak konut alanındaki zorunlu donatı alanları yetersiz bırakılmaktadır. Bu bakımdan, itiraz konusu İmar Planı Değişikliği, 3194 Sayılı İmar Kanunu ve eki Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik hükümlerine açık aykırılıklar taşımaktadır.

İtiraz konusu İmar Planı Değişikliği ile, "MIA 1" ve "MIA 2" rumuzlu merkezi iş alanlarının düzenlendiği anlaşılmaktadır. Şehircilik ilkeleri ve planlama esasları bakımından, merkezi iş alanı kullanımlarının herhangi bir imar planında tanımlanabilmesi için, metropoliten alan bütünü ve alt bölgelelerinde kapsamlı araştırmalar yapılması gerekmektedir. Araştırma sonuçlarının merkezi iş alanı geliştirilmesini gerekli kılması halinde de, 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'ndan başlayarak, üst ölçekli planlarda bu kararların etüt edilmesi gerekmektedir. 15.02.2008 onama tarihli İmar Planı Değişikliği'nin herhangi bir araştırmaya dayanmadığı, üst ölçekli planlarda merkezi iş alanı kararının söz konusu yer ile ilgili olarak etüt edilmediği ve öngörülmediği bilinmektedir. Halen yürürlükte olan 28.10.1983 onama tarihli K. Bakkalköy Mahallesi ve Civarı 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda söz konusu alan K1 rumuzlu konut alanlarında kalmaktadır. Yine aynı şekilde, 1990'lı ve 2000'li yıllarda yapılan ancak yasal koşulları yerine getirmediği için idari yargı yerinde yürütmesi durdurulan çeşitli 1/100.000 ve 1/50.000 ölçekli planlarda da söz konusu alanın konut işlevli planlandığı bilinmektedir. Son 25 yıllık dönem içinde merkezi ve yerel yönetimler tarafından metropoliten alan bütününde yapılan hiçbir araştırma ve planlama çalışmasında bölgenin merkezi iş alanı olarak geliştirilmesine yönelik bir karar ya da değerlendirme bulunmamaktadır. Bu tür bir kullanım değişikliğinin "plan değişikliği" yoluyla yapılamayacağı, merkezi iş alanı kararının plan ana kararlarını tümüyle ortadan kaldıran bir düzenleme olduğu da açıktır.

Merkezi iş alanlarının metropoliten kent bütününde yapılan araştırmalara ve kent bütününde hazırlanan üst ölçekli planlara dayandırılması gerekliliği kuşkuyla yer bırakmayacak bir durumdur. Şöyle ki, söz konusu merkezi iş alanlarının kent

bütününde arazi kullanım kararlarına etkilerinin olacağı, ulaşım ve altyapı sistemleri ile bütünleşmesinin de kent bütününde etüt edilmesinin gerekeceği açıktır. Oysa itiraz konusu İmar Planı Değişikliği yalnızca merkezi iş alanı kullanım öngörülen alanlar ve çevresindeki özel donatı alanları ile sınırlı bir alanı kapsamakta, kullanım değişikliklerinin ulaşım ve diğer altyapıya yapacağı etkileri ortaya koymamaktadır. Bu yönde, teknik geçerliliği olan bir kurum görüşü de alınmamıştır.

Öte yandan, itiraz konusu İmar Planı Değişikliği ile "MİA 1" rumuzlu merkezi iş alanında E: 2.50, "MİA 2" rumuzlu merkezi iş alanında E: 1.50 yoğunluk kararları öngörülmekte olup, buralarda 2 adet bodrum katın iskan edilebileceği ve bunların emsale dahil edilmeyeceği hususları düzenlenmektedir. Söz konusu düzenlemeler, 3194 Sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklere aykırı olarak yoğunluk artırıcı, bilimsel ve teknik dayanaktan yoksun, çevre yapılanmaları için emsal oluşturabilecek sakıncalı kararlardır.

Yine aynı şekilde, itiraz konusu İmar Planı Değişikliği ile öngörülen merkezi iş alanlarında yapılacak yapılarda taban oturumu, yapı nizamı, blok boyutu ve şeklinin de serbest bırakıldığı anlaşılmaktadır. İmar planlarının yapılaşmaya bu düzeyde serbestlik tanınması, 3194 Sayılı İmar Kanunu ve eki Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik hükümleri ile şehircilik ilkeleri ve planlama esasları açısından kabul edilebilecek bir yaklaşım değildir. Bu tür serbestlik uygulamalarına, kamu kurum ve kuruluşları tarafından kamu hizmetlerinin görüleceği alanlar ile sınırlı olarak izin verilebilmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 18.01.2008 tarih ve 254 sayılı kararı ile onanan ve 12.03.2008 tarihinde Belediye Başkanlığımızca askıya çıkarılan Ataşehir Toplu Konut Alanı 1/1.000 Ölçekli Revizyon İmar Planı Değişikliği'ne 3194 Sayılı İmar Kanunu hükümleri uyarınca askı süresi içinde yaptığımız işbu itirazların Belediye Meclisi tarafından görüşülerek kabul edilmesi hususunda gereğini, yasal haklarımızı saklı kalmak kaydıyla, arz ederiz.

Saygılarımızla,

14 NİSAN İSTANBUL'UN AVRUPA KÜLTÜR BAŞKENTLİLİĞİ VE BOĞAZIÇI'NIN DOĞAL KÜLTÜREL PEYZAJININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ" KONULU ETKİNLİĞE KATILDIK

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından 14-15 Nisan 2008 tarihlerinde "İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkentliği ve Boğaziçi'nin Doğal ve Kültürel Peyzajının Sürdürülebilirliği" başlıklı Atölye ve Panel çalışmalarından oluşan iki günlük bilimsel toplantıya Şube İkinci Başkanımız P. Pınar Özden ve Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Hülya Yakar katılmışlardır.

14 NİSAN ÜSKÜDAR GERİ GÖRÜNÜM VE ETKİLENME BÖLGELERİ REVİZYON İMAR PLANI HAKKINDA YAPILAN TOPLANTIYA KATILDIK

1/5.000 ölçekli Üsküdar Geri Görünüm ve Etkilenme Bölgeleri Revizyon Nazım İmar Planı kapsamında yapılan bilgilendirme toplantısına üyemiz Ali Rıza Nurhan katılmıştır.

16 NİSAN ADALAR İLÇESİ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI TOPLANTISINA KATILDIK

Adalar ilçesi 1/5.000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çalışmaları kapsamında düzenlenen toplantıya Yönetim Kurulu üyemiz Mehmet Murat Çalık katılmıştır.

16 NİSAN BEYKOZ KORUMA AMAÇLI REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANI TOPLANTISINA KATILDIK

1/5.000 Ölçekli Boğaziçi Alanı Geri Görünüm ve Etkilenme Bölgeleri Koruma Amaçlı Revizyon Nazım İmar Planı kapsamında düzenlenen toplantıya Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman katılmıştır.

EYÜP-BEYOĞLU İLÇELERİ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI TOPLANTISINA KATILDIK

1/5.000 ölçekli Beyoğlu-Eyüp ilçeleri Koruma Amaçlı Nazım İmar planı çalışmaları hakkında yapılan toplantıya Şube sekreterimiz Tayfun Kahraman katılmıştır.

SAKARYA ÇEVRE DÜZENİ PLANINA İTİRAZ ETTİK

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKANLIĞINA

Konu: 1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planına İtirazımız.

19 Mart 2008 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nda askıya çıkarılan ve 19 Nisan 2008 tarihinde askıdan incek olan 1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planının askısı usulen 5197 sayılı İl Özel İdaresi Kamununun aykırıdır. Kanunun il özel idaresinin görev ve sorumlulukları başlıklı 6. Maddesinde yer alan "İl çevre düzeni plânı; valinin koordinasyonunda,

büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılır. İl çevre düzeni planı belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanır.” hükmü gereğince İl Çevre Düzeni Planları Valilik koordinasyonunda İl Özel İdaresi Meclisi ve Belediye Meclisince birlikte onanması gerekirken, itiraz konusu planda bu süreç bu şekilde işlememiştir. Bu nedenle askı ve planın onayı işlemleri ilgili yasaya aykırıdır.

Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik’in üçüncü maddesindeki tanımlamalara göre Çevre Düzeni Planı: “Konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi sektörler ile kentsel-kırsal yapı ile doğal ve kültürel değerler arasında koruma-kullanma dengesini sağlayan ve arazi kullanım kararlarını belirleyen yönetsel, mekansal ve işlevsel bütünlük gösteren sınırlar içinde, varsa bölge planı kararlarına uygun olarak yapılan, idareler arası koordinasyon esaslarını belirleyen, 1/25.000, 1/50.000, 1/100.000 veya 1/200.000 ölçeğe hazırlanan, plan notları ve raporuyla bir bütün olan plan” şeklinde tanımlanmıştır.

1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planı’nı incelediğimizde Sakarya ilinin gelecekte bir “sanayi kenti” olacağına dair öngörülerin yer aldığı görülmektedir. İstanbul’un doygunluğunun, 1/100.000 ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planına yansımaları, sanayi sektörünün yerine hizmet sektörünün geçirilmesiyle Sakarya ciddi anlamda desantralize edilen sanayinin akıma uğrayacaktır.

1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planında baktığımızda “Pamukova ve Kaynarca OSB alanları ile hayvancılık, tarımcılık, bitkicilik olmak üzere ihtisas alanları belirlenmiş, fakat diğer sanayi alanlarında daha net bir şekilde tanımlanmış ihtisas alanları ön görülmemiştir. Sakarya ilinin ağır sanayi açısından önemli bir alternatif mekan olarak açık olması, İstanbul baskının Sakarya’ya olan yoğun baskının Sakarya’ya yakın gelecekte çevre kirliliği açısından tehdit etmesi kaçınılmazdır. Sakarya ilindeki tarım topraklarının ve ağır sanayi nedeniyle oluşacak çeşitli kirliliklerin önüne geçilebilmek için Sakarya’da yerleşimi öngörülen ‘ağır sanayi’ yukarıda belirtilen sebeplerden dolayı

ilerleyen zamanlarda telafisi mümkün olmayacak sonuçlar doğuracağından plan notlarından çıkarılması gerekmektedir. “Ağır Sanayi”nin yerine de diğer önerilen OSB ve orta ve büyük ölçekli sanayi alanları için ihtisas alanları belirlenmeli, çevre ve sağlık koşulları gözetilerek toplu yer almaları ön görülen sanayi tesisleri tercih edilmelidir.

Yine “Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik”in altıncı maddesinde “Çevre düzeni planı sınırları içerisinde kalan alanlarda; yerleşilebilirlik ilkesi ve taşıma kapasitesi göz önünde bulundurularak koruma kullanma dengesinin sağlanması, makro ölçekte nüfus dağılımı ve yoğunluk kararlarının verilmesi, kısıtlı doğal kaynakların, artan yerleşik nüfusun ekonomik ve sosyal yapısını güçlendirerek, gereksinimlerini karşılayacak biçimde kullanılmasının sağlanması, doğal, tarihi, kültürel çevre değerlerinin korunması, tarım alanlarının, sit alanlarının, orman alanlarının, özel çevre koruma alanlarının, ekolojik açıdan korunması gerekli alanların sulak alanların, uluslararası sözleşmelere konu alanların, kıyı alanlarının ve benzeri alanların, ilgili mevzuatında öngörülen kurallara çerçevesinde kullanımı ve korunması, yatırımların koordineli olarak kullanma sunulması, planlama sürecinin analiz, araştırma ve sentez aşamalarında, yönetmelikte belirlenen komularda yapılan çalışmaların ve toplanan değişik sınıf ve türdeki verilerin planlama kararlarının oluşumunda etkin kullanımı, afete maruz bölge, yerleşme ve alanlardaki afet risklerinin belirlenmesi ve bu risklerin plan kararlarında dikkate alınması, alt ölçekli planlamaya veri teşkil edecek politikaların oluşturulması, esastır” denmektedir. Bunun doğrultusunda öngörüş olarak belirlenen, sanayi alanlarının ihtisaslaşmalarına göre, gelecek olan işgücünün demografik yapıya ve plan kararlarına da yansıtılması gerekliliği söz konusudur. Bunun yanında önerilen sanayi alanlarının etki alanlarına-ulaşabilirliklerine göre konut yerleşimlerinin gelişim potansiyeli de belirlenmelidir. Örneğin planda tarım alanlarının sınıflandırılması yapılmış (mutlak, marjinal vb) fakat planlama kapsamında önerilen sanayi gibi kullanımlarda yerleşim kriterlerinde dikkate alınmamıştır. Bu da alt ölçekli planlarda

sıkıntı yaratacak ve aynı zamanda da planlama kriterlerine uyumamaktadır.

1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planının hedeflerini incelediğimizde planın hedeflerine yönelik görülen eksiklik, yerleşim kararlarının bulunduğu idari sınırlar içinde ve kendi mevcut bölgesi içinde taşıyacağı fonksiyonun çevre düzeni plan kararları ile net bir şekilde belirlenmediği, yerleşmeler arası eşitsizliğin ortadan kaldırılmasının gerekliliğinin gözetilmediği ve buna ek olarak bölgeler arası eşitsizliğin kaldırılmasına yönelik herhangi bir müdahalenin de yapılmadığıdır. Hedeflerin içerisinde eksiklik olduğu öngörülen tüm bu ayrıntılar göz önüne alınarak, il sınırları içerisinde yaşayacak olan nüfus ile ilişkilendirilmeli ve hatta uygulamada hangi bölgede hangi işgücüne ihtiyaç var ise işgücünün şekillendirilmesi de bu doğrultuda gerçekleştirilmelidir.

Daha önce de vurguladığımız Çevre Düzeni Planının tanımında değinildiği gibi ‘dengeli’ kalkınma Sakarya ili 1/100.000 Çevre Düzeni Planlarında gözetilmemiştir. Çünkü Sakarya ilinin kuzey bölümüne yapılması öngörülen yatırımın ve plan kararlarının, ilin güney bölümünde yer alan illerlerde görememekteyiz. Bu da çevre düzeninin ana esaslarıyla çalışmaktadır. Geyve, Pamukova ve Taraklı bölgelerinde bölgenin kalkınmasına yardımcı olacak ve Bilecik ile Eskişehir illeriyle olan bağlantısını sağlayacak kararlar getirilmesi gerekmektedir.

1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planı kararlarında hangi yerleşmenin ne kadar işgücünü, hangi sektör içerisinde taşıyabileceğinin belirlenmesi ve bunun sonucunda da bu dağılıma göre bölgeler arasında denge kurulması gerekmektedir. Yani Çevre Düzeni Planında tüm fonksiyonel dağılımların turizm, sanayi, hizmet, ticaret, tarım, hayvancılık ve benzeri gibi yapılması ve bu dağılımın da ayrıntılı bir şekilde plan kararlarına yansıtılması gerekmektedir. Örneğin Sapanca artık taşıdığı özellikler nedeniyle sadece Sakarya ilinde değil ulusal ve uluslararası boyutta bir turizm bölgesi haline gelmiştir, bunun paralelinde de 1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planında Sapanca ve çevresi için geliştirilmesi gereken iki yaklaşım vardır. Bunlardan birincisi

bölgenin turizm alanı olması, diğeri ise 3621 sayılı Kıyı Kanunu hükümlerinin geçerli olması gerekmektedir.

Ayrıca "Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik" in beşinci maddesinde "Çevre düzeni planları, varsa bölge planı esas alınarak yapılır. Çevre düzeni planlarının hazırlanması sürecinde, planlanacak alan ve yakın çevresindeki alanlarda aşağıda belirtilen konularda ilgili kurum ve kuruluşlardan veriler elde edilir, a-Planlama alanının konumu ile ilgili bilgiler, b-Yönetim yapısı, idari bölünüş, sınırlar, c-Fiziksel yapı ve mevcut arazi kullanımı, d-Çevresel değerler ve koruma alanları, e-Afet verileri, afete maruz alanlar, yerleşmeler ve özellikleri, f-Planlama alanı ile ilgili demografik, sosyal, ekonomik, kültürel, tarihî vb. bilgiler, g-Ulaşım ve enerji dahil teknik altyapı, h-Sektörel yapı, i-Askeri alanlar, j-Mülkiyet yapısı, k-Yerleşmelerle ilgili yerel özellikler, l-Planlama alanının özelliğine göre diğer konular. Çevre düzeni planı yapılacak alan ve yakın çevresinin bir bütünlük içinde ele alınması ve değerlendirilmesi için eşik analizi, yerinde yapılan incelemeler gibi fiziksel çalışmalarla birlikte, bilimsel tekniklere ve yöntemlere dayalı, yeterli nitelikte ve kapsamda ekonomik, sosyal, kültürel, politik, tarihi, sektörel ve teknolojik araştırmalar yapılır, ilgili kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri alınır ve değerlendirilir. Çevre düzeni planı kararları, yapılan inceleme, araştırma sonuçları ve görüşler değerlendirilerek oluşturulur. Plan raporunda, yapılan tüm inceleme ve araştırmalar, alınan görüş ve öneriler ve yapılan değerlendirmelerle birlikte, planın gerçekleştirilmesini sağlayacak uygulama araçları, kurumsal yapı ve denetim konularına dair ilkeler de yer alır." denmektedir. Fakat 1/100.000 ölçekli Sakarya İl Çevre Düzeni Planında esas olarak alınması gereken resmi kurum görüşlerinin ve bu görüşlere atıf olan haritaların (ilgili kurum onaylı) bulunmadığının yanı sıra tüm bu veriler ile elde edilen analiz ve sentez paftalarının da oluşturulmamış olduğu görülmüştür.

Son olarak 1/100.000 Sakarya İli Çevre Düzeni Planı tümüyle incelenmediğinde plan sadece arazi kullanım paftasından ibaret kalmış, önerilen herhangi bir fonksiyonun çevre yerleşmelerle iliş-

kilendirilmesi yapılmamış sadece leke boyutunda kalmıştır.

Sakarya ilini dengeli ve sürekli kalkınma amacına, ekonomik büyümesi ve gelişmesine imkan sağlayacak herhangi bir çalışmayı kapsamamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalarımız çerçevesinde, Sakarya ilinde yol açması muhtemel ciddi sakıncaları olan söz konusu il çevre düzeni planına itirazlarımızı sunar; diğer itirazlarımıza ilişkin yasal haklarımızı saklı kalmak kaydıyla, planın iptal edilerek konunun tekrar değerlendirilmesi için gereğinin yapılmasını istediğimizi bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla;

21 NİSAN ALTERNATİF DÜNYA SU FORUMU 2009 HAZIRLIK TOPLANTISINA KATILDIK

Suyun plansız tüketimi, kısıtlı su kaynaklarının da çevre kirliliğine maruz kaldığı, su havzalarının imara açılması gibi yanlış uygulamalar sebebiyle İl Koordinasyon Kurulu'nun başlatmış olduğu toplantıların ikincisine Şubemiz üyesi Gül Tüzün katılmıştır.

MECİDİYEKÖY ESKİ LİKÖR FABRİKASININ "ÖZEL KOŞULLU TİCARET" E ÇEVİRİLMESİNE İTİRAZ ETTİK

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Planlama Müdürlüğü'ne Konu: Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca 09.01.2008 tarihinde onaylanarak İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 13.02.2008 tarih ve 388 nolu karar ile uygun bulunan ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 28.03.2008 tarihinde askıya çıkar-

ılan Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'ne itirazımız.

Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel; 29.12.2003 onanlı 1/5.000 ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planında, kısmen park ve dinlenme alanında, kısmen de T1 5 lejantlı E=3 yapılaşma koşulları ile ticaret alanında, 24.06.2006 onanlı 1/1.000 ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Uygulama İmar Planında; "E=3 Hmax.=36.50m. yapılanma koşulları ile ticaret alanında ve kısmen 10 metrelik yol alanında kalmakta iken TOKİ tarafından onaylanarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde askıya çıkarılan itiraz konusu 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği ile "E=3 H=Serbest" yapılanma koşulları ile "Özel Koşullu Ticaret Alanı"na alınmıştır.

Öncelikle; TOKİ tarafından onaylanarak 5162 sayılı Kanunun 2.maddesine göre İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'ne gönderilen 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği ile 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı 5126 sayılı Kanuna Ayrıktır.

5162 sayılı yasanın 2. maddesinde yer alan "Başkanlık, geçeköndü dönüşüm projesi uygulayacağı alanlarda veya mülkiyeti kendisine ait arsa ve arazilerden konut uygulama alanı olarak belirlediği alanlarda veya valiliklerce toplu konut iskan sahası olarak belirlenen alanlarda çevre ve imar bütünlüğünü bozmayacak şekilde her tür ve ölçekteki imar planlarını yapmaya, yaptırmaya ve tadil etmeye yetkilidir. Bu planlar, Büyükşehir belediye sınırları içerisinde kalan alanlar için ilgili belediye meclisleri tarafından, il ve ilçe belediye sınırları ile mücavir alanları içerisinde kalan alanlar için ilgili belediye meclisleri tarafından, beldelerde ve diğer yerlerde ilgili Valilik tarafından, planların belediyelere veya valiliğe intikal ettiği tarihten itibaren üç ay içerisinde aynen veya değiştirilerek onaylanması suretiyle yürürlüğe girer. Üç ay içerisinde onaylanmayan planlar Başkanlık tarafından re'sen yürürlüğe konur."

hükmü ile Başkanlık Toplu Konut İdaresi'nin plan onama yetkisi ve koşulları tanımlanmıştır.

Bu hüküm uyarınca itiraz konusu planlara bakıldığında; Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parselin mülkiyetinin TOKİ'ye ait olmasına rağmen, plan kararı ile "Özel Koşullu Ticaret Alanı"na ayrılan alanda TOKİ'nin plan yapma yetkisi bulunmamaktadır. 5162 Sayılı yasanın 2. maddesinde tanımlandığı üzere, TOKİ "gecekondu dönüşüm projesi uygulayacağı alanlarda veya mülkiyeti kendisine ait arsa ve arazilerden konut uygulama alanı olarak belirlediği alanlarda veya valiliklerce toplu konut iskan sahası olarak belirlenen alanlarda" plan yapma yetkisine sahiptir. İtiraz konusu planın yapıldığı alan toplu konut iskan sahası olarak belirlenmiş alanlar kapsamında yer almadığından ve gecekondu dönüşüm projesinin uygulanacağı alanlarda olmadığından TOKİ tarafından 5162 sayılı yasanın 2. maddesi uyarınca söz konusu alanda yapılan planların onanması imar mevzuatına aykırıdır.

İtiraz konusu Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin yapıldığı alanda bulunan Tekel Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş. tarafından kullanılan ana bina; İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 02.06.2006 gün ve 345 sayılı kararı ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca taşıdığı özellikleri nedeniyle korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. Bu nedenle söz konusu alanda İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararı ile korunması gerekli kültür ve tabiat varlığı olarak tescil edilmiş bir yapı bulunduğundan söz konusu tescilli yapının planlarda gösterilmiş olması gerekirken, bu işlem plan üzerinde gerçekleştirilmemiştir. Kaldı ki tescilli yapılar içinde buldukları parseller ile bir bütün olarak tescillidirler ve bu nedenle üzerindeki yapı yok olsa dahi parsel tescilli kabul edilmektedir. Ayrıca anılan tescilli kültür varlığı parselinin ilgilendiren bir imar planı kararı tesis edilirken, ilgili Koruma Bölge Kurulu'nun uygun görüşünün alınması yasal bir zorunluluktur. Söz konusu plana ilişkin İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun görüşü alınmamıştır. Bu nedenle, itiraz

konusu planlar 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na aykırıdır.

Ayrıca, itiraz konusu planlara ilişkin İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu yanında; İBB Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü'nün, İSKİ Genel Müdürlüğü'nün, Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün, TEİAŞ Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün görüşlerinin 3194 sayılı İmar Kanunu ve Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik uyarınca alınması gerekirken bu görüşler de alınmamıştır. Diğer taraftan, itiraz konusu 230 parselin cephe aldığı Büyükdere Caddesi'nden mevcut metro hattı geçmekte olup, E=3.00 H=Serbest yapılanma koşullarında "Özel Koşullu Ticaret Alanı"nın metroya ve çevre ulaşım ağına getireceği trafik yükü hakkında da Ulaşım Daire Başkanlığı'nın görüşü alınmamıştır.

TOKİ tarafından 09.01.2008 tarihinde onaylanarak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 28.03.2008 tarihinde askıya çıkarılan Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı'nda, Şişli Dikilitaş Mahallesi 58 pafta 1199 ada 230 parselden onama sınırı geçirilerek ticaret alanı lejantına alındığı, lejant bölümünde "Özel Koşullu Ticaret Alanı", Plan notları bölümünde ise; "1- 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı tadilatı plan notları geçerlidir." yazıldığı görülmektedir. Fakat 1/5.000 ölçekli itiraz konusu planda yapılanma şartlarının belirtilmemiş olması ve "1/1.000 ölçekli uygulama imar planı tadilatı plan notları geçerlidir." şeklinde bir plan notuna yer verilmesi 3194 sayılı İmar Kanununda ve Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte belirtilen 1/5.000 ölçekli nazım imar planı yapımı tanımına uygun olmadığından söz konusu plan imar mevzuatımıza aykırıdır.

Ayrıca; yine TOKİ tarafından 10.01.2008 tarihinde onaylanarak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 28.03.2008 tarihinde askıya çıkarılan Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'ne bakıldığında ise; plan üzerine Şişli Dikilitaş Mahallesi 58 pafta 1199 ada 230 parselden onama sınırı geçirilerek, Ticaret lejantında "E=3 H=Serbest" yazıldığı görülmektedir.

Plan üzerinde yer alan plan notlarına bakıldığında;

- 1."Plan tasdik sınırı 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel sınırdır.
- 2.Donatı alanları kamunun eline geçmeden uygulama yapılamaz. Kamu eline geçen donatı alanları emsal hesabına dahildir.
- 3.Parsel üzerinde bulunan, İstanbul 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tescil edilmiş veya edilecek yapılar için Kurul görüşü alınmadan uygulama yapılamaz.
- 4.İş Merkezleri, Rezidans, Ofis, Büro, çarşı, çok katlı mağaza, alış-veriş merkezleri, otel, motel, rezidans, apart konut vb. konaklama tesisleri, sinema, tiyatro, müze kütüphane, sergi salonu gibi kültürel tesisler ile lokanta vb. kulllanımlar ile yönetim binaları, banka ve finans kurumları gibi ticari fonksiyonlar yer alabilir.
- 5.Emsal (E):3.00 tür.
- 6.İrtifa H:Serbesttir.
- 7.H=15.50 metre yükseklikten somaki katlar için herhangi bir şekilde komşu mesafesi arttırma koşulu aranmayacaktır.
- 8.Şişli Büyükdere Caddesi için ön bahçe mesafesi 10 m. olup diğer yol ve komşu parseller için ön ve yan bahçe mesafesi 5m.dir.
- 9.İlçe belediyesince ve Koruma Kurulunca onaylanacak avan projeye göre uygulama yapılacaktır. Blok ebatları, bloklar arası mesafeler vb. ölçüler bu avan proje üzerinde belirlenecektir. Blok ebatları serbesttir.
- 10.İnşaat emsali brüt parsel üzerinden hesaplanacaktır. Açık ve kapalı çıkmalar emsale dahildir.
- 11.Bodrum katlar emsale dahil değildir. En fazla 3(üç) bodrum kat iskan edilebilir.
- 12.±0.00 Kotu Büyükdere Caddesinden alınacaktır.
- 13.Çatı ve çekme kat yapılamaz. Avan projede belirlenecek gerekli olan maksimum 2m. yüksekliğindeki tesisat katı/katları emsale dahil değildir.
- 14.Bu plan notlarında yer almayan konularda İstanbul İmar Yönetmeliği hükümleri ile 7.3.2006 tarih ve 2006/54 sayılı ile onanlı 1/1.000 ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Uygulama İmar Planı notları geçerlidir." Plan notları yer aldığı görülmektedir. Buna göre; 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planında yer alan "İrtifa H:

Serbestir.” şeklindeki plan notu meriyette bulunan 24.06.2006 tasdik tarihli 1/1.000 ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Uygulama İmar Planına aykırı olup plan bütünlüğünü bozucu ve emsal teşkil edici niteliktedir. Aynı plan üzerinde plan notlarında yer alan “...Kamu eline geçen donatı alanları emsal hesabına dâhildir.” “İnşaat emsali brüt parsel üzerinden hesaplanacaktır...” “Bodrum katlar emsale dâhil değildir. En fazla 3(üç) bodrum kat iskan edilebilir.” Şeklindeki plan notları ile inşaat emsalinin E=3.00’ün çok üzerine çıkacağı açıkça görülmektedir. 23.711,90m² yüz ölçümlü parselde E=3 yapılaşma koşulu ile 23.711,90 X 3=71.135,70m² zemin üstü toplam inşaat alanı edildiği, parsel halinde 3 bodrum kat yapılması halinde; 23.711,90 X 3 = 71.135,70 m² ek zemin altı toplam inşaat alanı oluştuğu ve 71.135,70 + 71.135,70 = 142.271,40 m² zemin üstü ve zemin altı toplam inşaat alanı elde edildiği görülmektedir. Bu nedenle, plan notları ile getirilen ayrıcalıklı imar hakları ile birlikte söz konusu alanda inşaat emsali 6’nın üzerine çıkmaktadır.

İtiraz konusu plan üzerinde yer alan plan notlarında belirtilen rezidans, apart konut fonksiyonlarının getirilmesi halinde bölgede oluşacak nüfusla birlikte bölgenin donatı dengesi bozulacaktır. Ayrıca, söz konusu plan ile birlikte parsel üzerinde yer alan teknik ve sosyal donatılar da kaldırılmaktadır. Plan kararı ile ilave gelecek nüfusun ihtiyacını karşılamak üzere donatının (eğitim, sağlık, yeşil alan vb.) ayrılması gerekmekte iken itiraz konusu planda bu gereklilik yerine getirilmemiştir.

Bu nedenle onaylanan itiraz konusu 1/1.000 ölçekli plan değişikliği, 3194 sayılı İmar Kanununun eki “Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik”e aykırıdır. Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik’in 6. maddesinde, Plan Değişikliği “Plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, teknik ve sosyal donatı dengesini bozmayacak nitelikte, bilimsel nesnel ve teknik gerekçelere dayanan, kamu yararının zorunlu kılması halinde yapılan plan düzenlemeleridir.” olarak tanımlanmıştır. Yine aynı Yönetmeliğin 16. Maddesi’nde “Hazırlanacak her ölçekteki imar planlarının yapım ve değişikliklerinde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile gelecekteki gereksinimleri göz önünde tutularak sosyal ve

teknik donatı alanlarında EK-1 deki tabloda belirtilen asgari standartlara uyulur” denmekte, 17. Maddesi’nde ise “Nazım planlar üzerinde gösterilen teknik ve sosyal altyapı alanlarının konum ile büyüklükleri, toplam standartların altına düşülmemek şartı ile uygulama planlarında değiştirilebilir.” hükmü getirilmektedir. Fakat TOKİ tarafından onaylanarak askıya çıkarılan 1/1.000 ölçekli plan değişikliğinde bu hükümler açıkça göz ardı edilmiştir. Yapılan plan değişikliği “kamu yararının zorunlu kıldığı” bir işlem değil, aksine, “kamu yararına aykırı bir işlem” olup, bu işlem Yönetmelikte açıkça belirtilen “teknik ve sosyal donatı dengesinin” bozulmaması hükmünü ihlal ederek, plan bütününde teknik ve sosyal donatı alanlarını azaltılmaktadır.

Ayrıca, Plan değişikliğinin yapılması aşamasında 3194 sayılı İmar Kanunu’nun yönetmeliklerinden olan “Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik”in 27. maddesinde belirtilen esaslara da uyulmamıştır. İlgili maddede;

“İmar Planlarında bulunan sosyal ve teknik altyapı alanlarının kaldırılması, küçültülmesi veya yerinin değiştirilmesine dair plan değişiklikleri zorunlu olmadıkça yapılamaz” zorunlu hallerde ise değişikliğin yapılabilmesi için:

- İmar Planındaki durumun değişecek olan sosyal ve teknik altyapı alanındaki tesisi gerçekleştirecek ilgili yatırım için Bakanlık ve kuruluşların görüşü alınacaktır.

- İmar Planındaki sosyal ve teknik altyapı alanının kaldırılabilmesi ancak bu tesisin hizmet götürdüğü bölge üzerinde eşdeğer bir alanın ayrılması suretiyle yapılabilir.

“Dini yapı alanlarına ilişkin planlarda ve değişikliklerinde il müftülerinin görüşü alınır” denmektedir.

İmar mevzuatının söz konusu açık hükümlerine rağmen, Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği ile meri 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planlarında parselde yer alan dinlenme ve park alanları kaldırılmıştır. Söz konusu planlar, plan bütününde teknik ve sosyal donatı dengesini bozacak nitelikte olup, planda bu değişikliklerle oluşan eksikliğin giderilmesi hususunda bir öneri bulunmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalarımız çerçevesinde belirttiğimiz üzere; Şişli Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği ile parselin kısmen E:3.00 H:serbest yapılanma şartlarında “Özel Koşullu Ticaret Alanı”na alınması yapılaşma koşulları açısından ciddi sakıncaları barındırmakta, bölgede yapı, nüfus ve trafik yoğunluğunu arttırmakta, emsal teşkil edici ve plan bütünlüğünü bozucu bir nitelik taşımaktadır. Bu nedenlerle, Dikilitaş Mah. 58 pafta, 1199 ada, 230 parsel 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine itirazlarımızı sunar; diğer itirazlarımıza ilişkin yasal haklarımız saklı kalmak kaydıyla, planların iptal edilerek konunun tekrar değerlendirilmesi için gereğinin yapılmasını istediğimizi bilgilerinize saygılarımızla sunarız.

Istanbul Şube

28 NİSAN İSTANBUL İKK BİLEŞENLERİ YÖNETİM KURULLARI ORTAK TOPLANTISINA KATILDIK

İstanbul İl Koordinasyon Kurulu ve bileşenleri ile yapılan ortak Yönetim Kurulu toplantısına şubemizi temsilen şube başkanımız Erhan Demirdizen, Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman, Şube saymanımız Duygu Açar, Şube Yönetim üyemiz Kübra Şen ile üyelerimiz Murat Aykut ve Onur Soytürk katıldı. Toplantıda geçmiş iki yıl içerisindeki İKK çalışmaları değerlendirilirken bundan sonraki dönemlerde de bileşenlerin birlikte hareket etmesi gerekliliği üzerinde duruldu.

Istanbul Şube

29 NİSAN 32. DŞG DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ KOLOKYUMU HAZIRLIKLARI BAŞLADI

Bu yıl “Kentsel Yeniden Yapılanma: Kazananlar, Kaybedenler” konusuyla 32.si düzenlenecek olan Kolokyum’un,

ev sahibi üniversitesi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü olarak belirlendi. 32. DŞG Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu hazırlıkları kapsamında Şehir Plancıları Odası ve Şubemiz Yönetim Kurulu üyeleri ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin katılımıyla gerçekleşen toplantıda kolokyum gününe kadarki çalışma programın, içeriğin ve Düzenleme ve Bilim kurulunun belirlenmesi kararı alındı.

Istanbul Şube

30 NİSAN MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ ÇARŞAMBA SEMİNERLERİNE KATILDIK

Mimar Sinan Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Çarşamba Seminerlerine, Şubemiz 2. Başkanı Pelin Pınar Özden "Kentsel Dönüşümün Hikâyesi" başlıklı bildirisiyle katıldı.

Istanbul Şube

BASINDA ŞUBEMİZ

02 NİSAN BİANET- 04 NİSAN EVRENSEL

Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nin yıkımı ile ilgili değerlendirmelerini Bianet ve Evrensel Gazetesi'ne anlatan Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman; "Muhsin Ertuğrul sahnesinin bir kimliği olduğunu" vurgulayarak "Harbiye'de inşa edilecek merkezin getireceği yoğunluk ve ulaşım etkisinin kabul edebilecek sınırların çok dışında" dedi. Kahraman yaptığı açıklamada; "Orada mekanın bir kimliği var, yaşanmışlığı olan bir mekan var, yıkılıp yeniden yapılması olumlu karşılanacak bir durum değil. Şehircilik ilkeleri açısından oraya getirilen yoğunluk kabul edilebilir bir yoğunluk değil. 2009'da gerçekleşecek olan IMF toplantısı için hazırlanıyor bu proje. Böyle bir merkezin getireceği yoğunluk ile

Taksim'in göbeğinde böyle bir alanın inşa edilmesine 'intihar' denir." dedi.

05 NİSAN 2008, TURKİSH DAILY NEWS

Beşiktaş Merkez'de son günlerde sayısı giderek artan projeleri ve beklenen sonuçlarını Turkish Daily News Gazetesi'ne yorumlayan Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman; projelerin ve uygulamaların seçimlerinin rastlantısal olmadığını ve Beşiktaş'ta bir dönüşümün yaşandığını söyleyerek, bu dönüşüm sonucunda demografik bir değişimin kaçınılmaz olduğunu ve bu yeni projelerin gelmesi ile birlikte çoğunlukla bu bölgede yaşayan öğrenci nüfusunun ve alt gelir grubunun bu bölgeden uzaklaşmak zorunda kalacağını ifade etti.

07 NİSAN 2008 RÖPORTAJ

Şube 2. Başkanımız Pelin Pınar Özden Bank Pozitif ile gayrimenkul-planlama ilişkilerinin konu edildiği bir röportaj gerçekleştirdi. Türkiye'de şehir planlamasını değerlendiren Özden kaotik yapıya sahip İstanbul'daki kentleşme süreci hakkında da görüşlerini belirtti. Özden röportajında doğru planlama için sosyolog gibi çalışmanın gerekliliği üzerinde durdu.

24 NİSAN 2008 HAYAT TV

Şube 2. Başkanımız Pelin Pınar Özden canlı telefon bağlantısıyla katıldığı programda kentsel dönüşüm ile ilgili görüşlerini belirtti. Özden dönüşüm kav-

ramının 2000'li yıllarla depremle birlikte gündeme geldiğini ifade etti. Ülkemizde birçok yanlış uygulamanın varlığını, dönüşümün alanın bilimsel ihtiyaçlarının ortaya konduktan sonra halkla birlikte yapılması gereken bir çalışma olduğunu da sözlerine ekledi.

26 NİSAN NTV ANA HABER - 30 NİSAN NTV "NEDEN"

30 Nisan 2008 günü NTV'de yayımlanan "Neden" başlıklı programa 1 Mayıs'ın Taksim Meydanı'nda kutlanmasına ilişkin görüşlerini açıklayan Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman; Taksim'in 1 Mayıs kutlamaları için simge bir alan olduğunu, İstanbul'da daha önce Kadıköy, Çağlayan gibi kent içinde yer alan diğer meydanlarda yapılan kutlamaların bu simgeselliği taşımadığını ve Kazlıçeşme gibi miting alanlarının ise bu simgesellikten çok uzak kent içinde kalmış boş bir alan olduğunu ifade ederek, 1 Mayıs etkinlikleri için Taksim Meydanı'nın açılması gerektiğini vurguladı.

NİSAN 2008 YENİMİMAR

Şube Başkanımız Erhan Demirdizen Yenimimar dergisinin Nisan ayı sayısında "Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"la ilgili görüşlerini paylaştı. Demirdizen, Kanunun seçim dönemine denk getirilmesinin yasanın bilimsellikten çok siyasi önceliklere dayandığı izlenimi üzerinde durdu.

Yeni sınırlarda teknik boyut eksik

Geçtiğimiz ay onaylanan 'Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un seçim hazırlık dönemine denk gelmesi, yasanın, bilimsellikten çok siyasi önceliklere dayandığı izlenimini veriyor. Erhan Demirdizen konuyla ilgili görüşlerini paylaştı.

ERHAN DEMİRDİZEN
Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube Başkanı

Sınırlar meselesi şehircilik disiplini içinde çok tartışılan bir konudur. İdari sınırlar, keskin işlevlerin erişim alanlarıyla üst üste örtülmesi gereken sınırlardır ama birde genellikle bilimsel bir yaklaşımdan çok siyasi önceliklerle belirlenir. Geçmişte, büyükşehir sınırlarının değiştirilmesine yönelik çalışmalar da seçim öncesinde denk gelmiştir. O yasa da çok anlamsızdı: Nüfus büyüklüğüne göre, yarıyaçık değişmek üzere, kentin etrafına çember çizmek. Sonuçta belediyelerin teknik ve personel altyapısı dikkate alınmadan, anlamsız sınırlar oluştu. İstanbul ile bütünleşmeyen yerleşimlerin kenar bölgeleri sınırlarına dahil oldu. Diğer birçok kentte de benzer sorunlar yaşandı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sınırları 3,5-4 kat; Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin sınırları ise 100 kattan fazla büyüdü.

Sınırlar kamu hizmetlerinin götüreceği alanları belirliye. Hizmetlerin nasıl daha etkin şekilde sağlanacağı konusunda bilimsel çalışma yapılmadan, ilçe sınırlarını yeni baştan çiziyorsanız, ilk kademe veya belediye yönetimi hiçbir etüt yapmadan en yakın ilçe belediyelerine bağlıysanız, hizmetler götürmeye başlandıktan sonra sıkıntı yaşanacak demektir.

Hizmetlerin etkin ve verimli olarak yerine getirilmesinde ölçek meselesi önem kazanıyor. Öte yandan, belirli bir katlım mekanizmasını işler halde tutacak nüfus büyüklüğü meselesi var. Yeni yasaya, nüfusu 150 bine varan mahalleler oluşmuş du-

rumda, Amadolu'da birçok il merkezinde bile bu büyüklüğe nüfus yok. Nüfusu büyüyen ve sınırları değişen ilçe belediyeleri uzun süre yeni duruma uyum sağlayamayacaklar. Bizimci sorunu bu.

İkinci olarak, meselemin planlama boyutuyla birlikte çalışılması gerekiyor. Bu konuda teknik bir çalışma yapılmadı. Yalnız zamana kadar böyle bir değişiklik yapılmadığından da kimsenin haberi yoktu. Belki Tarihi Yarımadanın bütünleştirilerek tek ilçe haline getirilmesi gibi özel yerlerle ilgili bazı fikirler vardı. O da hakikaten gerekli çünkü İstanbul'un tarihi merkezi olarak belirli bir bölgenin içerisinde yönetilmesinde fayda var. Kaldı ki Emisyonları, konut nüfusunun çok fazla düştüğü olması nedeniyle artık ilçe olmasını gerektirecek bir ölçekli de ne-redeyse kalmadı.

Bunun dışında, nüfusu çok büyük olan ilçeleri belli yeniden ele almak gerekiyordu ama bu, politikacıların masa başından, seçime yönelik yapıldığı izlenimi veren çalışmalarla değil, teknik çalışmaları yapıldı. Büyükşehir Belediyesi yıllardır envanter çıkarıyor, haritaları üretiyor. Bunların, sınırları yeniden tanımlanmasında dikkate alınması gerekiyor.

Hizmetler ve planlamayla ilgili boyutları, teknik bakımdan çalışılmamış bir 'sınırlar operasyonu' nun, kamuoyunda yeterince tartışılmayan bir yasayla gündemimize gelmiş olması dikkat çekicidir. Zaten yasanın görüşülmesi ve kamuoyunda tartışılma sağlanmasından önce, böyle hangi arada kimler tarafından hazırlandığı bilinmeyen yasalar daha kolay çıkarıyor. Bilimsel çalışmaları dayandıran yeni yasa uygulamaları hayli kritikliği yaratacak.

DEVİRİMCİ GENÇLİK KÖPRÜSÜ İLGIYLA İZLENDİ

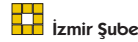
TMMOB'a bağlı meslek odalarının öğrenci grupları bir araya gelerek çalışmalarını sürdürüyor. Bu kapsamda düzenlenen "Devrimci Gençlik Köprüsü" adlı belgesel gösterimi 5 Nisan 2008 Cumartesi günü Tepekule Kongre Merkezi'nde çok sayıda meslek adamı, öğrenci ve katılımcı tarafından izlendi. Genç İMO girişimiyle, Genç Plancılar, Genç Madenci, TMO Öğrenci Komisyonu, Genç JFMO ve MMO, Öğrenci Komisyonları, ÇMO Genç, EMO Genç, GMO Öğrenci Temsilciliği'nin ortak düzenlediği etkinlikte "Devrimci Gençlik Köprüsü" adlı belgesel filmin gösteriminin ardından filmin yönetmeni Bahriye Kabadayı ve film danışmanı Enis Rıza ile bir söyleşi yapıldı. Filmde rol alan ve Zap Suyu üzerine kurulan Devrimci Gençlik Köprüsü'nün yapımında emeği geçen 68 kuşağı temsilcisi de döneme ilişkin anılarını aktardı. Etkinliğe Şube Başkanımız Tolga Çilingir'in yanı sıra, DEÜ ŞBP Genç Plancılar Topluluğu ve Odamız öğrenci üyeleri de katıldılar.

DÜNYA ROMANLAR GÜNÜ'NDE DÜZENLENEN PANELE KATILDIK

İzmir Romanlar Derneği (İZROM) tarafından düzenlenen ve Roman Kültürü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin de desteklediği paneller dizisi 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nde Kültürpark Gençlik Tiyatrosu'nda gerçekleştirildi. Dizinin "Kentsel Dönüşüm" başlıklı üçüncü oturumuna Şube Başkanımız Tolga Çilingir'in yanı sıra, DEÜ Şehir

ve Bölge Planlama Bölümü Araştırma Görevlisi Erdal Onur Diktaş, DEÜ İİBF Kamu Yönetimi Yüksek Lisans mezunu Alper Yağlıdere ve DEÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü son sınıf öğrencisi Alper Sancar katıldı. Sulukule'de son günlerde yaşanan gelişmelerin ele alındığı oturumda Ege Mahallesi'ne yönelik görüş ve düşünceler, kentsel dönüşüm bağlamında tartışıldı. Ayrıca oturumda geçtiğimiz dönem DEÜ'de Romantik Atölye ve stüdyo çalışmalarında proje geliştiren Harun Balcı, Aslı Yeğenoğlu ve Ersin Demir de kısa sunuşlar yaptılar.

BASIN TOPLANTISI'NDA 5747 SAYILI YASA HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİMİZİ AKTARDIK

6 Mart 2008'de TBMM tarafından kabul edilen 5747 Sayılı "BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SINIRLARI İÇERİSİNDE İLÇE KURULMASI VE BAZI KANUNLARDAN DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN" ile ilgili Şubemiz ile Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi işbirliği ile sürdürülen çalışmalar ve oluşturulan görüşler tamamlanarak, düzenlenen Basın Toplantısı ile kamuoyuna sunuldu. TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu bünyesinde 4 meslek odasının görevlendirildiği konu hakkında Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi sekreteriyasında sürdürülen çalışma için Şubemizde Yönetim Kurulu üyemiz Aslı Özaylak başkanlığında bir komisyon oluşturulmuş ve ortak toplantılarda görüş geliştirilmişti. 11 Nisan 2008'de Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nde düzenlenen ortak basın toplantısında metni İKK Sekreteri Ferdan Çiftçi sundu. Toplantıya Şubemiz adına

Komisyon Başkanımız Aslı Özaylak, Şube Yönetim Kurulu Başkanı Tolga Çilingir ve İkinci Başkan Sabri Yüksel katılırken, bazı meslektaşlarımız da toplantıda dinleyici olarak bulundular. Açıklama şöyle:

5747 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kamuna İlişkin Basın Açıklaması

Ülkemizde idari bölünmeler her ne kadar harita üzerindeki basit hatlardan oluşsa da bu sınırların altında tarihi, toplumsal ve ekonomik vb. önemli ilişkiler bulunmaktadır. Dolayısıyla bu sınırlarda yapılacak herhangi bir değişikliğin nedeni, mevcuttaki sosyo-kültürel, ekolojik, ekonomik ve kurumsal bir değişime ya da gelişme/yetersizliğe dayanmaz. Diğer bir deyişle değişiklikler, tepeden yapılan müdahalelere göre değil, yerelin kendi özelliklerine göre yapılmalıdır.

Yapılacak sınır değişikliğinin, geniş kapsamlı ve bilimsel ölçütleri taşıyan bir çalışmaya dayandırılmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda sınır değişikliğine konu olan alanın, mekânsal, coğrafi, ekonomik, sosyal, tarihsel, kültürel ve kimliksel özellikleri incelenmeli; nüfus-ulaşılabilirlik ilişkisi ve kurum hizmet çapları hesaplanmalı, ilgili mevcut çalışmalar ve kentsel gelişme dinamikleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Diğer yandan sınırların teknik olarak nasıl geçirileceği 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi yasasının 5-6.maddeleri ile 5393 sayılı Belediye Yasasının 5.maddeleri ve ilgili yönetmeliklerde açıkça belirtilmesine rağmen İzmir özelinde yeni oluşturulan Bornova-Bayraklı-Karşıyaka ile Konak-Karabağlar ilçe sınırlarının belirlenmesinde hiçbir teknik ve hukuki kurala da uyulmadığı görülmektedir.

Bu durumda hem hizmet götüren belediye hem de hizmet almaya giden halk açısından hiçbir ölçüte uymayan, doğal ve yapay engellerden oluşan yeni

sınırların, hizmet verme ve alma konusunda zorluklar yaratacağı açıktır. Ayrıca yerel halkın ve yerel yönetimlerin de görüşleri alınmamıştır.

Faaliyette bulunan 863 belde ile 283 ilk kademe belediyesi olmak üzere 1146 belediyelerin kapatılma kararı; yine yukarıda belirtilen teknik, hukuki, ekonomik sosyo-kültürel, ekolojik, ekonomik, tarihsel ölçütler göz önünde bulundurulmadan alınmıştır. Örneğin yaz aylarında nüfusu 2-3 katma çıkan turizm beldelerinde hizmetlerin yerine getirilmesinde ciddi sorunlar yaşanacağı açıktır. Bölgemizde yer alan Belediyeler içerisinde Tarihi Kentler Birliği'ne üye olup ulusal zenginliklerimize karşı sorumluluklarını bilen söz konusu belediyelerin kapatılması bugüne kadar yapılan çalışmaların aksaması hatta durdurulması anlamına da gelecektir. Merkezi idarenin kaynaklarını aktararak desteklemesi gerektiği özel durumdaki bu yerel yönetimler, sadece nüfus ölçütü göz önünde bulundurularak kapatılmaktadır. Tüm bu yerleşimlerin kültür merkezi olması yanında özgün kimlik değerlerimizi geleceğe taşıyacak yerleşimler olduğu bir gerçektir.

Söz konusu kanun değişikliğinin kamu yararı ve hizmetler açısından değil şehir rantlarının paylaşımına yönelik yapıldığı düşünülmektedir. Halkı demokratik katılımdan uzaklaştırmak, yerel örgütlenmeleri engellemek gibi nedenlere de yol açacaktır. Yeni örgütlenme biçiminin yerel halk tarafından benimsenmemesi yeni sorunları da gündeme getirecektir. Yerel yönetim seçimlerinin hemen öncesinde hiçbir bilimsel çalışmaya ve gerekçeye dayandırılmadan yapılan bu düzenleme yerel seçimlere yönelik bir müdahale olduğu izlenimini de vermekte, yalnızca nüfus ölçütü göz önüne alınarak ülke genelinde verilen bu kapsamlı kararın daha sağlıklı verilere ve bilimsel araştırmalara dayanılarak yapılması gerekmektedir.

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi
TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri
Odası İzmir Şubesi

 İzmir Şube

MURAT KARAYALÇIN İLE GÖRÜŞ ALIŞVERİŞİNDE BULUNDUK

SHP Genel Başkanı Murat Karayalçın, Ege-Koop'ta düzenlenen toplantıda meslek odaları temsilcileriyle "Yeni Kentsel Düzen" adını verdikleri Çerçeve Programı masaya yatırdı. 11 Nisan 2008 günü saat 12.30'da gerçekleştirilen toplantının başında basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Murat Karayalçın, TMMOB'dan Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası ve İnşaat Mühendisleri Odası temsilcilerinin programa yönelik katkı ve eleştirilerini dinledi. Şube Başkanımız Tolga Çilingir'in katıldığı toplantıda Sosyal Demokrat Halk Partisi Genel Başkanı Murat Karayalçın, ülke fiziki planı, kentsel yenileme projeleri, parsel yerine ada düzeni tercihleri, Belediye Birlikleri, Proje Karar Kurulları gibi örgütsel oluşumları, Belediyelerin tahvil ihracı, şeffaf ve katılımcı üç kademeli bir yönetim anlayışı hakkındaki görüş ve çalışmalarını aktardı. TMMOB temsilcileri ise programa yönelik görüş ve önerilerini iletiler.

 İzmir Şube

TRAFİK MERKEZLERİ VE UYGULAMALARI SEMİNERİNE KATILDIK

Ormazabal Trafo üretim firması yetkililerince düzenlenen "Şehir Planlarında, Betonarme Trafo Merkezleri ve Uygulamaları" konulu seminer 11 Nisan 2008 akşamı Karaca Otel'de gerçekleştirildi. Seminerde konuşan Genel Müdür Volkan Özsökmen, yer altı ve yer üstü trafo tipleri hakkında bilgiler aktardı, uygulama sorunları ile ilgili yöneltilen sorulara yanıtlar verdi.

Şubemizin de desteklediği ve çok sayıda şehir plancısı, şehir planlama öğrencisi, elektrik mühendisi, teknisyen ve bürok-

ratın katıldığı toplantıya Yönetim Kurulu üyelerimiz de katılarak konu hakkında değerlendirmelerde bulundu.

 İzmir Şube

ALLIANOİ GEZİSİ'NE KATILDIK

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi olarak, "Antik kentin sular altında kalmadan yerinde korunması ve gelecek kuşaklara taşınması gereği"ni savunan pek çok sivil toplum kuruluşu ile birlikte, 13 Nisan 2008 günü Allianoİ gezisine katıldık.

1970'li yıllarda projelendirilen, Yortanlı Barajı'nın su toplama havzasında bulunduğu için sular altında kalacak olan Allianoİ antik sağlık yerleşiminde, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Koruma Kurulları'nca iki kez alınan "I. Derece Arkeolojik Sit Alanı" kararlarına ve akademik komisyonun raporuna rağmen su tutma projesinden vazgeçilmemişti. Odamız da konu hakkında duyarlılık gösteren kesimin yanında yer alarak; çok geç olmadan tarihi mirasımızın tafafisi mümkün olmayacak şekilde yok olmasına neden olacak girişimlerin bir an önce önlenmesini, ülkemize ve gelecek kuşaklara yönelik sorumluluğumuz gereği talep etmiştik.

Küçük etkinliklerle renklenen Allianoİ gezisinde, kazı heyeti başkanı Prof. Dr. Ahmet Yavaş da konuyla ilgili bilgiler aktardı.

 İzmir Şube

MESLEK SEMİNERLERİ DİZİSİNİN İLKİNDE "ŞEHİR PLANCILARININ FARKLI EYLEM ALANLARI"NI TARTIŞTIK

Şubemizin her yıl düzenlediği Meslek Seminerleri Dizisi'nin 2008 yılındaki ilk oturumunu 16 Nisan 2008 akşamı Konak

Belediyesi Kültür Merkezi'nde gerçekleştik. Şube Başkanı Tolga Çilingir'in yönettiği oturuma, şehir plancıları Bülent İlktuğ (Aliağa Organize Sanayi Bölgesi), Hitay Baran (İzmir Ticaret Odası), Suna Yaşar (İzmir Kalkınma Ajansı), Kadir Rahmi Sarıcı (Tesco-Kipa) konuşmacı olarak katıldılar. Yaklaşık iki buçuk saat süren seminere 50 dolayında meslektaş ve şehir ve bölge planlama bölümü öğrencisi katıldı. Seminerde Şehir Plancılarının alternatif çalışma alanları masaya yatırıldı. Farklı kuruluşlarda mesleklerini farklı yönleriyle icra eden konuşmacıların sunuşları özellikle öğrenciler tarafından ilgiyle izlendi. Seminer dizisi, Mayıs ayında da devam edecek.

İzmir Şube

“İZMİR KENT SORUNLARI SEMPOZYUMU” HAZIRLIK TOPLANTISINA KATILDIK

İzmir'e çağdaş, planlı, sağlıklı ve güvenli bir kent kimliği kazandırılması hedefiyle, TMMOB'a bağlı meslek odalarının uzmanlık alanlarına giren konularda, kent sorunlarına ilişkin olarak; sorunların tespit edilmesi ve gelecek yılları da kapsayacak somut çözüm önerilerini içeren görüşlerin İzmir kamuoyuyla paylaşılmasının amaçlandığı “İzmir Kent Sorunları Sempozyumu”na ilişkin hazırlık toplantısına katıldık.

Ocak ayı içerisinde 3 gün olarak düzenlenecek sempozyumda İzmir kentinin sorunlarının ve çözüm önerilerinin masaya yatırılacağı sempozyum için konu başlıklarının önerildiği toplantıda; kentin doğal afetlere hazırlık durumu, kentsel planlama, yapılaşma politikaları ve uygulamalar gibi Odamızın uzmanlık alanını ilgilendiren konu başlıklarının yürütücüleri arasında TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz de bulunuyor.

İzmir Şube

BODRUM YARIMADASI PLANINI ÜST ÖLÇEKLİ PLAN İNCELEME KOMİSYONUNDA DEĞERLENDİRDİK

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca hazırlanan 1/25.000 ölçekli Bodrum Yarımadası KTKGB Çevre Düzeni Planı'na ilişkin olarak Bodrum Temsilciliğimizin, önceden açılmış olan davaya müdahil olma istemini, Şubemizde Üst Ölçekli Plan İnceleme Komisyonunda değerlendirdik.

Davada, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan planın; Bodrum'un barındırdığı kültürel ve tarihi yapıları ile doğal değerleri açısından korunması gerekli yaşam alanı olma özelliği ve doğal ve tarihi özellikleri ile bir dünya mirası niteliği dikkate alınmadan işlemin tesis edildiği, farklı bir turizm yaklaşımı getirilmeyeceği ve yalnızca mevcut kapasitede sadece artış yaratacağı, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölge Kararı alanı olarak belirlenen ve yapılaşmamış alanların büyük bir kısmının 1.sınıf tarım arazisi, orman arazisi olduğu, önerilen turistik ve ticari tesis alanlarının nüfus artışına yol açacağı, bu durumun ise Yarımada'nın birçok kesiminde yetersiz veya hiç bulunmayan altyapıyı tamamen kullanılmaz hale getireceği, kentsel, çevresel ve toplumsal sorunlara neden olacağı, kamu yararının gözetilmediği, işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile yürütülmesinin durdurulması istenilmişti.

Plan ve plan hükümlerinin tartışıldığı komisyon toplantısında plana ilişkin yaptığımız değerlendirmelerde; pek çok yerleşik alanda kentsel meskun alan lekesinin olduğundan daha büyük alanlar kapsayacak şekilde plana işlendiği, tamamı henüz dolmamış meskun alanlarda bile bu alanlara komşu yeni gelişme alanları önerildiği, mevcut konut yerleşim alanları ve ikinci konut alanlarının birbirinden tam olarak

ayrılmadığı, ihtiyacın üzerinde ikinci konut alanı önerildiği, tarım alanlarının yerleşime açıldığı, köy yerleşik alanlarının üzerine golf alanları önerildiği ve yarımada'nın doğal ve kültürel değerlerinin gözetilmediği görüldü.

Şubemiz, komisyon değerlendirmeleri ışığında bir rapor hazırlayarak, Bodrum Temsilciliğimizin davaya müdahil olma istemine ilişkin girişimi destekleyecek.

İzmir Şube

EUROPEAN WORKSHOP SONA ERDİ

DEÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nün evsahipliğinde gerçekleşen ve 28 Nisan 2008 günü başlayan European Workshop 2008, beş gün süren etkinliklerin ardından sona erdi.

Ion Mincu Üniversitesi (RO), Granada Üniversitesi (ES), Koblenz Üniversitesi (GE), Thessaloniki Üniversitesi (GR), Pescara Üniversitesi (IT), Gdansk Üniversitesi (PL) ve Strasbourg Üniversitesi (FR), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan Üniversitesi'nden öğretim üyeleri ve öğrencilerin katıldığı etkinliklere birçok kurum ve kuruluş ile birlikte Odamız da destek verdi.

Etkinliklerin son gününde düzenlenen panelde öğretim üyeleri sunumlar yaptı. Sümer Gürel, Danimarka ve Pakistan'dan tasarım eğitimi deneyimlerini aktarırken, Asuman Türkün ve Zuhal Ulusoy Ankara Kalesi'nden, Dilek Özdemir Darby Dublin'den kentsel dönüşüm örnekleri üzerinde görüşlerini aktardılar. Başkan Günay ise farklı yerlerden tasarım ve dönüşüm örnekleri ve sorunları üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Aylık Haber Bülteni
Oda birimlerine ve üyelere
ücretsiz gönderilir.

Yayın İdare Merkezi
Hatay Sokak No. 24/17
Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 417 87 70
Faks: 0312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr
www.spo.org.tr

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü
H. Tarık Şengül

Haber Bülteni Sekreteri
Gökhan Bilgihan

Bu Sayıya Emegi Geçenler

Hakan Karademir (Genel Merkez)
Hatice Kurşuncu (Genel Merkez)
Derya Kesik (Genel Merkez)
H. Tarık Şengül (Genel Merkez)
Ceren Gamze Yaşar (Genel Merkez)
Çiğdem Ünal (Ankara Şube)
Nursun Karaburun (Ankara Şube)
Gökçen Kunter (Ankara Şube)
Murat Suzi Ünal (Kayseri İl Tem.)
Sema Büyüknalbant (Kayseri İl Tem.)
Murat Şentürk (Kayseri İl Tem.)
Salih Dirlik (Antalya Şube)
Ali Ergün Gürbaz (Çukurova Şube)
Ulaş Bahri Çetinkaya (Çukurova Şube)
Gökçen Taşkın (İstanbul Şube)
Tayfun Kahraman (İstanbul Şube)
Erhan Demirdizen (İstanbul Şube)
Berrin Arıcan (İzmir Şube)

Sayfa Düzeni
PLAR LTD. ŞTİ. – ŞERİFF EREN
Tel: 0512 432 01 83-95

Baskı
Kozan Ofset
Büyüksanayi 1. Cad. Arpacıoğlu
İşhanı 2 No: 95/11 İskitler-Ankara
Tel: 0312 384 20 03-04
Faks: 0312 341 28 60
Basım Tarihi-Saati: 30.06.2008-9:30

Nisan 2008
4.000 adet basılmıştır.

2008

AYRINTILI BİLGİ İÇİN WWW.SPOIST.ORG
BAŞVURULAR TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI ŞUBELERİ VEYA İL TEMSİLCİLERİNE YAPILABİLİR.
SON BAŞVURU:
27 HAZİRAN 2008 SAAT 18:00

**şehir ve bölge
planlama
bölümü öğrencileri**

**bitirme
projesi
yarışması**

TUPOB
2004
TÜRKİYE
PLANLAMA OKULLARI BİRLİĞİ

SEKRETERYA:
TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI
İSTANBUL ŞUBESİ
Emirhan Cad. Bayındır Çıkmaşı sok. no:1/1
Beşiktaş/İstanbul tel: 212 275 4367 212 288 9960
Faks: 212 272 9119 e-posta: spoist@spoist.org

TMMOB
ŞEHİR PLANCILARI ODASI